

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B****TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1083/2006**

2006 m. liepos 11 d.

nustatantis bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinantį Reglamentą (EB) N. 1260/1999

(OL L 210, 2006 7 31, p. 25)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2006 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1989/2006	L 411	6	2006 12 30
► <u>M2</u>	2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1341/2008	L 348	19	2008 12 24
► <u>M3</u>	2009 m. balandžio 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 284/2009	L 94	10	2009 4 8
► <u>M4</u>	2010 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 539/2010	L 158	1	2010 6 24
► <u>M5</u>	2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1310/2011	L 337	1	2011 12 20
► <u>M6</u>	2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1311/2011	L 337	5	2011 12 20
► <u>M7</u>	2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 423/2012	L 133	1	2012 5 23
► <u>M8</u>	2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1297/2013	L 347	253	2013 12 20
► <u>M9</u>	2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1298/2013	L 347	256	2013 12 20

iš dalies keičiamas:

► <u>A1</u>	Kroatijos stojimo sutartis (2012)	L 112	10	2012 4 24

pataisytas:

- **C1** Klaidų ištaisymas, OL L 239, 2006 9 1, p. 248 (1083/2006)
- **C2** Klaidų ištaisymas, OL L 27, 2007 2 2, p. 5 (1989/2006)
- **C3** Klaidų ištaisymas, OL L 145, 2007 6 7, p. 38 (1083/2006)
- **C4** Klaidų ištaisymas, OL L 301, 2008 11 12, p. 40 (1083/2006)

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1083/2006

2006 m. liepos 11 d.

nustatantis bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinantį Reglamentą (EB) N. 1260/1999

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 161 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

atsižvelgdama į Audito Rūmų nuomonę ⁽⁴⁾,

kadangi:

- (1) Sutarties 158 straipsnyje nustatyta, kad Bendrija, norėdama sustiprinti savo ekonominę ir socialinę sanglaudą, siekia mažinti regionų išsivystymo lygio skirtumus ir nepalankiausias sąlygas turinčių regionų arba salų, įskaitant kaimo vietas, atsilikimą. Pagal Sutarties 159 straipsnį šiuos veiksmus turi remti struktūriniai fondai, Europos investicijų bankas (EIB) ir kiti esami finansiniai instrumentai.
- (2) Sanglaudos politika turėtų padėti didinti augimą, konkurencingumą ir užimtumą, apimdama Bendrijos tvaraus vystymosi prioritetus, apibrėžtus 2000 m. kovo 23 ir 24 d. Lisabonos Europos Vadovų Tarybos ir 2001 m. birželio 15 ir 16 d. Geteborgo Europos Vadovų Tarybos.
- (3) Ekonominiai, socialiniai ir teritoriniai skirtumai išsiplėtusioje Europos Sąjungoje išaugo tiek regioniniu, tiek nacionaliniu lygiu. Todėl visoje Bendrijoje reikėtų didinti veiksmus konvergencijos, konkurencingumo ir užimtumo srityje.
- (4) Kadangi padaugėjo Bendrijos sausumos bei jūros sienų ir išsiplėtė jos teritorija, turėtų būti didinama peržengiančio sieną, tarpvalstybinio ir tarpregioninio bendradarbiavimo Bendrijoje pridėtinė vertė.
- (5) Siekiant didesnės įvairių fondų intervencijos darnos, struktūrinės paramos programavimas turėtų apimti Sanglaudos fondą.

⁽¹⁾ 2006 m. liepos 4 d. Europos Parlamento pritarimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL C 255, 2005 10 14, p. 79.

⁽³⁾ OL C 231, 2005 9 20, p. 1.

⁽⁴⁾ OL C 121, 2005 5 20, p. 14.

▼B

- (6) Reikėtų aiškiau nurodyti įvairių instrumentų, kuriais numatoma parama kaimo plėtrai, visų pirma Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai⁽¹⁾ ir žuvininkystės sektoriui, visų pirma Europos žuvininkystės fondo (EŽF) vaidmenį. Šie instrumentai turėtų būti integruoti į bendros žemės ūkio politikos ir bendros žuvininkystės politikos instrumentus ir suderinti su sanglaudos politikos instrumentais.
- (7) Todėl fondai, teikiantys paramą pagal sanglaudos politiką, yra tik Europos regioninės plėtros fondas (ERPF), Europos socialinis fondas (ESF) ir Sanglaudos fondas. Kiekvienam fondui taikomos taisyklės turi būti išdėstytos įgyvendinančiuose reglamentuose, priimtuose pagal Sutarties 148, 161 ir 162 straipsnius.
- (8) Pagal 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl struktūrinių fondų⁽²⁾, 55 straipsnį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, turi peržiūrėti tą reglamentą ne vėliau kaip iki 2006 m. gruodžio 31 d. Siekiant įgyvendinti šiuo reglamentu siūlomą fondų reformą, Reglamentas (EB) Nr. 1260/99 turėtų būti panaikintas.
- (9) Siekiant padidinti Bendrijos sanglaudos politikos pridėtinę vertę, struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo veikla turėtų būti sutelkta ir supaprastinta, o Reglamente (EB) Nr. 1260/1999 išdėstyti tikslai atitinkamai apibrėžti iš naujo, siekiant užtikrinti valstybių narių ir regionų konvergenciją, regioninę konkurencingumą ir užimtumą bei Europos teritorinį bendradarbiavimą.
- (10) Siekiant šių trijų tikslų turėtų būti tinkamai atsižvelgta į ekonominius bei socialinius ir teritorinius ypatumus.
- (11) Atokiausiems regionams turėtų būti skirtos konkrečios priemonės ir papildomas finansavimas – atsvara kliūtim, atsiradusioms dėl Sutarties 299 straipsnio 2 dalyje nurodytų veiksnių.
- (12) Prieinamumo ir nutolimo nuo didelių rinkų problemoms, su kuriomis susiduria sritys, kuriose itin mažas gyventojų tankumas, kaip nurodyta 1994 m. stojimo akto Protokole Nr. 6 dėl specialių nuostatų, skirtų struktūrinių fondų sistemos 6 tikslui Suomijoje ir Švedijoje, spręsti reikia tinkamų finansinių sąlygų, kurios atsvertų šių kliūčių poveikį.
- (13) Atsižvelgiant į miestų tvaraus vystymosi svarbą bei miestelių ir miestų, ypač vidutinio dydžio, indėlį į regioninę plėtrą, jiems reikėtų skirti daugiau dėmesio, kad būtų sustiprintas jų vaidmuo kuriant programas miestų atgaivinimui skatinti.

⁽¹⁾ OL L 277, 2005 10 21, p. 1.

⁽²⁾ OL L 161, 1999 6 26, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 173/2005 (OL L 29, 2005 2 2, p. 3).

▼B

- (14) Greta EŽŪFKP ir EŽF veiksmų fondai turėtų imtis specialių ir papildomų veiksmų, kuriais skatinamas kaimo vietovių ir nuo žuvininkystės priklausomų vietovių ekonominės veiklos įvairovės plėtimas.
- (15) Turėtų būti stiprinami veiksmai, skirti vietovėms su gamtine kliūtimi, t. y. tam tikroms saloms, kalnuotoms vietovėms ir retai apgyvendintoms vietovėms, o taip pat tam tikroms Bendrijos pasienio zonoms, atsiradusioms dėl jos plėtros, kad būtų galima įveikti joms būdingus vystymosi sunkumus.
- (16) Turėtų būti apibrėžti finansavimo reikalavimus atitinkančių regionų ir vietovių nustatymo objektyvūs kriterijai. Šiuo tikslu, Bendrijos mastu nustatant prioritetinius regionus ir vietoves, reikėtų remtis bendra regionų klasifikavimo sistema, nustatyta 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo ⁽¹⁾.
- (17) Konvergencijos tikslas turi būti taikomas menkiausiai išsivysčiusioms valstybėms narėms ir regionams. Regionai, kuriems taikomas Konvergencijos tikslas yra tie, kurių bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui, apskaičiuotas perkamosios galios paritetais, yra mažesnis nei 75 % Bendrijos vidurkio. Regionams, kurie nukentėjo dėl statistinio poveikio, atsiradusio po Europos Sąjungos plėtros etapo sumažėjus Bendrijos vidurkiui, dėl šios priežasties bus skiriama didelė pereinamojo laikotarpio pagalba, kad jie galėtų užbaigti konvergencijos procesą. Šis pagalbos teikimas baigsis 2013 metais, po kurių nebus nustatytas kitas pereinamasis laikotarpis. Valstybės narės, kurioms skirtas Konvergencijos tikslas ir kurių bendrosios nacionalinės pajamos (BNP) vienam gyventojui yra mažesnės nei 90 % Bendrijos vidurkio, gaus paramą iš Sanglaudos fondo.
- (18) Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslas turi būti taikomas Bendrijos teritorijos daliai, kuriai netaikomas Konvergencijos tikslas. Finansavimo reikalavimus atitinka 2000–2006 m. programavimo laikotarpiu 1 tikslu numatyti regionai, kurie nebeatitinka regioninių atitikimo finansavimo reikalavimams kriterijų pagal Konvergencijos tikslą ir kuriems dėl to skiriama pereinamojo laikotarpio pagalba, taip pat ir visi kiti Bendrijos regionai.
- (19) Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslas turi būti taikomas regionams su sausumos arba jūros sienomis, tarpvalstybinio bendradarbiavimo vietovėms, nustatytoms atsižvelgiant į veiksmus, kuriais skatinama integruota teritorinė plėtra ir parama regionų bendradarbiavimui bei keitimuisi patirtimi.
- (20) Bendradarbiavimui prie Bendrijos išorės sienų gerinti ir supaprastinti naudojamos Bendrijos išorės paramos priemonės, visų pirma Europos kaimynystės ir partnerystės priemonė ir Pasirengimo narystei paramos priemonė, patvirtinta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1085/2006 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ OL L 154, 2003 6 21, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1888/2005 (OL L 309, 2005 11 25, p. 1).

⁽²⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio 82 p.

▼B

- (21) ERPF parama tokiam bendradarbiavimui prie Bendrijos išorės sienų padeda ištaisyti pagrindinius Bendrijos regionų pusiausvyros sutrikimus prisidedant prie jos ekonominės ir socialinės sanglaudos.
- (22) Fondų veikla ir veiksmai, kuriuos jie padeda finansuoti, turėtų būti suderinti su kitomis Bendrijos politikos kryptimis, taip pat atitikti Bendrijos teisės aktus.
- (23) Bendrijos veiksmai turėtų papildyti valstybių narių vykdomus veiksmus arba jais turėtų būti siekiama prisidėti prie valstybių narių vykdomų veiksmų. Partnerystė turėtų būti stiprinama sudarant susitarimus dėl įvairių partnerių, ypač regioninių ir vietos valdžios institucijų, dalyvavimo, visapusiškai atsižvelgiant į valstybių narių institucinę tvarką.
- (24) Daugiamečiu programavimu turėtų būti siekiama fondų tikslų užtikrinant galimybę gauti būtinus finansinius išteklius ir Bendrijos bei valstybių narių bendrų veiksmų nuoseklumą ir tęstinumą.
- (25) Kadangi Konvergencijos, Regioninio konkurencingumo ir užimtumo bei Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti dėl didelių skirtumų ir valstybių narių bei regionų, atitinkančių Konvergencijos tikslą, ribotų finansinių išteklių, ir todėl šiuos tikslus galima geriau pasiekti Bendrijos lygiu, pasinaudojant daugiamete Bendrijos finansavimo garantija, kuri suteikia galimybę sanglaudos politikoje daugiausia dėmesio skirti Bendrijos prioritetams, Bendrija gali imtis priemonių vadovaudamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principu. Pagal pirmiau minėtame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiame reglamente nenumatoma niekas, kas nėra būtina šiems tikslams pasiekti.
- (26) Tikslinga nustatyti išmatuojamus tikslus, kurių iki 2004 m. gegužės 1 d. buvusios sudėties Europos Sąjungos valstybės narės sieks išlaidomis pagal Konvergencijos bei Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslus, kad paskatintų konkurencingumą ir darbo vietų kūrimą. Yra būtina nustatyti tinkamus būdus įvertinti ir pranešti apie šių tikslų pasiekimą.
- (27) Tikslinga stiprinti struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo intervencijos subsidiarumą ir proporcingumą.
- (28) Pagal Sutarties 274 straipsnį bendro valdymo srityje turėtų būti nustatytos sąlygos, leidžiančios Komisijai vykdyti savo įsipareigojimus, susijusius su Europos Sąjungos bendrojo biudžeto vykdymu, ir patikslinti bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis įsipareigojimai. Taikydama šias sąlygas, Komisija galėtų įsitikinti, ar valstybės narės naudojami fondais teisėtai ir tinkamai, laikydamosi patikimo finansų valdymo principo, apibrėžto finansiniame reglamente.

▼B

- (29) Kad būtų užtikrintas realus ekonominis poveikis, pagal reglamento sąlygas struktūrinių fondų parama neturėtų pakeisti valstybių narių viešųjų išlaidų. Partnerystės būdu tikrinant, kaip taikomas papildomumo principas, daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama regionams, kuriems taikomas Konvergencijos tikslas, dėl jiems skiriamų finansinių išteklių dydžio; jeigu papildomumo principo nesilaikoma, gali būti atliktas finansinis koregavimas.
- (30) Dėdama pastangas ekonominės ir socialinės sanglaudos srityje, Bendrija siekia visais fondų paramos įgyvendinimo etapais siekti panaikinti nelygybę ir skatinti moterų bei vyrų lygybę, įtvirtintą Sutarties 2 ir 3 straipsniuose, taip pat užkirsti kelią diskriminacijai dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos.
- (31) Komisija turėtų objektyviai ir skaidriai kiekvieniems metams preliminariai paskirstyti turimus asignavimus išsipareigojimams, atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą, 2005 m. gruodžio 15 ir 16 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas bei 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinį susitarimą dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽¹⁾, kad didelė lėšų dalis būtų skiriama menkiau išsivysčiusiems regionams, įskaitant regionus, dėl statistinio poveikio gaunančius pereinamojo laikotarpio paramą.
- (32) Dėl išaugusių skirtumų išsiplėtusioje Europos Sąjungoje turėtų būti skiriamas didesnis finansavimas Konvergencijos tikslui, turėtų būti toliau dedamos pastangos siekiant Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslo padėti gerinti konkurencingumą ir užimtumą likusioje Bendrijos dalyje, ir turėtų būti didinamos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtos lėšos atsižvelgiant į ypatingą jo pridėtinę vertę.
- (33) Valstybei narei iš fondų skiriami metiniai asignavimai neturėtų viršyti viršutinės ribos, kuri nustatoma pagal jos gebėjimą lėšas įsisavinti.
- (34) 3 % asignavimų iš struktūrinių fondų, skirtų valstybėms narėms pagal konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslus, gali būti įtraukti į nacionalinį rezervą, skirtą atlyginti už rezultatyvumą.
- (35) Asignavimai iš fondų sudarant programas turėtų būti indeksuojami taikant vienodo dydžio normą.
- (36) Kad papildytų sanglaudos politikos strateginį turinį ir paskatintų jos skaidrumą integruojant Bendrijos prioritetus, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, turėtų patvirtinti strategines gaires. Taryba, remdamasi Komisijos strateginiais pranešimais, turėtų išnagrinėti, kaip valstybės narės įgyvendina šias gaires.

⁽¹⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

▼B

- (37) Tikslinga, kad, remdamasi Tarybos priimtomis strateginėmis gairėmis, kiekviena valstybė narė, palaikydama dialogą su Komisija, parengtų nacionalinį pamatinį dokumentą dėl savo vystymosi strategijos, kuriuo remiantis turėtų būti rengiamos veiksmų programos. Remdamasi nacionaline strategija, Komisija turėtų atsižvelgti į nacionalinę bendrąją strategiją ir nuspręsti dėl tam tikrų jo elementų.
- (38) Struktūrinių fondų programavimas ir valdymas turėtų būti supaprastinti atsižvelgiant į jų konkrečius ypatumus, numatant, kad veiksmų programas finansuotų ERPF arba ESF, kurių kiekvienas galėtų finansuoti veiksmus, patenkančius į kito fondo veiklos sritį, laikydamasis papildomumo principo ir apribojimų.
- (39) Siekiant pagerinti papildomumą ir supaprastinti įgyvendinimą, Sanglaudos fondo ir ERPF parama bendrai turėtų būti programuojama transporto bei aplinkos veiksmų programose ir turėtų būti nustatoma nacionalinė geografinio taikymo sritis.
- (40) Programavimas turėtų užtikrinti, kad fondai veiktų koordinuotai ir kad jų veikla būtų derinama su kitais esamais finansiniais instrumentais, EIB ir Europos investicijų fondu (EIF). Toks koordinavimas taip pat turėtų apimti kompleksinių finansinių sistemų rengimą ir valstybės bei privataus sektoriaus partnerystę.
- (41) Tikslinga užtikrinti, kad geresnės galimybės gauti finansavimą ir pasinaudoti novatoriška finansų inžinerija būtų sudaromos visų pirma mikroįmonėms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms bei investuojant į valstybės ir privataus sektoriaus partnerystę bei kitus projektus, įtrauktus į miestų tvaraus vystymosi integruotą planą. Valstybės narės gali nuspręsti įsteigti holdingo fondą sudarydamos viešąsias sutartis pagal viešųjų pirkimų įstatymus, įskaitant nacionalinėje teisėje nustatytas leidžiančias nukrypti nuostatas, suderinamas su Bendrijos teise. Kitais atvejais, kai valstybės narės įsitikina, kad viešųjų pirkimų teisė netaikoma, EIF ir EIB užduočių apibrėžimas pateisina galimybę valstybėms narėms suteikti jiems dotaciją, t. y. neatlygintą tiesioginę finansinę paramą iš veiksmų programų. Tomis pačiomis sąlygomis, nacionalinėje teisėje gali būti numatyta galimybė be konkurso suteikti dotaciją kitoms finansų įstaigoms.
- (42) Vertindama didelės apimties gamybos investicinius projektus, Komisija turėtų turėti visą būtiną informaciją, kad nuspręstų, ar dėl fondų finansinės paramos neprarandama daug darbo vietų esamose darbo vietose Europos Sąjungoje, siekiant užtikrinti, kad Bendrijos finansavimu nebūtų remiamas veiklos perkėlimas į kitą vietą Europos Sąjungoje.
- (43) Programavimo laikotarpis turi apimti vieną septynerių metų laikotarpį, kad būtų išlaikyta Reglamente (EB) Nr. 1260/1999 apibrėžta supaprastinta valdymo sistema.

▼B

- (44) Vykdydamos ERPF bendrai finansuojamas veiksmų programas valstybės narės ir vadovaujančios institucijos gali parengti regionų bendradarbiavimo priemonės ir atsižvelgti į vietovių su gamtinėmis kliūtimis ypatybes.
- (45) Siekiant patenkinti supaprastinimo ir decentralizavimo poreikį, programavimas ir finansų valdymas turėtų vykti tik veiksmų programų ir prioritetinių kryptių lygiu; Bendrijos paramos sistemos ir programos priedo, nustatytą Reglamente (EB) Nr. 1260/1999, taikymas turėtų būti nutrauktas.
- (46) Pagal konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslus ERPF bendrai finansuojamose veiksmų programose valstybės narės, regionai ir vadovaujančios institucijos gali numatyti, kad miesto valdžios institucijoms būtų perduoti įgaliojimai įgyvendinti prioritetus, susijusius su miestelių ir miestų atgaivimu.
- (47) Papildomas asignavimas, iš kurio būtų padengiamos atokiausių regionų patiriamos papildomos išlaidos, turėtų būti įtrauktas į ERPF finansuojamas veiksmų programas tuose regionuose.
- (48) Turėtų būti numatytos atskiros Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo, kurį finansuoja ERPF, įgyvendinimo priemonės.
- (49) Komisijai turėtų būti sudarytos galimybės, prireikus konsultuojantis su EIB, patvirtinti veiksmų programose numatytus didelės apimties projektus, kad ji galėtų įvertinti jų paskirtį ir poveikį, o taip pat planuojamo Bendrijos lėšų panaudojimo priemonės.
- (50) Naudinga nurodyti, kokių rūšių veiksmus fondai turėtų remti teikdami techninę paramą.
- (51) Reikia užtikrinti, kad būtų skiriami pakankami ištekliai siekiant padėti valstybėms narėms rengti ir vertinti projektus. EIB tenka svarbus vaidmuo teikiant tokią paramą, ir Komisija galėtų šiuo tikslu skirti jam dotaciją.
- (52) Analogiškai tikslinga nustatyti, kad Komisija galėtų skirti dotaciją EIF, kad šis įvertintų novatoriškos finansų inžinerijos instrumentų, kuriais gali naudotis mikroįmonės bei mažosios ir vidutinės įmonės, poreikius.
- (53) Dėl tų pačių pirmiau nurodytų priežasčių Komisija galėtų skirti dotaciją EIB ir EIF, skirtą techninės paramos veiksams miestų tvaraus vystymosi srityje vykdyti arba restruktūrizavimo priemonėms, skirtoms tvariai ekonominei veiklai ekonomikos krizės labai paveiktuose regionuose, remti.
- (54) Fondų teikiamos paramos veiksmingumas taip pat priklauso nuo to, ar vykdant programavimą ir stebėseną atliekamas patikimas vertinimas. Turėtų būti nustatyti valstybių narių ir Komisijos įsipareigojimai šiose srityse.

▼B

- (55) Valstybės narės savo nacionaliniame pakete, skirtame konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslams, gali nustatyti nedidelį rezervą, kuris leistų joms greitai reaguoti į nenumatytus sektorių arba vietinius sukrėtimus, atsiradusius dėl socialinio – ekonominio pertvarkymo bei prekybos susitarimų poveikio.
- (56) Tikslinga nustatyti, kokios valstybės narės išlaidos gali būti prilyginamos viešosioms išlaidoms apskaičiuojant bendrą nacionalinį viešąjį įnašą į veiksmų programą; todėl tikslinga daryti nuorodą į „viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų“, kaip apibrėžta Bendrijos viešųjų pirkimų direktyvose, įnašą, nes tai yra kelių rūšių viešos ar privačios įstaigos, įsteigtos konkrečiu tikslu – tenkinti bendrojo intereso reikmes, neturinčios nei pramoninės, nei komercinės veiklos požymių, ir jas kontroliuoja valstybė arba regioninės ar vietos valdžios institucijos.
- (57) Būtina nustatyti kriterijus, skirtus fondų paramos teikimo veiksmų programoms diferencijuoti, visų pirma siekiant padidinti Bendrijos lėšų dauginamąjį poveikį. Taip pat tikslinga nustatyti didžiausias ribas, kurių negali viršyti paramos teikimas iš fondų, atsižvelgiant į fondo rūšį ir tikslą.
- (58) Taip pat būtina apibrėžti projekto, iš kurio gaunamos pajamos, sąvoką ir nustatyti Bendrijos principus bei taisykles fondų paramai apskaičiuoti; kai kurių investicijų atveju objektyviai neįmanoma iš anksto įvertinti pajamų, todėl būtina nustatyti metodiką siekiant užtikrinti, kad šios pajamos nebūtų įtrauktos į viešą finansavimą.
- (59) Turėtų būti nustatyta laikotarpio, kada reikalavimus atitinkančios išlaidos yra leistinos, pradžia ir pabaiga, siekiant užtikrinti vienodos ir teisingos taisyklės taikymą fondų paramos įgyvendinimui visoje Bendrijoje; siekiant palengvinti veiksmų programų vykdymą, tikslinga nustatyti, kad laikotarpis, kada reikalavimus atitinkančios išlaidos yra leistinos, galėtų prasidėti anksčiau nei 2007 m. sausio 1 d., jei atitinkama valstybė narė iki tos dienos pateikia veiksmų programą.
- (60) Pagal subsidiarumo principą ir laikantis išimčių, nustatytų 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo ⁽¹⁾, 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1081/2006 dėl Europos socialinio fondo ⁽²⁾ ir 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1084/2006, įsteigiančiame Sanglaudos fondą ⁽³⁾, turėtų būti nustatytos nacionalinės išlaidų atitikimo finansavimo reikalavimams taisyklės.
- (61) Siekiant užtikrinti fondų intervencijos veiksmingumą, nešališkumą ir tvarų poveikį, turėtų būti numatytos nuostatos, garantuojančios ilgalaikes investicijas į verslą ir neleidžiančios naudotis šiais fondais siekiant pernelyg didelio pranašumo. Būtina užtikrinti, kad fondų finansuojamos investicijos galėtų būti nurašytos per pakankamai ilgą laikotarpį.

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio 1 p.

⁽²⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio 12 p.

⁽³⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio 79 p.

▼B

- (62) Valstybės narės turėtų patvirtinti tinkamas priemones, garantuojančias tinkamą jų valdymo ir kontrolės sistemų veikimą. Šiuo tikslu būtina nustatyti bendruosius principus ir būtinas funkcijas, įgyvendinamas visų veiksmų programų kontrolės sistemose remiantis Bendrijos teisės aktų, galiojančių 2000–2006 m. programavimo laikotarpiu, visuma.
- (63) Todėl būtina kiekvienai veiksmų programai skirti vieną vadovaujančią instituciją bei paaiškinti jos atsakomybę, o taip pat ir audito institucijos funkcijas. Taip pat būtina garantuoti išlaidų tvirtinimo ir mokėjimo prašymų tvirtinimo vienodus kokybės standartus prieš perduodant juos Komisijai. Būtina aiškiau nurodyti informacijos, kuria šie prašymai grindžiami, pobūdį ir kokybę bei šiuo tikslu nustatyti tvirtinančios institucijos funkcijas.
- (64) Veiksmų programų stebėseną yra būtina jų įgyvendinimo kokybei užtikrinti. Šiuo tikslu įsteigiami stebėsenos komitetai ir nustatomi jų išipareigojimai, kartu apibrėžiant informaciją, kurią reikia pateikti Komisijai, ir šios informacijos nagrinėjimo sistemą. Siekiant pagerinti keitimąsi informacija apie veiksmų programų įgyvendinimą, turėtų būti nustatytas keitimosi duomenimis naudojantis elektroninėmis priemonėmis principas.
- (65) Pagal subsidarumo ir proporcingumo principus valstybės narės pirmiausia turėtų atsakyti už intervencijos įgyvendinimą ir kontrolę.
- (66) Siekiant užtikrinti veiksmingą ir tinkamą veiksmų programų įgyvendinimą, turėtų būti nustatyti valstybių narių išipareigojimai, susiję su valdymo ir kontrolės sistemomis, išlaidų tvirtinimu, Bendrijos teisės ir kitų pažeidimų prevencija, nustatymu ir pašalinimu. Visų pirma valdymo ir kontrolės srityje būtina nustatyti procedūras, kurių laikydamosi valstybės narės suteiktų garantijas, kad sistemos taikomos ir tinkamai veikia.
- (67) Nepažeidžiant Komisijos įgaliojimų finansų kontrolės srityje, valstybių narių ir Komisijos bendradarbiavimas šioje srityje turėtų būti stiprinamas ir turėtų būti nustatyti kriterijai, kurie leistų Komisijai, laikantis nacionalinių sistemų kontrolės strategijos, nustatyti, kokias garantijas ji gali gauti iš nacionalinių audito įstaigų.
- (68) Bendrijos kontrolės mastas ir intensyvumas turėtų būti proporcingi Bendrijos įnašo dydžiui. Jeigu valstybė narė yra pagrindinė programos finansuotoja, tikslinga numatyti tai valstybei narei galimybę tam tikrus kontrolės priemonių elementus nustatyti pagal nacionalines taisykles. Tokiomis pačiomis aplinkybėmis būtina nustatyti, kad Komisija diferencijuotų priemones, kuriomis valstybės narės turėtų vykdyti išlaidų tvirtinimo ir valdymo bei kontrolės sistemos tikrinimo funkcijas, ir nustatyti sąlygas, kuriomis Komisija turėtų teisę riboti savo auditą ir pasitikėti nacionalinių įstaigų pateiktomis garantijomis.

▼B

- (69) Mokėjimas į sąskaitą veiksmų programų įgyvendinimo pradžioje užtikrina nuolatinį pinigų srautą, kuris palengvina mokėjimą paramos gavėjams veiksmų programos įgyvendinimo metu. Todėl turėtų būti numatytos nuostatos dėl mokėjimų į sąskaitą struktūrinių fondų atveju – 5 % (iki 2004 m. gegužės 1 d. Europos Sąjungą sudariusioms valstybėms narėms) ir 7 % (2004 m. gegužės 1 d. ar vėliau į Europos Sąjungą įstojusioms valstybėms narėms) bei Sanglaudos fondo atveju – 7,5 % (iki 2004 m. gegužės 1 d. Europos Sąjungą sudariusioms valstybėms narėms) ir 10,5 % (2004 m. gegužės 1 d. ar vėliau į Europos Sąjungą įstojusioms valstybėms narėms), padėsiančios paspartinti veiksmų programų įgyvendinimą.
- (70) Be galimybės sustabdyti mokėjimus nustačius rimtus valdymo ir kontrolės sistemų trūkumus, turėtų būti taikomos priemonės, leidžiančios įgaliotam įgaliojimus suteikiančiam pareigūnui nutraukti mokėjimus, jei yra įrodymų, kad esama didelių patikimo šių sistemų valdymo trūkumų.
- (71) Automatiško išipareigojimų panaikinimo taisyklė padės paspartinti programų įgyvendinimą. Todėl tikslinga nustatyti jos taikymo sąlygas ir tas biudžetinio išipareigojimo dalis, kurioms ji gali būti netaikoma, ypač kai įgyvendinimas vėluoja dėl aplinkybių, kurios nepriklauso nuo atitinkamos šalies, kurios yra neįprastos arba nenumatytos ir kurių pasekmių negalima išvengti nepaisant to, kad įgyvendinimas vyko laikantis visų reikalavimų.
- (72) Užbaigimo procedūros turėtų būti supaprastintos suteikiant galimybę to pageidaujančioms valstybėms narėms pagal savo pasirinktą grafiką iš dalies užbaigti veiksmų programą atsižvelgiant į įvykdytus veiksmus; tam turėtų būti nustatytas tinkamas pagrindas.
- (73) Reikėtų patvirtinti priemones, reikalingas šiam reglamentui įgyvendinti, laikantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽¹⁾. Komisija turi priimti priemones šiam reglamentui įgyvendinti, siekdama užtikrinti skaidrumą ir paaiškinti nuostatas, taikytinas veiksmų programų valdymui, susijusias su išlaidų suskirstymu kategorijomis, finansų inžinerija, valdymu ir kontrole, keitimusi duomenimis elektroninėmis priemonėmis ir viešinimu gavus fondų koordinavimo komiteto, kuris veikia kaip valdymo komitetas, nuomonę. Tikslinga, kad Komisija savo iniciatyva, pasikonsultavusi su fondų koordinavimo komitetu, kuris veikia kaip konsultacinis komitetas, paskelbtų pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą finansavimo reikalavimus atitinkančių vietovių sąrašą taikydama šiame reglamente išdėstytus kriterijus, orientacines gaires dėl ekonominės naudos analizės, būtinas rengiant ir pateikiant didelės apimties projektus ir projektus, iš kurių gaunamos pajamos, orientacines gaires dėl vertinimo ir veiksmų, atitinkančių techninės paramos reikalavimus, sąrašą.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

TURINYS	
I ANTRAŠTINĖ DALIS	TIKSLAI IR PARAMOS TEIKIMO BENDROSIOS TAISYKLĖS
I SKYRIUS	TAIKYMO SRITIS IR SĄVOKŲ APIBRĖŽIMAI
1 straipsnis	Dalykas
2 straipsnis	Sąvokų apibrėžimai
II SKYRIUS	TIKSLAI IR UŽDAVINIAI
3 straipsnis	Tikslai
4 straipsnis	Instrumentai ir uždaviniai
III SKYRIUS	GEOGRAFINIS TINKAMUMAS
5 straipsnis	Konvergencija
6 straipsnis	Regioninis konkurencingumas ir užimtumas
7 straipsnis	Europos teritorinis bendradarbiavimas
8 straipsnis	Pereinamojo laikotarpio parama
IV SKYRIUS	PARAMOS TEIKIMO PRINCIPAI
9 straipsnis	Papildomumas, suderinamumas, koordinavimas ir atitiktis
10 straipsnis	Programavimas
11 straipsnis	Partnerystė
12 straipsnis	Teritorinis įgyvendinimo lygis
13 straipsnis	Proporcinga intervencija
14 straipsnis	Bendras valdymas
15 straipsnis	Papildomumas
16 straipsnis	Moterų ir vyrų lygybė bei nediskriminavimas
17 straipsnis	Tvarus vystymasis
V SKYRIUS	FINANSINĖ PROGRAMA
18 straipsnis	Visos lėšos
19 straipsnis	Konvergencijos tikslui skirtos lėšos
20 straipsnis	Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslui skirtos lėšos
21 straipsnis	Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtos lėšos
22 straipsnis	Galimybės perkelti lėšas nebuvimas
23 straipsnis	Įgyvendinimo rezervui skirtos lėšos
24 straipsnis	Techninei paramai skirtos lėšos
II ANTRAŠTINĖ DALIS	STRATEGINIS POŽIŪRIS Į SANGLAUDĄ
I SKYRIUS	BENDRIJOS STRATEGINĖS GAIRĖS DĖL SANGLAUDOS
25 straipsnis	Turinys
26 straipsnis	Priėmimas ir peržiūra
II SKYRIUS	NACIONALINĖ BENDROJI STRATEGIJA
27 straipsnis	Turinys
28 straipsnis	Parengimas ir priėmimas

▼B

III SKYRIUS	TOLESNĖS STRATEGINĖS PRIEMONĖS
29 straipsnis	Valstybių narių strateginės ataskaitos
30 straipsnis	Komisijos strateginis pranešimas ir diskusijos dėl sanglaudos politikos
31 straipsnis	Pranešimas apie sanglaudą
III ANTRAŠTINĖ DALIS	PROGRAMAVIMAS
I SKYRIUS	BENDROSIOJOS NUOSTATOS DĖL STRUKTŪRINIŲ FONDŲ IR SANGLAUDOS FONDO
32 straipsnis	Veiksmų programų rengimas ir tvirtinimas
33 straipsnis	Veiksmų programų peržiūrėjimas
34 straipsnis	Ypatingas fondų pobūdis
35 straipsnis	Geografinė taikymo sritis
36 straipsnis	Europos investicijų banko ir Europos investicijų fondo dalyvavimas
II SKYRIUS	PROGRAMAVIMO TURINYS
1 SKIRSNIS	VEIKSMŲ PROGRAMOS
37 straipsnis	Konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslams skirtos veiksmų programos
38 straipsnis	Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtos veiksmų programos
2 SKIRSNIS	DIDELĖS APIMTIES PROJEKTAI
39 straipsnis	Turinys
40 straipsnis	Komisijai pateikiama informacija
41 straipsnis	Komisijos sprendimas
3 SKIRSNIS	VISUOTINĖS DOTACIJOS
42 straipsnis	Bendrosios nuostatos
43 straipsnis	Igyvendinimo taisyklės
3A SKIRSNIS	GRAŽINTINA PARAMA
43a straipsnis	Gražintinos paramos formos
43b straipsnis	Pakartotinis gražintinos paramos panaudojimas
4 SKIRSNIS	FINANSŲ INŽINERIJA
44 straipsnis	Instrumentai finansų inžinerijos srityje
44a straipsnis	Tam tikrų nuostatų netaikymo atvejai
5 SKIRSNIS	TECHNINĖ PARAMA
45 straipsnis	Techninė parama Komisijos iniciatyva
46 straipsnis	Valstybių narių techninė parama
IV ANTRAŠTINĖ DALIS	VEIKSMINGUMAS
I SKYRIUS	VERTINIMAS
47 straipsnis	Bendrosios nuostatos
48 straipsnis	Valstybių narių atsakomybė
49 straipsnis	Komisijos atsakomybė
II SKYRIUS	REZERVAI
50 straipsnis	Nacionalinis įgyvendinimo rezervas

▼B

51 straipsnis	Nacionalinis nenumatytų atvejų rezervas
51a straipsnis	
V ANTRAŠTINĖ DALIS	FONDŲ FINANSINĖ PARAMA
I SKYRIUS	FONDŲ PARAMA
52 straipsnis	Paramos dydžių koregavimas
53 straipsnis	Fondų parama
54 straipsnis	Kitos nuostatos
II SKYRIUS	PROJEKTAI, IŠ KURIŲ GAUNAMOS PAJAMOS
55 straipsnis	Projektai, iš kurių gaunamos pajamos
III SKYRIUS	IŠLAIDŲ TINKAMUMAS FINANSUOTI
56 straipsnis	Išlaidų tinkamumas finansuoti
IV SKYRIUS	VEIKSMŲ PATVARUMAS
57 straipsnis	Veiksmų patvarumas
VI ANTRAŠTINĖ DALIS	VALDYMAS, STEBĖSENA IR KONTROLĖ
I SKYRIUS	VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS
58 straipsnis	Bendrieji valdymo ir kontrolės sistemų principai
59 straipsnis	Institucijų skyrimas
60 straipsnis	Vadovaujančios institucijos funkcijos
61 straipsnis	Tvirtinančios institucijos funkcijos
62 straipsnis	Audito institucijos funkcijos
II SKYRIUS	STEBĖSENA
63 straipsnis	Stebėsenos komitetas
64 straipsnis	Sudėtis
65 straipsnis	Uždaviniai
66 straipsnis	Stebėsenos priemonės
67 straipsnis	Metinė ataskaita ir galutinė įgyvendinimo ataskaita
68 straipsnis	Kasmetinis programų nagrinėjimas
III SKYRIUS	INFORMAVIMAS IR VIEŠUMAS
69 straipsnis	Informavimas ir viešumas
IV SKYRIUS	VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS ATSAKOMYBĖ
1 SKIRSNIS	VALSTYBIŲ NARIŲ ATSAKOMYBĖ
70 straipsnis	Valdymas ir kontrolė
71 straipsnis	Valdymo ir kontrolės sistemų kūrimas
2 SKIRSNIS	KOMISIJOS ATSAKOMYBĖ
72 straipsnis	Komisijos atsakomybė
73 straipsnis	Bendradarbiavimas su valstybių narių audito institucijomis
3 SKIRSNIS	VEIKSMŲ PROGRAMŲ KONTROLĖS PROPORCINGUMAS
74 straipsnis	Proporcingos kontrolės priemonės
VII ANTRAŠTINĖ DALIS	FINANSŲ VALDYMAS

▼B

I SKYRIUS	FINANSŲ VALDYMAS
1 SKIRSNIS	BIUDŽETINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI
75 straipsnis	Biudžetiniai įsipareigojimai
2 SKIRSNIS	BENDROS MOKĖJIMŲ TAISYKLĖS
76 straipsnis	Bendros mokėjimų taisyklės
77 straipsnis	Bendros tarpinių mokėjimų ir galutinio likučio mokėjimų apskaičiavimo taisyklės
78 straipsnis	Išlaidų ataskaita
78a straipsnis	Reikalavimas pateikti papildomą informaciją išlaidų deklaracijoje apie finansų inžinerijos priemones ir sumas, išmokėtas avansu paramos gavėjams, teikiant valstybės pagalbą
79 straipsnis	Išankstinių ir tarpinių mokėjimų kaupimas
80 straipsnis	Mokėjimo paramos gavėjams vientisumas
81 straipsnis	Euro naudojimas
3 SKIRSNIS	IŠANKSTINIS FINANSAVIMAS
82 straipsnis	Mokėjimas
83 straipsnis	Palūkanos
84 straipsnis	Patvirtinimas
4 SKIRSNIS	TARPINIAI MOKĖJIMAI
85 straipsnis	Tarpiniai mokėjimai
86 straipsnis	Mokėjimo paraiškų priimtinumai
87 straipsnis	Mokėjimo paraiškų pateikimo data ir mokėjimo terminai
5 SKIRSNIS	PROGRAMOS UŽBAIGIMAS IR GALUTINIO LIKUČIO MOKĖJIMAS
88 straipsnis	Dalinis užbaigimas
89 straipsnis	Galutinio likučio mokėjimo sąlygos
90 straipsnis	Galimybė susipažinti su dokumentais
6 SKIRSNIS	MOKĖJIMŲ NUTRAUKIMAS IR SUSTABDYMAS
91 straipsnis	Mokėjimo termino nutraukimas
92 straipsnis	Mokėjimų sustabdymas
7 SKIRSNIS	AUTOMATIŠKAS ĮSIPAREIGOJIMO PANAIKINIMAS
93 straipsnis	Principai
94 straipsnis	Didelės apimties projektų ir pagalbos schemų nutraukimo laikotarpis
95 straipsnis	Nutraukimo dėl teismo ir administracinio nagrinėjimo laikotarpis
96 straipsnis	Automatiškam įsipareigojimų panaikinimui taikomos išimtys
97 straipsnis	Procedūra
II SKYRIUS	FINANSINIS KOREGAVIMAS
1 SKIRSNIS	VALSTYBIŲ NARIŲ ATLIEKAMAS FINANSINIS KOREGAVIMAS
98 straipsnis	Valstybių narių atliekamas finansinis koregavimas

▼B

2 SKIRSNIS	KOMISIJOS ATLIEKAMAS FINANSINIS KOREGAVIMAS
99 straipsnis	Koregavimo kriterijai
100 straipsnis	Procedūra
101 straipsnis	Valstybių narių pareigos
102 straipsnis	Grąžinimas
VIII ANTRAŠTINĖ DALIS	KOMITETAİ
I SKYRIUS	FONDŲ KOORDINAVIMO KOMITETAS
103 straipsnis	Komiteto procedūra
II SKYRIUS	KOMITETAS PAGAL SUTARTIES 147 STRAIPSNĮ
104 straipsnis	Komitetas pagal Sutarties 147 straipsnį
IX ANTRAŠTINĖ DALIS	BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS
105 straipsnis	Pereinamojo laikotarpio nuostatos
105a straipsnis	Specialios nuostatos, taikomos po Kroatijos įstojimo
106 straipsnis	Nuostata dėl peržiūros
107 straipsnis	Panaikinimas
108 straipsnis	Įsigaliojimas
I PRIEDAS	Metinis 2007–2013 m. įsipareigojimų asignavimų paskirstymas
II PRIEDAS	Finansinė programa
III PRIEDAS	Bendro finansavimo normoms taikomos viršutinės ribos
IV PRIEDAS	Išlaidų kategorijos
V PRIEDAS	Prie išlaidų deklaracijos pridedamas dokumentas, nurodytas 78a straipsnyje

I ANTRAŠTINĖ DALIS

TIKSLAI IR PARAMOS TEIKIMO BENDROSIOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS

Taikymo sritis ir sąvokų apibrėžimai

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos bendrosios taisyklės, reglamentuojančios Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Europos socialinio fondo (ESF) (toliau – struktūriniai fondai) ir Sanglaudos fondo veiklą, nepažeidžiant konkrečių nuostatų, nustatytų Reglamentuose (EB) Nr. 1080/2006, (EB) Nr. 1081/2006 ir (EB) Nr. 1084/2006.

Šiame reglamente apibrėžiami tikslai, kurių siekti padeda struktūriniai fondai ir Sanglaudos fondas (toliau – fondai), kriterijai, kuriuos turi atitikti valstybės narės ir regionai tų fondų paramai gauti, turimi finansiniai ištekliai ir jų paskirstymo kriterijai.

Šiame reglamente apibrėžiamos sanglaudos politikos taikymo sąlygos, įskaitant Bendrijos strateginių gairių dėl sanglaudos nustatymo metodą, nacionalinę bendrąją strategiją ir nagrinėjimo Bendrijos lygiu procesą.

Šiuo tikslu reglamentu nustatomi partnerystės, programavimo, vertinimo, valdymo, įskaitant finansų valdymą, stebėsenos ir kontrolės principai bei taisyklės, grindžiami bendra valstybių narių ir Komisijos atsakomybe.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame reglamente vartojamų terminų reikšmės:

- 1) veiksmų programa – valstybės narės pateiktas ir Komisijos priimtas dokumentas, kuriame išdėstoma plėtros strategija su nuosekliais prioritetais, kurie turi būti įgyvendinti gaunant fondo paramą arba Konvergencijos tikslo atveju – Sanglaudos fondo ir ERPF – paramą;
- 2) prioritetinė kryptis – vienas iš veiksmų programoje nustatytos strategijos prioritetų, kurį sudaro susiję veiksmas, turintys konkrečius kiekybiškai įvertinamus tikslus;
- 3) veiksmas – projektas arba keli projektai, kuriuos pagal stebėsenos komiteto nustatytus kriterijus atrinka atitinkamai veiksmų programai vadovaujanti institucija arba kurie atrinkami jos atsakomybe ir kuriuos įgyvendina vienas ar daugiau paramos gavėjų, sudarydami sąlygas pasiekti prioritetinės krypties, su kuria tas projektas ar keli projektai susiję, tikslus;
- 4) paramos gavėjas – valstybinis arba privatus ūkio subjektas, įstaiga arba firma, atsakinga už veiksmų inicijavimą arba jų inicijavimą ir įgyvendinimą. Sutarties 87 straipsnyje nustatytų pagalbos schemų srityje paramos gavėjai yra valstybinės arba privačios firmos, atliekančios individualius projektus ir gaunančios viešąją pagalbą;

▼B

- 5) viešosios išlaidos – valstybės finansinis įnašas į veiksmų finansavimą, daromas iš valstybės, regionų ir vietos valdžios institucijų biudžeto, Europos Bendrijų biudžeto, kai tai susiję su struktūriniais fondais bei Sanglaudos fondu, taip pat kitos panašios išlaidos. Bet kuris finansinis įnašas į veiksmų finansavimą, kuris daromas iš viešosios teisės įstaigų biudžeto arba vienos ar kelių regionų ar vietos valdžios institucijų arba viešosios teisės įstaigų susivienijimų, veikiančių pagal 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo⁽¹⁾, biudžeto laikomas panašiomis išlaidomis;
- 6) tarpinė institucija – valstybinė ar privati įstaiga arba tarnyba, kuri yra pavaldi vadovaujančiai arba tvirtinančiai institucijai, arba kuri tokios institucijos vardu atlieka pareigas, susijusias su veiksmus įgyvendinančiais paramos gavėjais;
- 7) pažeidimas – Bendrijos teisės nuostatų pažeidimas, susijęs su ūkio subjekto veiksmais ar neveikimu, kai dėl nepagrįstų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto išlaidų padaroma arba gali būti padaryta žala bendrajam biudžetui;

▼M5

- 8) kompensuojamoji dotacija – tiesioginis finansinis įnašas finansinės paramos pavidalu, kurį galima visiškai arba iš dalies kompensuoti be palūkanų;
- 9) kredito linija – finansinė priemonė, sudaranti sąlygas paramos gavėjui panaudoti finansinį įnašą, kurį galima visiškai arba iš dalies kompensuoti, atsižvelgiant į paramos gavėjo sumokėtas išlaidas ir remiantis apmokėtomis sąskaitomis faktūromis arba lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentais.

▼B*II SKYRIUS**Tikslai ir uždaviniai**3 straipsnis***Tikslai**

1. Veiksmai, kurių Bendrija imasi pagal Sutarties 158 straipsnį, yra skirti stiprinti išsiplėtusios Europos Sąjungos ekonominę ir socialinę sanglaudą, siekiant skatinti Bendrijos darną, subalansuotą ir tvarų vystymąsi. Šie veiksmai vykdomi su fondų, Europos investicijų banko (EIB) ir kitų esamų finansinių instrumentų pagalba. Jais siekiama mažinti ekonominius, socialinius ir teritorinius skirtumus, ypač atsiradusius menkiausiai išsivysčiusiose valstybėse ir regionuose, taip pat dėl ekonominio bei socialinio pertvarkymo ir gyventojų senėjimo.

Fondų finansuojami veiksmai nacionaliniu ir regioniniu lygiu apima Bendrijos prioritetus, kuriais siekiama tvaraus vystymosi stiprinant augimą, konkurencingumą, užimtumą ir socialinę įtrauktį bei užtikrinant aplinkos apsaugą ir gerinant jos kokybę.

⁽¹⁾ OL L 134, 2004 4 30, p. 114.

▼B

2. Šiuo tikslu ERPF, ESF, Sanglaudos fondas, EIB ir kiti esami Bendrijos finansiniai instrumentai atitinkamai padeda siekti šių trijų tikslų:

- a) konvergencijos tikslo, kuriuo siekiama paspartinti mažiausiai išsivysčiusių valstybių narių ir regionų konvergenciją gerinant augimo ir užimtumo sąlygas, t. y. didinant investicijas į fizinį bei žmogiškąjį kapitalą ir gerinant jų kokybę, kuriant naujoves ir žinių visuomenę, gerinant galimybes prisitaikyti prie ekonominių ir socialinių pokyčių, saugant ir gerinant aplinką bei administracinį efektyvumą. Šis tikslas yra fondų prioritetas;
- b) regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslo, kuriuo ne mažiau išsivysčiusiuose regionuose siekiama stiprinti regionų konkurencingumą ir patrauklumą bei užimtumą, numatant ekonominius bei socialinius pokyčius, įskaitant susijusius su prekybos atvėrimu, t. y. didinant investicijas į fizinį bei žmogiškąjį kapitalą bei gerinant jų kokybę, kuriant naujoves ir skatinant žinių visuomenę, verslumą, saugant ir gerinant aplinką, gerinant prieinamumą, darbuotojų bei įmonių gebėjimą prisitaikyti bei plėtojant įtraukčiai palankias darbo rinkas; ir
- c) Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo, kuriuo siekiama stiprinti peržengiantį sieną bendradarbiavimą pasitelkus jungtines vietas ir regionines iniciatyvas, stiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą imantis veiksmų, skatinančių su Bendrijos prioritetais susijusių integruotą teritorinę plėtrą, taip pat stiprinti regionų bendradarbiavimą bei keitimąsi patirtimi atitinkamu teritoriniu lygiu.

3. Teikiant fondų paramą pagal šiuos tris tikslus, nurodytus 2 dalyje, įvertinus jų pobūdį, atsižvelgiama į konkrečius ekonominius ir socialinius ypatumus bei konkrečius teritorinius ypatumus. Šia parama deramai remiamas miestų tvarus vystymasis, kuriuo visų pirma prisidedama prie regioninės plėtros ir kaimo vietovių bei nuo žvejybos priklausančių vietovių atgaivinimo, vykdomo plečiant ekonominės veiklos rūšių įvairovę. Parama taip pat skiriama vietovėms su geografinėmis ar gamtinėmis kliūtimis, kurios sustiprina vystymosi problemas, ypač atokiausiuose regionuose, nurodytuose Sutarties 299 straipsnio 2 dalyje, taip pat šiaurinėse itin retai apgyvendintose vietovėse, tam tikrose salose ir salose esančiose valstybėse narėse bei kalnuotose vietovėse.

4 straipsnis

Instrumentai ir uždaviniai

1. Fondai, laikydamiesi konkrečių jų veiklą reglamentuojančių nuostatų, padeda siekti šių trijų tikslų, nurodytų 3 straipsnio 2 dalyje:

- a) konvergencijos tikslo: ERPF, ESF ir Sanglaudos fondas;
- b) regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslo: ERPF ir ESF;
- c) Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo: ERPF.

2. Sanglaudos fondas taip pat teikia paramą regionuose, kurie neatitinka reikalavimų paramai pagal Konvergencijos tikslą gauti taikant 5 straipsnio 1 dalyje išdėstytus kriterijus, jei šie regionai priklauso:

- a) valstybei narei, atitinkančiai reikalavimus Sanglaudos fondo paramai gauti taikant 5 straipsnio 2 dalyje išdėstytus kriterijus; ir

▼B

b) valstybei narei, atitinkančiai reikalavimus Sanglaudos fondo paramai gauti taikant 8 straipsnio 3 dalies išdėstytus kriterijus.

3. Valstybių narių ir Komisijos iniciatyva fondai padeda finansuoti techninę paramą.

*III SKYRIUS**Geografinis tinkamumas**5 straipsnis***Konvergencija**

1. Regionai, atitinkantys finansavimo iš struktūrinių fondų pagal Konvergencijos tikslą reikalavimus, yra regionai, atitinkantys bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus 2 lygį (toliau – NUTS 2 lygis), kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1059/2003, kurių bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui, apskaičiuotas perkamosios galios paritetais remiantis Bendrijos 2000–2002 m. duomenimis, yra mažesnis nei 75 % 25 ES valstybių narių BVP vidurkio tuo pačiu atskaitiniu laikotarpiu.

2. Valstybės narės, atitinkančios finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimus, yra valstybės narės, kurių bendrosios nacionalinės pajamos (BNP) vienam gyventojui, apskaičiuotos perkamosios galios paritetais remiantis Bendrijos 2001–2003 m. duomenimis, yra mažesnės nei 90 % 25 ES valstybių narių BNP vidurkio ir kurios yra parengusios programą ekonominės konvergencijos reikalavimams, nurodytiems Sutarties 104 straipsnyje, įgyvendinti.

3. Įsigaliojus šiam reglamentui, Komisija iš karto patvirtina regionų, kurie atitinka 1 dalyje nustatytus kriterijus, ir valstybių narių, kurios atitinka 2 dalyje nustatytus kriterijus, sąrašą. Šis sąrašas galioja nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

Valstybių narių atitikimas finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimams peržiūrimas 2010 m., remiantis Bendrijos duomenimis, susijusiais su 25 ES valstybių narių BNP.

*6 straipsnis***Regioninis konkurencingumas ir užimtumas**

Regionai, kurie atitinka finansavimo iš struktūrinių fondų pagal Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą reikalavimus, yra 5 straipsnio 1 dalyje bei 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse nenurodyti regionai.

Kiekviena atitinkama valstybė narė, pateikdama 27 straipsnyje nurodytą nacionalinę bendrąją strategiją, nurodo NUTS 1 lygio arba NUTS 2 lygio regionus, kuriuos apims finansavimui iš ERPF gauti pateikta programa.

*7 straipsnis***Europos teritorinis bendradarbiavimas**

1. Peržengiančio sieną bendradarbiavimo tikslais finansavimo reikalavimus atitinka Bendrijos NUTS 3 lygio regionai, esantys prie visų vidaus bei tam tikrų išorės sausumos sienų, ir visi Bendrijos NUTS 3 lygio regionai prie jūrų sienų, kuriuos paprastai skiria ne daugiau nei 150 kilometrų, atsižvelgiant į galimus pakeitimus, kurie būtini bendradarbiavimo veiksmų suderinamumui ir tęstinumui užtikrinti.

▼B

Įsigaliojus šiam reglamentui, Komisija nedelsiant 103 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka patvirtina finansavimo reikalavimus atitinkančių regionų sąrašą. Šis sąrašas galioja nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

2. Tarpvalstybinio bendradarbiavimo tikslais Komisija 103 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka patvirtina finansavimo reikalavimus atitinkančių tarpvalstybinių vietovių sąrašą pagal programą. Šis sąrašas galioja nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

3. Vystant tarpregioninį bendradarbiavimą, bendradarbiavimo tinklus ir keičiantis patirtimi finansavimo reikalavimus atitinka visa Bendrijos teritorija.

*8 straipsnis***Pereinamojo laikotarpio parama**

1. NUTS 2 lygio regionai, kurie būtų atitikę Konvergencijos tikslo reikalavimus pagal 5 straipsnio 1 dalį tuo atveju, jeigu finansavimo reikalavimų atitikimo riba ir toliau būtų išlikusi 75 % 15 ES valstybių narių BVP vidurkio, tačiau kurie nebeatitinka finansavimo reikalavimų, kadangi jų nominalus BVP vienam gyventojui bus didesnis kaip 75 % 25 ES valstybių narių BVP vidurkio, apskaičiuoto pagal 5 straipsnio 1 dalį, pereinamuoju laikotarpiu ir konkrečiu pagrindu atitinka finansavimo iš struktūrinių fondų pagal Konvergencijos tikslą reikalavimus.

2. NUTS 2 lygio regionai, kuriuos 2006 m. visiškai apima 1 tikslas pagal Reglamento (EB) Nr. 1260/1999 3 straipsnį ir kurių pagal 5 straipsnio 1 dalį apskaičiuotas nominalus BVP vienam gyventojui bus didesnis kaip 75 % 15 ES valstybių narių BVP vidurkio, pereinamuoju laikotarpiu ir konkrečiu pagrindu atitinka finansavimo iš struktūrinių fondų pagal Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą reikalavimus.

Pripažįstant, kad atsižvelgiant į patikslintus 1997–1999 m. duomenis Kipras 2004–2006 m. turėjo atitikti 1 tikslo reikalavimus, Kiprui 2007–2013 m. skiriamas pereinamojo laikotarpio finansavimas, teikiamas pirmoje pastraipoje nurodytiems regionams.

3. Valstybės narės, kurios 2006 m. atitinka finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimus ir kurios būtų toliau juos atitikusios tuo atveju, jeigu finansavimo reikalavimų atitikimo riba ir toliau būtų išlikusi 90 % 15 ES valstybių narių BVP vidurkio, tačiau kurios nebeatitinka finansavimo reikalavimų, kadangi jų nominalus BVP vienam gyventojui bus didesnis kaip 90 % 25 ES valstybių narių BVP vidurkio, apskaičiuoto pagal 5 straipsnio 2 dalį, pereinamuoju laikotarpiu ir konkrečiu pagrindu atitinka finansavimo iš Sanglaudos fondo pagal Konvergencijos tikslą reikalavimus.

4. Įsigaliojus šiam reglamentui, Komisija iš karto patvirtina regionų, kurie atitinka 1 ir 2 dalyse nustatytus kriterijus, ir valstybių narių, kurios atitinka 3 dalyje nustatytus kriterijus, sąrašą. Šis sąrašas galioja nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

*IV SKYRIUS***Paramos teikimo principai***9 straipsnis***Papildomumas, suderinamumas, koordinavimas ir atitiktis**

1. Fondai teikia paramą, kuri papildo nacionalinius veiksmus, įskaitant regioninio ir vietos lygių veiksmus, integruojant į juos Bendrijos prioritetus.

▼B

2. Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad fondų parama derintųsi su Bendrijos veikla, politika ir prioritetais ir papildytų kitus Bendrijos finansinius instrumentus. Šis suderinamumas ir papildomumas visų pirma nurodomas Bendrijos strateginėse gairėse dėl sanglaudos, nacionalinėje bendrojoje strategijoje ir veiksmų programose.

3. Bendrai iš fondų finansuojama parama visų pirma teikiama siekiant remti Europos Sąjungos prioritetus – skatinti konkurencingumą ir kurti darbo vietas, įskaitant Tarybos sprendimu 2005/600/EB ⁽¹⁾ nustatytą Jungtinių ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gairių (2005–2008 m.) tikslų įgyvendinimą. Šiuo tikslu Komisija ir valstybės narės pagal atitinkamą savo atsakomybę užtikrina, kad iš visų iki 2004 m. gegužės 1 d. Europos Sąjungos valstybėmis narėmis buvusių valstybių narių išlaidų 60 % išlaidų pagal Konvergencijos tikslą ir 75 % išlaidų pagal Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą būtų skiriama pirmiau nurodytiems prioritetams. Šie tikslai, pagrįsti IV priede pateiktomis išlaidų kategorijomis, taikomi kaip vidurkis visą programavimo laikotarpį.

Siekiant užtikrinti, kad bus atsižvelgta į konkrečias nacionalines aplinkybes, įskaitant kiekvienos atitinkamos valstybės narės nacionalinėje reformos programoje nurodytus prioritetus, Komisija ir valstybė narė gali nuspręsti tinkamu būdu papildyti IV priede pateiktą kategorijų sąrašą.

Kiekviena atitinkama valstybė narė prisideda prie šių tikslų įgyvendinimo.

Savo pačių iniciatyvą 2004 m. gegužės 1 d. ar vėliau į Europos Sąjungą įstojusios valstybės narės gali nuspręsti taikyti šias nuostatas.

4. Pagal atitinkamą savo atsakomybę Komisija ir valstybės narės užtikrina fondų, EŽŪFKP, EŽF ir EIB bei kitų finansinių instrumentų intervencijų teikiamos paramos koordinavimą.

5. Fondų finansuojami veiksmai atitinka Sutarties ir pagal ją priimtų aktų nuostatas.

*10 straipsnis***Programavimas**

Fondų tikslų siekiama taikant daugiamečio programavimo sistemą, kuri vykdoma keliais etapais įtraukiant prioritetų nustatymą, finansavimą ir valdymo bei kontrolės sistemą.

*11 straipsnis***Partnerystė**

1. Fondų tikslų siekiama Komisijai ir kiekvienai valstybei narei glaudžiai bendradarbiaujant (toliau – partnerystė). Kiekviena valstybė narė prirėkęs ir laikydamasi galiojančių nacionalinių taisyklių ir praktikos įsteigia partnerystę su institucijomis ir įstaigomis, tokiomis kaip:

- a) kompetentingomis regionų, vietos, miesto valdžios institucijomis ir kitomis valdžios institucijomis;
- b) ekonominiais ir socialiniais partneriais;

⁽¹⁾ OL L 205, 2005 8 6, p. 21.

▼B

- c) bet kuriomis kitomis atitinkamomis įstaigomis, atstovaujančioms pilietinei visuomenei, aplinkosaugos partneriams, nevyriausybinėms organizacijoms, ir įstaigomis, atsakingoms už moterų ir vyrų lygybės skatinimą.

Kiekviena valstybė narė skiria geriausiai nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygiu bei ekonominėje, socialinėje ir aplinkosaugos arba kitose srityse atstovaujančius partnerius (toliau – partneriai) laikydamosi nacionalinių taisyklių ir praktikos, atsižvelgdama į būtinybę skatinti moterų ir vyrų lygybę bei tvarų vystymąsi, įtraukiant aplinkos apsaugos ir jos gerinimo reikalavimus.

2. Partnerystė įgyvendinama visiškai laikantis kiekvienos partnerių kategorijos atitinkamų institucinių, teisinių ir finansinių įgaliojimų, kaip apibrėžta 1 dalyje.

Partnerystė apima veiksmų programų rengimą, įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą. Valstybės narės prireikus kiekvieną iš atitinkamų partnerių, ypač regionus, įtraukia į programavimo veiklą įvairiais programavimo etapais laikydamosi kiekvienam etapui nustatytų terminų.

3. Kiekvienais metais Komisija Europos lygiu konsultuojasi su ekonominiais ir socialiniams partneriams atstovaujančiomis organizacijomis dėl fondų paramos.

12 straipsnis

Teritorinis įgyvendinimo lygis

Už 32 straipsnyje nurodytų veiksmų programų įgyvendinimą atitinkamu teritoriniu lygiu yra atsakingos valstybės narės pagal kiekvienai iš jų būdingą institucinę sistemą. Ši pareiga vykdoma laikantis šio reglamento.

13 straipsnis

Proporcinga intervencija

1. Finansiniai ir administraciniai ištekliai, kuriuos Komisija ir valstybės narės naudoja įgyvendindamos fondų paramą, susijusią su:

- a) 37 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytu rodiklių pasirinkimu;
- b) 47 ir 48 straipsniuose nurodytu vertinimu;
- c) 58 straipsnio e ir f punktuose nurodytais valdymo ir kontrolės sistemų bendraisiais principais;
- d) 67 straipsnyje nurodytomis ataskaitomis,

yra proporcingi veiksmų programai skiriamų išlaidų bendrai sumai.

2. Be to, konkrečios su proporcingumu ir kontrole susijusios nuostatos yra išdėstytos šio reglamento 74 straipsnyje.

▼B*14 straipsnis***Bendras valdymas****▼M7**

1. Fondams skirtas Europos Sąjungos biudžetas įgyvendinamas valstybių narių ir Komisijos pasidalijamojo valdymo būdu pagal 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽¹⁾ 53 straipsnio b punktą, išskyrus šio reglamento 36a straipsnyje nurodytą priemonę ir šio reglamento 45 straipsnyje nurodytą techninę pagalbą.

Patikimo finansų valdymo principas taikomas laikantis Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 48 straipsnio 2 dalies.

▼B

2. Komisija vykdo savo pareigą įgyvendinti Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą šiais būdais:

- a) Komisija, remdamasi 71, 72 ir 73 straipsniuose nustatytais procedūromis, tikrina, ar valstybėse narėse veikia valdymo ir kontrolės sistemos ir ar jos tinkamai funkcionuoja;
- b) Komisija pagal 91 ir 92 straipsnius nutraukia mokėjimo terminą arba sustabdo visus mokėjimus arba jų dalį, jei nacionalinės valdymo ir kontrolės sistemos neveikia, ir atlieka kitą reikalingą finansinį koregavimą pagal 100 ir 101 straipsniuose nustatytas procedūras;
- c) Komisija tikrina, kaip mokėjimai grąžinami į sąskaitą, ir automatiškai panaikina biudžetinius išipareigojimus pagal 82 straipsnio 2 dalyje ir 93–97 straipsniuose nustatytas procedūras.

*15 straipsnis***Papildomumas**

1. Struktūrinių fondų įnašai negali pakeisti valstybės narės viešųjų arba lygiaverčių struktūrinių išlaidų.

2. Regionams, kuriems taikomas Konvergencijos tikslas, Komisija ir valstybė narė nustato viešųjų ar lygiaverčių struktūrinių išlaidų dydį, kurio valstybė narė programavimo laikotarpiu laikosi visuose atitinkamuose regionuose.

Valstybių narių išlaidų dydis yra vienas iš dalykų, kuriam taikomas Komisijos sprendimas dėl nacionalinės bendrosios strategijos, nurodytos 28 straipsnio 3 dalyje. Pagal 103 straipsnio 3 dalyje nurodytą procedūrą Komisijos priimtame metodiniame dokumente pateikiamos gairės.

3. Paprastai 2 dalyje nurodytas išlaidų dydis yra bent jau lygus realiam metiniam išlaidų vidurkiui per ankstesnį programavimo laikotarpį.

Be to, išlaidų dydis yra nustatomas atsižvelgiant į bendras makroekonominės sąlygas, kuriomis vykdomas finansavimas, ir į tam tikrą konkrečią arba išimtinę ekonominę padėtį, pavyzdžiui, privatizaciją, bei valstybės narės ankstesniu programavimo laikotarpiu patirtų viešųjų arba lygiaverčių struktūrinių išlaidų išskirtinį mastą.

⁽¹⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

▼B

4. Bendradarbiaudama su kiekviena valstybe nare Komisija pagal Konvergencijos tikslą 2011 m. atlieka tarpinį papildomumo patikrinimą. Atlikdama šį tarpinį patikrinimą Komisija, pasikonsultavusi su valstybe nare, gali nuspręsti pakeisti reikiamą struktūrinių išlaidų dydį, jeigu ekonominė padėtis atitinkamoje valstybėje narėje žymiai pasikeičia palyginus su padėtimi, buvusia nustatant 2 dalyje nurodytų viešųjų arba lygiaverčių struktūrinių išlaidų dydį. 28 straipsnio 3 dalyje nurodytas Komisijos sprendimas iš dalies keičiamas siekiant atspindėti šį patikslinimą.

Bendradarbiaudama su kiekviena valstybe nare Komisija 2016 m. gruodžio 31 d. pagal Konvergencijos tikslą atlieka *ex post* papildomumo patikrinimą. ►**A1** Kroatijos atveju šio patikrinimo data yra 2017 m. gruodžio 31 d. ◀

Valstybės narės Komisijai perduoda informaciją, kurios reikia siekiant patikrinti, kaip laikomasi *ex ante* nustatytų viešųjų arba lygiaverčių struktūrinių išlaidų lygio. Prireikus turėtų būti taikomi statistinio vertinimo metodai.

Pasibaigus kiekvienam iš trijų patikrinimo etapų Komisija paskelbia kiekvienos valstybės narės papildomumo patikrinimo rezultatus, įskaitant metodus ir informacijos šaltinius.

*16 straipsnis***Moterų ir vyrų lygybė bei nediskriminavimas**

Valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad įvairiais fondų paramos įgyvendinimo etapais būtų skatinama moterų ir vyrų lygybė bei būtų atsižvelgiama į lyčių integracijos aspektą.

Valstybės narės ir Komisija imasi atitinkamų priemonių, kad įvairiais fondų paramos įgyvendinimo etapais ir visų pirma užtikrinant galimybę jais naudotis būtų užkirstas kelias diskriminacijai dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos. Visų pirma, galimybės jais naudotis užtikrinimas neįgaliesiems asmenims yra vienas iš kriterijų, kurių reikia laikytis apibrėžiant fondų bendrai finansuojamus veiksmus ir į kuriuos reikia atsižvelgti įvairiais įgyvendinimo etapais.

*17 straipsnis***Tvarus vystymasis**

Fondų tikslų siekiama atsižvelgiant į tvarų vystymąsi ir Bendrijos skatinamą siekį apsaugoti ir gerinti aplinką, kaip nurodyta Sutarties 6 straipsnyje.

*V SKYRIUS***Finansinė programa***18 straipsnis***Visos lėšos****▼A1**

1. ►**M9** Fondų įsipareigojimams 2007–2013 m. laikotarpiu turimos lėšos 2004 m. kainomis yra 308 542 551 107 EUR; jų paskirstymas kiekvieniems metams pateikiamas I priede. ◀

▼B

Jas programuojant ir vėliau įtraukiant į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą, pirmoje pastraipoje nurodytos sumos yra indeksuojamos 2 % per metus.

3 straipsnio 2 dalyje nustatytiems tikslams biudžetinės lėšos paskirtos taip, kad didelė dalis lėšų būtų skirta Konvergencijos tikslo regionams.

2. Komisija preliminariai paskirsto lėšas valstybėms narėms kiekvieniems metams pagal II priede nustatytus kriterijus ir metodiką, nepažeisdama 23 ir 24 straipsnių nuostatų.

▼M9

3. II priedo 12–30 punktuose ir 32 punkte nurodytos sumos yra įskaičiuotos į 19, 20 ir 21 straipsniuose nurodytas sumas ir jas reikia aiškiai nurodyti programavimo dokumentuose.

*19 straipsnis***Konvergencijos tikslui skirtos lėšos**

Visa lėšų suma Konvergencijos tikslui sudaro 81,53 % 18 straipsnio 1 dalyje nurodytų lėšų (t. y. iš viso 251 543 760 146 EUR) ir yra paskirstoma skirtingomis sudedamosiomis dalimis taip:

- a) 70,50 % (t. y. iš viso 177 338 880 991 EUR) 5 straipsnio 1 dalyje nurodytam finansavimui; preliminariai skirstant lėšas valstybėms narėms vadovaujamosi šiais kriterijais: finansavimo reikalavimus atitinkančių gyventojų skaičius, regiono gerovė, nacionalinė gerovė ir nedarbo lygis;
- b) 4,98 % (t. y. iš viso 12 521 289 405 EUR) 8 straipsnio 1 dalyje nurodytai konkrečiai pereinamojo laikotarpio paramai; preliminariai skirstant lėšas valstybėms narėms vadovaujamosi šiais kriterijais: finansavimo reikalavimus atitinkančių gyventojų skaičius, regiono gerovė, nacionalinė gerovė ir nedarbo lygis;
- c) 23,23 % (t. y. iš viso 58 433 589 750 EUR) 5 straipsnio 2 dalyje nurodytam finansavimui; preliminariai skirstant lėšas valstybėms narėms vadovaujamosi šiais kriterijais: gyventojų skaičius, nacionalinė gerovė ir regiono plotas;
- d) 1,29 % (t. y. iš viso 3 250 000 000 EUR) 8 straipsnio 3 dalyje nurodytai konkrečiai pereinamojo laikotarpio paramai.

*20 straipsnis***Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslui skirtos lėšos**

Visa lėšų suma Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslui sudaro 15,96 % 18 straipsnio 1 dalyje nurodytų lėšų (t. y. iš viso 49 239 337 841 EUR) ir paskirstoma skirtingomis sudedamosiomis dalimis taip:

- a) 78,91 % (t. y. iš viso 38 854 031 211 EUR) 6 straipsnyje nurodytam finansavimui; preliminariai skirstant lėšas valstybėms narėms vadovaujamosi šiais kriterijais: finansavimo reikalavimus atitinkančių gyventojų skaičius, regiono gerovė, nedarbo lygis, užimtumo lygis ir gyventojų tankumas; ir

▼ M9

- b) 21,09 % (t. y. iš viso 10 385 306 630 EUR) 8 straipsnio 2 dalyje nurodytai konkrečiai pereinamojo laikotarpio paramai; preliminariai skirstant lėšas valstybėms narėms vadovaujamosi šiais kriterijais: finansavimo reikalavimus atitinkančių gyventojų skaičius, regiono gerovė, nacionalinė gerovė ir nedarbo lygis.

▼ B*21 straipsnis***Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtos lėšos****▼ A1**

1. ► **M9** Visa lėšų suma Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui sudaro 2,51 % 18 straipsnio 1 dalyje nurodytų lėšų (t. y. iš viso 7 759 453 120 EUR) ir, išskyrus II priedo 22 punkte nurodytą sumą, paskirstomos skirtingomis sudedamosiomis dalimis taip: ◀

- a) 73,86 % (t. y. iš viso 5 583 386 893 EUR) 7 straipsnio 1 dalyje nurodyto peržengiančio sieną bendradarbiavimo finansavimui; preliminariai skirstant lėšas valstybėms narėms vadovaujamosi finansavimo reikalavimus atitinkančių gyventojų skaičiaus kriterijumi;
- b) 20,95 % (t. y. iš viso 1 583 594 654 EUR) 7 straipsnio 2 dalyje nurodyto tarpvalstybinio bendradarbiavimo finansavimui; preliminariai skirstant lėšas valstybėms narėms vadovaujamosi finansavimo reikalavimus atitinkančių gyventojų skaičiaus kriterijumi;
- c) 5,19 % (t. y. iš viso 392 471 574 EUR) 7 straipsnio 3 dalyje nurodyto tarpreigioninio bendradarbiavimo, bendradarbiavimo tinklų ir pasikeitimo patirtimi finansavimui.

2. Parama iš ERPF peržengiančioms sieną ir jūros baseino programoms pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę ir peržengiančioms sieną programoms pagal Pasirengimo narystei paramos priemonę pagal Reglamentą (EB) Nr. 1085/2006 sudaro 817 691 234 EUR, kiekvienai atitinkamai valstybei narei nurodžius ir atskaičius atitinkamą sumą iš joms pagal 1 dalies a punktą skirtos sumos. Šiai ERPF paramai netaikomas persiskirstymas tarp atitinkamų valstybių narių.

▼ B

3. Parama iš ERPF kiekvienai peržengiančiai sieną ir jūros baseino programai pagal 2 dalyje nurodytas priemones teikiama, jei pagal tokias priemones teikiama parama yra bent lygiavertė paramai iš ERPF. Tačiau šiam lygiavertiškumui taikoma didžiausia 465 690 000 EUR suma pagal Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę ir 243 728 000 EUR suma pagal Pasirengimo narystei paramos priemonę.

4. Metiniai asignavimai atitinkantys 2 dalyje minėtą ERPF paramą įrašomi į atitinkamas 2 dalyje nurodytų priemonių peržengiančio sieną taikymo sričių biudžetines eilutes nuo 2007 biudžetinių metų.

5. 2008 m. ir 2009 m. atitinkamai valstybei narei suteikiama galimybė naudotis 2 dalyje nurodyta ERPF metine parama, dėl kurios Komisijai vėliausiai iki birželio 30 d. nebuvo pateikta veiksmų programa pagal 2 dalyje nurodytų priemonių peržengiančio sieną taikymo ir jūros baseinų sričių biudžetines eilutes, peržengiančiam sieną bendradarbiavimui, nurodytam 1 dalies a punkte, įskaitant bendradarbiavimą prie išorės sienų, finansuoti.

Jei vėliausiai iki 2010 m. birželio 30 d. dar yra veiksmų programų pagal 2 dalyje nurodytų priemonių peržengiančio sieną taikymo ir jūros baseinų sričių biudžetines eilutes, kurios nebuvo pateiktos Komisijai, atitinkamoms valstybėms narėms suteikiama galimybė naudotis visa 2 dalyje nurodyta ERPF parama likusiems metams iki 2013 m. peržengiančiam sieną bendradarbiavimui, nurodytam 1 dalies a punkte, įskaitant bendradarbiavimą prie išorės sienų, finansuoti.

▼B

6. Jei Komisijai priėmus 2 dalyje nurodytas peržengiančias sieną ir jūros baseino programas, tokias programas reikia nutraukti, remiantis tuo, kad

- a) šalis partnerė nepasirašo finansinio susitarimo iki metų, einančių po programos priėmimo metų, pabaigos; arba
- b) programos negalima įgyvendinti dėl problemų kylančių dalyvaujančių šalių santykiuose,

tai atitinkamoms valstybėms narėms jų prašymu suteikiamos galimybės naudotis 2 dalyje nurodyta ERPF parama, atitinkančia dar nepaskirtas metines išmokas, peržengiančiam sieną bendradarbiavimui pagal 1 dalies a punktą, įskaitant bendradarbiavimą prie išorės sienų, finansuoti.

*22 straipsnis***Galimybės perkelti lėšas nebuvimas**

Bendra asignavimų suma, skirta kiekvienai valstybei narei kiekvienam iš fondų tikslų ir jų sudedamųjų dalių, negali būti perkeliama tarp jų.

Nukrypdoma nuo pirmos pastraipos, kiekviena valstybė narė pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą iki 15 % finansinio asignavimo, skirtą vienai iš sudėtinių dalių, nurodytų 21 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, gali perkelti kitai sudėtinei daliai.

▼A1

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, Kroatija gali paskirstyti jai pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą skirtą finansinį asignavimą trimis sudedamosiomis dalimis, nurodytomis 21 straipsnio 1 dalies a–c punktuose, kad būtų pasiektas aukšto lygio veiksmingumas ir supaprastinimas.

*23 straipsnis***Įgyvendinimo rezervui skirtos lėšos**

Valstybės narės, išskyrus Kroatiją, pagal 50 straipsnį gali paskirstyti 3 % lėšų, nurodytų 19 straipsnio a ir b punktuose ir 20 straipsnyje.

▼B*24 straipsnis***Techninei parama skirtos lėšos**

0,25 % lėšų, nurodytų 18 straipsnio 1 dalyje, skiriama Komisijos techninei paramai, kaip apibrėžta 45 straipsnyje.

II ANTRAŠTINĖ DALIS**STRATEGINIS POŽIŪRIS Į SANGLAUDĄ***I SKYRIUS***Bendrijos strateginės gairės dėl sanglaudos***25 straipsnis***Turinys**

Atsižvelgiant į kitas atitinkamas Bendrijos politikos kryptis, Taryba Bendrijos lygiu nustato glaustas strategines gaires dėl ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, kuriose preliminarieji apibrėžiami fondų intervencijos sistema.

Siekiant kiekvieno fondų tikslo, šiomis gairėmis pirmiausia įgyvendinami Bendrijos prioritetai, kuriais siekiama darnaus, subalansuoto ir tvaraus Bendrijos vystymosi, kaip nurodyta 3 straipsnio 1 dalyje.

▼B

Šios gairės nustatomos atsižvelgiant į jungtines gaires, kurias sudaro: bendrosios ekonominės politikos gairės ir užimtumo gairės, Tarybos priimtos laikantis Sutarties 99 ir 128 straipsniuose nustatytos tvarkos.

*26 straipsnis***Priėmimas ir peržiūra**

Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, siūlo šio reglamento 25 straipsnyje nurodytas Bendrijos strategines gaires dėl sanglaudos. Iki 2007 m. vasario 1 d., remiantis Sutarties 161 straipsnyje nustatyta tvarka, priimamos Bendrijos strateginės gairės dėl sanglaudos. Bendrijos strateginės gairės dėl sanglaudos skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Laikantis pirmoje pastraipoje nustatytos tvarkos ir glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis prireikus gali būti atliekama Bendrijos strateginių gairių dėl sanglaudos vidurio laikotarpio peržiūra, siekiant atsižvelgti į Bendrijos prioritetų pagrindinius pokyčius.

Bendrijos strateginių gairių dėl sanglaudos vidurio laikotarpio peržiūra neįpareigoja valstybių narių patikslinti veiksmų programų arba jų atitinkamų nacionalinių bendrųjų strategijų.

*II SKYRIUS***Nacionalinė bendroji strategija***27 straipsnis***Turinys**

1. Valstybė narė pateikia nacionalinę bendrąją strategiją, kuria užtikrina, kad fondų parama atitiktų Bendrijos strategines gaires dėl sanglaudos, ir kurioje nurodomas Bendrijos prioritetų ir nacionalinės reformų programos ryšys.

2. Rengiant programas fondų paramai gauti remiamasi kiekviena nacionaline bendrąja strategija.

3. Nacionalinė bendroji strategija bus taikoma Konvergencijos tikslui ir Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslui. Ji taip pat, valstybei narei nusprendus, gali būti taikoma Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui nepažeidžiant kitų atitinkamų valstybių narių galimybės rinktis ateityje.

4. Nacionalinę bendrąją strategiją sudaro šios dalys:

- a) vystymosi skirtumų, trūkumų ir galimybių, atsižvelgiant į Europos ir pasaulio ekonomikos tendencijas, analizė;
- b) remiantis šia analize pasirinkta strategija, įskaitant teminius ir teritorinius prioritetus. Prireikus šie prioritetai apima veiksmus, susijusius su miestų tvariu vystymusi, kaimo ūkio šakų bei nuo žvejybos priklausančių vietovių įvairinimu;

▼B

- c) veiksmų programų pagal konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslus sąrašas;
  - d) apibūdinimas, kaip konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslams priskiriamos išlaidos prisideda prie Europos Sąjungos prioritetų – skatinti konkurencingumą ir kurti darbo vietas, įskaitant Jungtinių ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gairių (2005–2008 m.) tikslų įgyvendinimą, kaip nustatyta 9 straipsnio 3 dalyje;
  - e) preliminarūs metiniai asignavimai iš kiekvieno fondo pagal programas;
  - f) tik Konvergencijos tikslo regionams:
    - i) veiksmai, numatyti siekiant sustiprinti valstybių narių administracinį efektyvumą;
    - ii) numatyta bendra metinių asignavimų suma iš EŽŪFKP ir EŽF;
    - iii) informacija, kuri būtina atliekant *ex ante* patikrinimą, ar laikomasi 15 straipsnyje nurodyto papildomumo principo;
  - g) valstybių narių, atitinkančių Sanglaudos fondo paramos reikalavimus pagal 5 straipsnio 2 dalį ir 8 straipsnio 3, informacija apie mechanizmus, skirtus užtikrinti veiksmų programų tarpusavio bei šių programų ir EŽŪFKP, EŽF ir tam tikrais atvejais EIB bei kitų esamų finansinių instrumentų intervencijų koordinavimą.
5. Be to, prireikus į nacionalinę bendrąją strategiją gali būti įtrauktos šios dalys:
- a) Bendrijos sanglaudos politikos ir atitinkamų valstybių narių nacionalinės, sektorių ir regioninės politikos koordinavimo procedūra;
  - b) valstybių narių, kitų nei nurodytų 4 straipsnio g punkte, informacija apie mechanizmus, skirtus užtikrinti tarp pačių veiksmų programų ir tarp pastarųjų bei EŽŪFKP, EŽF ir EIB bei kitų esamų finansinių instrumentų intervencijų koordinavimą.
6. Informacija nacionalinėje bendrojoje strategijoje pateikiama atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės konkrečius institucinius susitarimus.

*28 straipsnis***Parengimas ir priėmimas**

1. Valstybė narė rengia nacionalinę bendrąją strategiją, pasikonsultavusi su atitinkamais partneriais, kaip nurodyta 11 straipsnyje, laikydamasi, jos nuomone, pačios tinkamiausios tvarkos ir atsižvelgdama į savo institucinę struktūrą. Strategija apima laikotarpį nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

▼A1

Kroatijos atveju nacionalinė bendroji strategija apima laikotarpį nuo įstojimo dienos iki 2013 m. gruodžio 31 d.

▼B

Valstybės narės nacionalinę bendrąją strategiją rengia bendradarbiaudamos su Komisija, kad būtų pasiektas bendras požiūris.

▼B

2. Kiekviena valstybė narė pateikia nacionalinę bendrąją strategiją Komisijai per penkis mėnesius nuo Bendrijos strateginių gairių dėl sanglaudos priėmimo. Komisija per tris mėnesius nuo strategijos gavimo datos atsižvelgia į nacionalinę strategiją ir fondų paramai atrinktas prioritetines temas bei teikia pastabas, kurias mano esant reikalingomis.

▼A1

Kroatija pateikia nacionalinę bendrąją strategiją Komisijai per tris mėnesius nuo įstojimo dienos.

▼B

Valstybė narė gali pateikti nacionalinę bendrąją strategiją ir 32 straipsnyje nurodytas veiksmų programas tuo pačiu metu.

3. Prieš patvirtindama 32 straipsnio 5 dalyje nurodytas veiksmų programas arba tuo pačiu metu, kai jas tvirtina, Komisija, pasikonsultavusi su valstybe nare, priima sprendimą, kuriame pateikiama:

- a) 27 straipsnio 4 dalies c punkte nurodytų veiksmų programų sąrašas;
- b) preliminarūs metiniai asignavimai iš kiekvieno fondo pagal 27 straipsnio 4 dalies e punkte nurodytas programas; ir
- c) tik Konvergencijos tikslui – išlaidų dydis, garantuojantis, kad bus laikomasi 15 straipsnyje nurodyto papildomumo principo, ir veiksmai, numatyti siekiant didinti administracinį efektyvumą, kaip nurodyta 27 straipsnio 4 dalies f punkto i papunktyje.

III SKYRIUS***Tolesnės strateginės priemonės******29 straipsnis*****Valstybių narių strateginės ataskaitos**

1. Pirmą kartą 2007 m. kiekviena valstybė narė metinėje nacionalinės reformų programos įgyvendinimo ataskaitoje pateikia trumpą skyrių, kuriame nurodoma, kaip bendrai fondų finansuojamomis veiksmų programomis prisidedama prie nacionalinės reformų programos įgyvendinimo.

2. Ne vėliau kaip iki 2009 m. pabaigos ir 2012 m. pabaigos valstybės narės pateikia trumpą ataskaitą, kurioje nurodoma, kaip bendrai fondų finansuojamomis programomis prisidedama prie

- a) Sutartyje nustatytų sanglaudos politikos tikslų pasiekimo;
- b) šiame reglamente išdėstytų fondų užduočių įgyvendinimo;
- c) 25 straipsnyje nurodytose Bendrijos strateginėse gairėse dėl sanglaudos ir 27 straipsnyje nurodytoje nacionalinėje bendrojoje strategijoje išdėstytoose prioritetuose pateikiamų prioritetų įgyvendinimo; ir
- d) tikslo – skatinti konkurencingumą ir kurti darbo vietas – pasiekimo ir siekiant Jungtinių ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gairių (2005–2008 m.) tikslų, kaip nustatyta 9 straipsnio 3 dalyje.

▼B

3. Kiekviena valstybė narė apibrėžia 2 dalyje nurodytų ataskaitų turinį siekdama nustatyti:

- a) socialinę ir ekonominę padėtį bei tendencijas;
- b) su patvirtintos strategijos įgyvendinimu susijusius pasiekimus, problemas ir ateities perspektyvas; ir
- c) geros praktikos pavyzdžius.

4. Šiame straipsnyje daromos nuorodos į nacionalinę reformų programą yra susijusios su Jungtinėmis ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gairėmis (2005–2008 m.) ir taip pat taikomos atitinkamoms gairėms, apibrėžtoms Europos Vadovų Tarybos.

▼A1

5. 1–4 dalys Kroatijai netaikomos.

▼B*30 straipsnis***Komisijos strateginis pranešimas ir diskusijos dėl sanglaudos politikos**

1. Pirmą kartą 2008 m. ir vėliau kasmet Komisija į savo metinę pažangos ataskaitą, skirtą pavasario Europos Vadovų Tarybai, įtraukia skyrių, kuriame apibendrinamos 29 straipsnio 1 dalyje nurodytos valstybių narių ataskaitos, visų pirma pažanga, padaryta siekiant Europos Sąjungos prioritetų – skatinti konkurencingumą ir kurti darbo vietas, įskaitant Jungtinių ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo gairių (2005–2008 m.) tikslų įgyvendinimą, kaip nustatyta 9 straipsnio 3 dalyje.

2. 2010 m. ir 2013 m. ne vėliau kaip iki balandžio 1 d. Komisija parengia strateginį pranešimą, kuriame apibendrinamos 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos valstybių narių ataskaitos. Tam tikrais atvejais pranešimas sudaro atskirą Sutarties 159 straipsnyje nurodyto pranešimo skyrių.

3. Taryba išnagrinėja 2 dalyje nurodytą strateginį pranešimą kuo greičiau po jo paskelbimo. Jis pateikiamas Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, o šios institucijos raginamos surengti diskusijas.

*31 straipsnis***Pranešimas apie sanglaudą**

1. Sutarties 159 straipsnyje nurodytame Komisijos pranešime visų pirma nurodoma:

- a) informacija apie pažangą, padarytą siekiant ekonominės ir socialinės sanglaudos, įskaitant informaciją apie regionų socialinę ir ekonominę padėtį bei vystymąsi ir apie tai, kaip atsižvelgiama į Bendrijos prioritetus;
- b) informacija apie tai, kaip prie padarytos pažangos prisidėjo fondai, EIB ir kiti finansiniai instrumentai, bei kokį poveikį jai turėjo kita Bendrijos ir nacionalinė politika.

2. Prireikus pranešime taip pat nurodoma:

- a) visi pasiūlymai dėl Bendrijos priemonių ir politikos sričių, kurie turėtų būti priimti, kad būtų sustiprinta ekonominė ir socialinė sanglauda;

▼B

- b) visi siūlomi Bendrijos strateginių gairių dėl sanglaudos pakeitimai, reikalingi siekiant atspindėti Bendrijos politikos pokyčius.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

PROGRAMAVIMAS

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos dėl struktūrinių fondų ir sanglaudos fondo

32 straipsnis

Veiksmų programų rengimas ir tvirtinimas

1. Fondų veikla valstybėse narėse vykdoma vykdant veiksmų programas pagal nacionalinę bendrąją strategiją. Kiekviena veiksmų programa apima laikotarpį nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. Veiksmų programa apima tik vieną iš trijų tikslų, nurodytų 3 straipsnyje, išskyrus atvejus, kai Komisija ir valstybė narė susitaria kitaip.
2. Kiekvieną veiksmų programą rengia valstybė narė arba valstybės narės paskirta institucija, bendradarbiaudama su 11 straipsnyje nurodytais partneriais.
3. Valstybė narė kaip galima greičiau, tačiau ne vėliau nei per penkis mėnesius nuo Bendrijos strateginių gairių dėl sanglaudos priėmimo, kaip nurodyta 26 straipsnyje, pateikia Komisijai veiksmų programos pasiūlymą, apimančią visas 37 straipsnyje nurodytas sudedamąsias dalis.

▼A1

Kroatijos atveju Komisija ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d. priima sprendimą, kuriuo patvirtinama veiksmų programa, kuri bus finansuojama 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu. Kroatija šioje veiksmų programoje atsižvelgia į Komisijos pateiktas pastabas ir pateikia ją Komisijai ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo įstojimo dienos.

▼B

4. Komisija įvertina siūlomą veiksmų programą, kad nustatytų, ar ji padeda įgyvendinti nacionalinės bendrosios strategijos tikslus ir prioritetus bei Bendrijos strategines gaires dėl sanglaudos. Jeigu Komisija per du mėnesius nuo veiksmų programos gavimo nusprendžia, kad veiksmų programa nepadeda įgyvendinti nacionalinės bendrosios strategijos ir Bendrijos strateginių gairių dėl sanglaudos tikslų, ji gali paprašyti valstybę narę pateikti visą reikalingą papildomą informaciją ir prireikus atitinkamai peržiūrėti siūlomą programą.
5. Valstybei narei oficialiai pateikus veiksmų programą, Komisija kaip galima greičiau, tačiau ne vėliau nei per keturis mėnesius nuo jos pateikimo ir ne anksčiau nei 2007 m. sausio 1 d. ją patvirtina.

33 straipsnis

Veiksmų programų peržiūrėjimas

1. Valstybės narės arba Komisijos iniciatyva, pritarus atitinkamai valstybei narei, veiksmų programos gali būti dar kartą nagrinėjamos ir prireikus likusi programos dalis peržiūrima vienu iš šių atvejų:
  - a) įvykus dideliems socialiniams ir ekonominiams pokyčiams;
  - b) siekiant labiau arba kitaip atsižvelgti į didelius nacionalinių arba regioninių prioritetų pokyčius Bendrijoje;

▼B

c) atsižvelgiant į 48 straipsnio 3 dalyje nurodytą vertinimą; arba

d) atsižvelgiant į įgyvendinimo sunkumus.

Prireikus veiksmų programos peržiūros paskirsčius 50 ir 51 straipsnyje nurodytus rezervus.

▼A1

Kroatijos atveju prieš įstojimo dieną priimtos veiksmų programos gali būti peržiūros tik siekiant jas geriau suderinti su šiuo reglamentu.

▼B

2. Komisija priima sprendimą dėl prašymų peržiūrėti veiksmų programas kaip galima greičiau, tačiau ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė oficialiai pateikia tą prašymą.

3. Peržiūrint veiksmų programas nereikia peržiūrėti Komisijos sprendimo, nurodyto 28 straipsnio 3 dalyje.

*34 straipsnis***Ypatingas fondų pobūdis**

1. Veiksmų programos finansuojamos tik iš vieno fondo, išskyrus atvejus, kai šio straipsnio 3 dalyje numatyta kitaip.

2. Nepažeidžiant leidžiančių nukrypti nuostatų, kurios nustatytos konkrečiuose fondų reglamentuose, ERPF ir ESF, papildomai ir nevirsdydami 10 % Bendrijos lėšų limitu kiekvienai veiksmų programos prioritetinei krypciai, gali finansuoti veiksmus, patenkančius į kito fondo paramos taikymo sritį su sąlyga, kad jie būtini veiksmui tinkamai įgyvendinti ir yra tiesiogiai su juo susiję.

3. Valstybėse narėse, gaunančiose Sanglaudos fondo paramą, ERPF ir Sanglaudos fondas kartu teikia paramą veiksmų programoms transporto infrastruktūros ir aplinkos srityje, įskaitant paramą didelės apimties projektams.

*35 straipsnis***Geografinė taikymo sritis**

1. Pagal Konvergencijos tikslą pateiktos veiksmų programos rengiamos atitinkamu geografiniu lygiu, bent jau NUTS 2 lygiu.

Pagal Konvergencijos tikslą pateiktos veiksmų programos, kurioms teikiama parama iš Sanglaudos fondo, rengiamos nacionaliniu lygiu.

2. Pagal Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą pateiktos veiksmų programos rengiamos NUTS 1 lygiu arba NUTS 2 lygiu, atsižvelgiant į valstybei narei būdingą institucinę sistemą, regionams, kurie gauna ERPF finansavimą, išskyrus atvejus, kai Komisija ir valstybė narė susitaria kitaip. Jeigu veiksmų programas finansuoja ESF, valstybė narė jas rengia atitinkamu lygiu.

3. Pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą pateikiamos peržengiančiam sieną bendradarbiavimui skirtos veiksmų programos paprastai rengiamos kiekvienai sienai arba kelioms sienoms, įskaitant anklavus, atitinkamai grupuojant NUTS 3 lygiu. Pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą pateiktos tarpvalstybiniam bendradarbiavimui skirtos veiksmų programos rengiamos kiekvienos tarpvalstybinio bendradarbiavimo vietovės lygiu. Tarpregioninio bendradarbiavimo ir pasikeitimo patirtimi programos taikomos visai Bendrijos teritorijai.

▼B*36 straipsnis***Europos investicijų banko ir Europos investicijų fondo dalyvavimas**

1. EIB ir EIF, laikydamiesi jų įstatuose nustatytų sąlygų, gali dalyvauti programuojant fondų paramą.

2. Valstybių narių prašymu EIB ir EIF gali dalyvauti rengiant nacionalines bendrąsias strategijas ir veiksmų programas, taip pat veikloje, susijusioje su projektų, visų pirma didelės apimties projektų, rengimu, finansų tvarkymu ir valstybės bei privačiojo sektoriaus partnerystėmis. Valstybė narė, susitarusi su EIB ir EIF, gali nukreipti suteiktas paskolas į vieną ar keletą veiksmų programos prioritetų, ypač inovacijų ir žinių ekonomikos, žmogiškojo kapitalo, aplinkos ir pagrindinių infrastruktūros projektų srityse.

3. Prieš priimdama 28 straipsnio 3 dalyje nurodytą sprendimą ir prieš patvirtindama veiksmų programas, Komisija gali konsultuotis su EIB ir EIF. Pirmiausia ji konsultuojasi dėl veiksmų programų, kuriose yra pateiktas didelės apimties projektų ar programų, kurioms pagal jų prioritetų pobūdį gali būti teikiamos paskolos arba kitoks rinkos dėsniais grindžiamas finansavimas, preliminarus sąrašas.

4. Jei Komisija mano, kad to reikia didelės apimties projektams įvertinti, ji gali paprašyti, kad EIB išnagrinėtų tų projektų techninę kokybę bei ekonominį ir finansinį gyvybingumą, ypač finansų inžinerijos priemonių, kurios bus įgyvendinamos ar vystomos, srityje.

5. Įgyvendindama šio straipsnio nuostatas Komisija gali teikti dotaciją EIB ar EIF.

▼M7*36a straipsnis***Rizikos pasidalijimo priemonė**

1. Pagal šį straipsnį rizikos pasidalijimo priemonė - finansinė priemonė, kuria garantuojamas visiškas arba dalinis apibrėžtos rizikos padengimas, jei tikslinga, mainais už sutartą atlygį.

2. Valstybė narė, atitinkanti vieną iš 77 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktuose nustatytų sąlygų, dalį visos lėšų sumos, paskirstytos pagal 19 ir 20 straipsnius, gali skirti rizikos pasidalijimo priemonei, kuri nustatoma pagal bendradarbiavimo susitarimą, kurį Komisija sudaro su EIB arba su nacionalinėmis ar tarptautinėmis viešojo sektoriaus įstaigomis arba viešąsias paslaugas teikiančiais subjektais, kuriems taikoma privatinė teisė, teikdama tinkamas garantijas, kaip nurodyta Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 54 straipsnio 2 dalies c punkte, sąlygomis, panašiomis į EIB (toliau – pagal sutartį įgyvendinanti institucija) ir šiam bankui taikomas sąlygas, siekiant parūpinti garantijas, paskolas arba gauti kitas finansines priemones, teikiamas pagal rizikos pasidalijimo priemonę, ir skirti joms kapitalą.

▼M7

3. 2 dalyje nurodytame bendradarbiavimo susitarime pateikiamos taisyklės, visų pirma dėl: bendros Sąjungos įnašo sumos ir jos pateikimo tvarkaraščių; patikos sąskaitos sąlygų, kurias nustato pagal sutartį įgyvendinanti institucija; tinkamumo naudotis Sąjungos įnašu kriterijų; tikslų rizikos, kurią turi padengti pagal sutartį įgyvendinanti institucija, pasidalijimo detalių (įskaitant sveto koeficientą), ir garantijų, kurias ji turi suteikti; rizikos pasidalijimo priemonės kainų nustatymo, grindžiamo rizikos marža ir visų rizikos pasidalijimo priemonės administracinių išlaidų padengimu; pasiūlymų dėl projektų, kuriems taikoma rizikos pasidalijimo priemonė, teikimo ir tvirtinimo tvarkos; rizikos pasidalijimo priemonės taikymo laikotarpio ir ataskaitų teikimo reikalavimų.

Tikslus rizikos pasidalijimas (įskaitant sveto koeficientą), kurio pagal bendradarbiavimo susitarimą imasi pagal sutartį įgyvendinanti institucija, vidutiniškai turi būti bent 1,5 karto didesnis už Sąjungos įnašą ir rizikos pasidalijimo priemonę.

Mokėjimai rizikos pasidalijimo priemonei atliekami dalimis pagal rizikos pasidalijimo priemonės panaudojimo paskoloms ir garantijoms, skirtoms konkrečioms veiksmams finansuoti, teikti tvarkaraštį.

4. Nukrypstant nuo 54 straipsnio 5 dalies, rizikos pasidalijimo priemonė taikoma siekiant finansuoti veiksmus, kuriuos bendrai finansuoja ERPF arba Sanglaudos fondas ir kurie susiję su investicinėmis išlaidomis, kurių negalima laikyti tinkamomis finansuoti išlaidomis pagal 55 straipsnį arba pagal Sąjungos taisykles dėl valstybės pagalbos.

Ją taip pat galima taikyti siekiant finansuoti veiksmus, kuriuos įgyvendinant siekiama prašymą pateikusios valstybės narės nacionalinės strateginės pamatinės programos ir Bendrijos sanglaudos politikos strateginių gairių tikslų pagal Tarybos sprendimą 2006/702/EB ⁽¹⁾ ir kuriais siekiama suteikti didžiausią pridėtinę vertę Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijai.

5. Rizikos pasidalijimo priemonę įgyvendina Komisija netiesioginio centralizuoto valdymo būdu pagal Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 54 ir 56 straipsnius.

6. Valstybė narė, norinti pasinaudoti rizikos pasidalijimo priemone, ne vėliau kaip 2013 m. rugpjūčio 31 d. pateikia Komisijai rašytinį prašymą. Savo prašyme valstybė narė pateikia visą informaciją, kuri reikalinga siekiant nustatyti:

- a) kad ji atitinka 77 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktuose nurodytas sąlygas, pateikdama nuorodą į Tarybos sprendimą ar kitą teisės aktą, kuriuo patvirtinamas jos tinkamumas;
- b) programų (įskaitant projektų pasiūlymus ir susijusius finansavimo poreikius), kurias bendrai finansuoja ERPF arba Sanglaudos fondas, sąrašą ir 2012 ir 2013 m. asignavimų tokioms programoms dalį, kurią ji nori paimti iš šių programų siekdama skirti tas sumas rizikos pasidalijimo priemonei;

⁽¹⁾ OL L 291, 2006 10 21, p. 11.

▼ **M7**

- c) pagal 4 dalies antrą pastraipą siūlomų projektų sąrašą ir 2012 ir 2013 m. asignavimų tokioms programoms dalį, kurią ji nori paimti iš šių programų, siekdama skirti tas sumas rizikos pasidalijimo priemonei;
- d) kiek ji turi specialiai savo sanglaudos politikos įgyvendinimo reikmėms pagal 18 straipsnio 2 dalį skirtų lėšų ir kiek lėšų gali būti numatyta rizikos pasidalijimo priemonės tikslams išimtinai iš Sąjungos biudžeto išsipareigojimų, kurie turi būti įvykdyti 2012 ir 2013 m. pagal 75 straipsnio 1 dalį.

7. Patikrinus, kad valstybės narės prašymas yra teisingas ir pagrįstas, Komisija, pasinaudodama teise priimti įgyvendinimo aktus, per keturis mėnesius nuo valstybės narės prašymo pateikimo priima sprendimą, kuriame apibūdinama sistema, skirta garantuoti, kad turima suma bus panaudota tik ją iš sanglaudos politikai skirtų finansinių išteklių pagal 18 straipsnio 2 dalį skyrusios valstybės narės naudai; sprendime taip pat nustatomos prašymą pateikusios valstybės narės dalyvavimo rizikos pasidalijimo priemonėje sąlygos. Šios sąlygos visų pirma apima:

- a) atsekamumą ir atsiskaitymo tvarką, informaciją apie lėšų panaudojimą, mokėjimo sąlygas, stebėsenos ir kontrolės sistemas;
- b) mokesčių ir kitų administracinių ir valdymo sąnaudų struktūrą;
- c) orientacinį finansuoti tinkamų projektų sąrašą ir
- d) didžiausią Sąjungos indėlio sumą, kuri gali būti skirta rizikos pasidalijimo priemonei iš turimų valstybės narių asignavimų, ir dalinius mokėjimus praktiniam įgyvendinimui.

Komisijos sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimdama sprendimą dėl valstybės narės prašymo, Komisija užtikrina, kad finansuoti pasitelkiant nustatytą rizikos pasidalijimo priemonę tinkamai būtų pripažinti tik tie projektai, dėl kurių finansavimo palankų sprendimą priima arba EIB, arba nacionalinės ar tarptautinės viešojo sektoriaus įstaigos, arba viešąsias paslaugas teikiantys subjektai, kuriems taikoma privatinė teisė.

8. Prieš priimant 7 dalyje nurodytą Komisijos sprendimą pagal 33 straipsnio 2 dalį peržiūrimos iš Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo finansuojamos veiksmų programos.

9. Rizikos pasidalijimo priemonei skiriamams finansiniams ištekliams nustatomos griežtos ribos ir jie neviršija 10 % orientacinių visų prašymą teikiančiai valstybei narei 2007–2013 m. dėl ERPF ir Sanglaudos fondo skirtų asignavimų, kurie buvo patvirtinti pagal 28 straipsnio 3 dalies b punktą. Šio straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nurodytiems projektams skirti finansiniai ištekliai neviršija sumų, likusių po šio straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų veiksmų finansavimo. Be bendro Sąjungos įnašo į rizikos pasidalijimo priemonę, patvirtintą šio straipsnio 7 dalyje nurodytu sprendimu, dėl Sąjungos dalyvavimo rizikos pasidalijimo priemonėje nei Europos Sąjungos bendrajam biudžetui, nei susijusiai valstybei narei nenustatomi jokie papildomi neapibrėžtieji išsipareigojimai.

▼ **M7**

10. Bet kokios įvykdžius veiksmą, kuriam taikoma rizikos pasidalinimo priemonė, grįžtamosios lėšos arba likusi suma gali būti pakartotinai naudojamos atitinkamos valstybės narės prašymu ir taikant rizikos pasidalinimo priemonę su sąlyga, kad valstybė narė ir toliau atitinka vieną iš 77 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktuose nustatytų sąlygų. Jei valstybė narė nebeatitinka nei vienos iš šių sąlygų, grįžtamosios lėšos arba likusi suma laikomos asignuotosiomis pajamomis pagal Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 18 straipsnį. Atitinkamos valstybės narės prašymu papildomi išsipareigojimų asignavimai, atsirandantys dėl tokių asignuotųjų pajamų, pridedami prie tai valstybei narei skiriamų kitų metų sanglaudos politikos finansinių išteklių.

▼ **B***II SKYRIUS**Programavimo turinys*

1 skirsnis

Veiksmų programos*37 straipsnis***Konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslams skirtos veiksmų programos**

1. Su konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslais susijusiose veiksmų programose:

- a) nagrinėjami vietovės arba sektoriaus, atitinkančio reikalavimus finansavimui gauti, padėties privalumai ir trūkumai bei pasirinkta strategija problemoms spręsti;
- b) pagrindžiami pasirinkti prioritetai atsižvelgiant į Bendrijos strategines gaires dėl sanglaudos, nacionalinę bendrąją strategiją ir 48 straipsnyje nurodyto *ex ante* vertinimo rezultatus;
- c) pateikiama informacija apie prioritetines kryptis ir jų konkrečius tikslus. Šie tikslai išreiškiami skaičiais, naudojant ribotą produkcijos ir rezultatų rodiklių skaičių ir atsižvelgiant į proporcingumo principą. Remiantis rodikliais turi būti galima įvertinti pažangą, lyginant ją su pradine padėtimi ir prioritetinių krypčių tikslų pasiekimą;
- d) informacijos tikslais pateikiamas preliminarus fondų paramos numatyto panaudojimo veiksmų programoms suskirstymas į kategorijas laikantis 103 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka Komisijos priimtų šio reglamento įgyvendinimo taisyklių;
- e) pateikiamas finansavimo planas, susidedantis iš dviejų lentelių:
  - i) lentelės, kurioje pagal 52, 53 ir 54 straipsnius kiekvieno fondo teikiamai paramai numatyta bendra finansinio asignavimo suma yra paskirstyta kiekvieniems metams. Finansiniame plane atskirai nurodyta struktūrinių fondų bendros metinės paramos sumos dalis, kurią sudaro pereinamojo laikotarpio paramą gaunantiems regionams skirti asignavimai. Kiekvieniems metams numatoma bendra fondų įnašo suma turi būti suderinama su taikoma finansine struktūra, atsižvelgiant į II priedo 6 dalyje nustatytą laipsnišką sumos mažinimą;

▼B

- ii) lentelės, kurioje visam programavimo laikotarpiui, veiksmų programai ir kiekvienai prioritetinei krypčiai yra nurodyta bendra Bendrijos skiriamų finansinių asignavimų suma, atitinkami nacionaliniai įnašai ir fondų paramos dydis. Kai pagal 53 straipsnį atitinkamą nacionalinį įnašą sudaro viešosios ir privačios išlaidos, lentelėje preliminarai suskirstomos viešosios ir privačios išlaidos. Kai pagal 53 straipsnį atitinkamą nacionalinį įnašą sudaro viešosios išlaidos, lentelėje nurodomas nacionalinio viešojo įnašo dydis. Informaciniais tikslais joje nurodomas EIB ir kitų esamų finansinių instrumentų įnašas;
  - f) prireikus pateikiamą informaciją apie tai, kaip tai papildo priemonės, kurias finansuoja EŽŪFKP, ir priemonės, kurias finansuoja ESF;
  - g) pateikiamos veiksmų programos įgyvendinimo nuostatos, įskaitant:
    - i) nuostatas, pagal kurias valstybė narė skiria visus 59 straipsnyje nurodytus subjektus arba, jei valstybė narė pasinaudoja 74 straipsnyje numatyta galimybe, nuostatas, pagal kurias ji skiria kitas įstaigas ir nustato procedūras pagal 74 straipsnyje nustatytas taisykles;
    - ii) stebėsenos ir vertinimo sistemų apibūdinimą;
    - iii) informaciją apie kompetentingą įstaigą, kuri priima Komisijos ir įstaigos arba įstaigų, atsakingų už mokėjimų vykdymą paramos gavėjams, mokėjimus;
    - iv) finansinių šrūtų mobilizavimo ir judėjimo tvarkos apibrėžimą jų skaidrumui užtikrinti;
    - v) veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti, kad būtų informuojama apie veiksmų programą ir ji skelbiama, kaip nurodyta 69 straipsnyje;
    - vi) nuostatas, kuriose aprašomos Komisijos ir valstybės narės suderintos keitimosi kompiuterizuotais duomenimis procedūros, kad būtų įvykdyti šiame reglamente nustatyti mokėjimo, stebėsenos ir vertinimo reikalavimai;
  - h) pateikiamas preliminarus 39 straipsnyje apibrėžtų didelės apimties projektų, kuriuos programavimo laikotarpiu tikimasi pateikti Komisijai patvirtinti, sąrašas.
2. Transporto ir aplinkos srities veiksmų programose, bendrai finansuojamose iš ERPF ir Sanglaudos fondo, pateikiama kiekvienam fondui būdinga prioritetinė kryptis ir konkreti fondo asignavimų įsipareigojimams suma.
3. Nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 1080/2006 5 straipsnio antros pastraipos, kiekvienoje Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslo veiksmų programoje yra pagrindžiama prioritetų teminė, geografinė ir finansinė svarba, kaip nustatyta atitinkamai to reglamento 5 straipsnyje ir Reglamento (EB) Nr. 1081/2006 4 straipsnyje.
4. ERPF finansuojamose veiksmų programose Konvergencijos ir Regionų konkurencingumo ir užimtumo tikslų atžvilgiu be to dar nurodomi:

▼B

a) tam tikrais atvejais informacija apie požiūrį į miestų tvarų vystymąsi;

b) konkreči prioritetinė kryptis, susijusi su priemonėmis, kurios finansuojamos iš papildomo asignavimo, nurodyto II priedo 20 dalyje, ir kurios pateiktos veiksmų programose, numatančiose paramą atokiausiems regionams.

5. Veiksmų programose, kurioms skiriamas vienas arba daugiau iš konkrečių asignavimų, nurodytų papildomose II priedo nuostatose, pateikiama informacija apie numatytas šių konkrečių asignavimų skyrimo ir stebėsenos užtikrinimo procedūras.

6. Valstybės narės iniciatyva ERPF finansuojamose veiksmų programose „Konvergencijos“ ir Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslų atžvilgiu taip pat gali būti nurodoma:

a) miestų, pasirinktų miestų problemoms spręsti, sąrašas ir įgaliojimų perdavimo miesto valdžios institucijoms procedūros, galbūt suteikiant visuotinę dotaciją;

b) tarpregioninio bendradarbiavimo veiksmai, numatant bent vieną kitos valstybės narės regioną arba vietos valdžios instituciją.

7. Konkrečios valstybės narės iniciatyva ESF finansuojamose veiksmų programose konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslams taip pat galima numatyti horizontalų požiūrį ar išskirtinę prioritetinę kryptį tarpregioninio bendradarbiavimo ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo veiksams, įtraukiantiems bent vienos kitos valstybės narės nacionalinės, regionų ar vietos valdžios institucijas.

*38 straipsnis***Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtos veiksmų programos**

Konkrečios veiksmų programų taisyklės, susijusios su Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtomis veiksmų programomis, yra nustatytos Reglamente (EB) Nr. 1080/2006.

*2 skirsnis***Didelės apimties projektai****▼M4***39 straipsnis***Turinys**

Kaip veiksmų programos (-ų) dalį ERPF ir Sanglaudos fondas gali finansuoti išlaidas, susidedančias iš eilės darbų, veiklos arba paslaugų, skirtų atlikti nedalomą tiksliai nustatyto ekonominio arba techninio pobūdžio uždavinį, kuriuo siekiama aiškiai nustatytų tikslų, o bendros išlaidos viršija 50 mln. EUR (toliau – didelės apimties projektas).

▼B*40 straipsnis***Komisijai pateikiama informacija****▼M4**

Valstybė narė arba vadovaujančios institucijos teikia Komisijai šią informaciją apie didelės apimties projektus:

▼B

- a) informaciją apie įstaigą, kuri atsako už įgyvendinimą;
- b) informaciją apie investicijų pobūdį ir jų aprašymą, jų finansinį dydį ir vietą;
- c) galimybių studijų rezultatus;

▼M4

- d) didelės apimties projekto įgyvendinimo grafiką ir tuo atveju, jei numatomas įgyvendinimo laikotarpis yra ilgesnis už programavimo laikotarpį, etapus, kuriems prašoma Sąjungos bendrojo finansavimo 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu;

▼B

- e) ekonominės naudos analizę, įskaitant rizikos įvertinimą ir numatomą poveikį atitinkamam sektoriui bei valstybės narės ir (arba) regiono bei, kai įmanoma ir tinkama, kitų Bendrijos regionų socialinei ir ekonominei padėčiai;
- f) poveikio aplinkai analizę;
- g) viešojo įnašo pagrindimą;
- h) finansavimo planą, kuriame nurodomi visi planuojami finansiniai ištekliai ir planuojama parama iš fondų, EIB, EIF ir iš visų kitų Bendrijos finansavimo šaltinių, įskaitant didelės apimties projektui skirtą preliminarų metinį finansinės paramos iš ERPF arba Sanglaudos fondo planą.

103 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka Komisija priima preliminarias rekomendacijas dėl metodikos, naudotinos atliekant pirmiau minėtame e punkte numatytą ekonominės naudos analizę.

*41 straipsnis***Komisijos sprendimas****▼M4**

1. Atsižvelgdama į 40 straipsnyje nurodytus veiksnius ir, jei reikia, konsultuodamasi su nepriklausomais ekspertais, įskaitant EIB, Komisija įvertina didelės apimties projektą, jo atitiktį atitinkamos (-ų) veiksmų programos (-ų) prioritetams, jo indėlį siekiant minėtų prioritetų tikslų ir jo suderinamumą su kitomis Sąjungos politikos kryptimis.

2. Komisija priima sprendimą kuo greičiau, tačiau ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė ar vadovaujanti institucija pateikė didelės apimties projektą, jei jis buvo pateiktas laikantis 40 straipsnio. Minėtu sprendimu apibrėžiamas fizinis objektas, suma, kuriai taikoma atitinkamos (-ų) veiksmų programos (-ų) prioritetinei kryptčiai tenkančio bendrojo finansavimo norma, ir metinis (-iai) finansinės paramos iš ERPF ar Sanglaudos fondo planas (-ai).

▼B

3. Jei Komisija atsisako didelės apimties projektui skirti finansinę fondų paramą, per 2 dalyje nustatytą laikotarpį ir laikydamasi toje dalyje nustatytų sąlygų ji praneša valstybei narei atsisakymo priežastis.

▼B**3 skirsnis****Visuotinės dotacijos***42 straipsnis***Bendrosios nuostatos**

1. Valstybė narė arba vadovaujanti institucija gali pavesti veiksmų programos dalį valdyti ir įgyvendinti vienai ar daugiau valstybės narės arba vadovaujančios institucijos paskirtų tarpinių institucijų, įskaitant vietos valdžios institucijas, regioninės plėtros įstaigas arba nevyriausybines organizacijas, laikantis susitarimo, kurį sudarė valstybė narė ar vadovaujanti institucija ir tarpinė institucija, nuostatų.

Toks įgaliojimas neturi įtakos vadovaujančios institucijos ir valstybių narių finansinei atsakomybei.

2. Tarpinė institucija, kuri atsako už visuotinės dotacijos administravimą, pateikia garantijas dėl savo mokumo ir kompetencijos atitinkamoje srityje ir administracinio bei finansų valdymo srityje. Paprastai ji įsteigiama arba atstovaujama regione ar regionuose, kuriems jos paskyrimo metu taikoma veiksmų programa.

*43 straipsnis***Įgyvendinimo taisyklės**

Susitarime, nurodytame 42 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje, visų pirma išsamiai apibūdinami:

- a) veiksmų, kuriems turi būti skirta visuotinė dotacija, rūšys;
- b) paramos gavėjų atrankos kriterijai;
- c) fondų paramos normos ir tą paramą reglamentuojančios taisyklės, įskaitant sukaupiamų palūkanų panaudojimą;
- d) 59 straipsnio 1 dalyje nustatytos visuotinės dotacijos stebėsenos, vertinimo ir finansinės kontrolės užtikrinimo priemonės, *vis-à-vis* vadovaujančios institucijos atžvilgiu, įskaitant neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimo ir sąskaitų pateikimo tvarka;
- e) kai taikoma, finansinės garantijos arba lygiavertės priemonės naudojimas, išskyrus atvejus, kai valstybė narė arba vadovaujanti institucija tokią garantiją suteikia pagal kiekvienos valstybės narės institucinius susitarimus.

▼M5*3A skirsnis***Gražintina parama***43a straipsnis***Gražintinos paramos formos**

1. Pagal veiksmų programą struktūrinių fondų lėšomis gražintina parama gali būti bendrai finansuojama šiomis formomis:

- a) kompensuojamosios dotacijos arba
- b) per tarpines institucijas, t. y. finansų įstaigas, vadovaujančios institucijos valdomos kredito linijos.

▼M5

2. Išlaidų grąžintinai paramai deklaracija teikiama vadovaujantis 78 straipsnio 1–5 dalimis.

*43b straipsnis***Pakartotinis grąžintinos paramos panaudojimas**

Grąžintiną paramą teikiančiai institucijai arba kitai kompetentingai valstybės narės valdžios institucijai grąžintos tos paramos lėšos vėl naudojamos pagal tą pačią paskirtį arba laikantis atitinkamos veiksmų programos tikslų. Valstybės narės užtikrina, kad grąžintos grąžintinos paramos lėšos būtų tinkamai įregistruotos atitinkamos įstaigos ar institucijos apskaitos sistemoje.

▼B

4 skirsnis

Finansų inžinerija*44 straipsnis***Instrumentai finansų inžinerijos srityje****▼M4**

Kaip veiksmų programos dalį struktūriniai fondai gali finansuoti išlaidas, susijusias su veiksmiais, į kuriuos įeina įnašai, skirti remti:

- a) įmonėms skirtas finansų inžinerijos priemonės, visų pirma mažoms ir vidutinėms įmonėms, pavyzdžiui, rizikos kapitalo, garantinius ir paskolų fondus;
- b) miesto plėtros fondus, t. y. fondus, investuojančius į valstybės ir privataus sektoriaus partnerystes bei kitus projektus, įtrauktus į miestų tvaraus vystymosi integruotą planą;
- c) fondus ar kitas skatinimo programas, pagal kurias teikiamos paskolos, garantijos už grąžinamąsias investicijas, arba panašias priemones energijos vartojimo efektyvumui ir atsinaujinančiosios energijos naudojimui pastatuose, įskaitant jau pastatytuose būstuose, skatinti.

Tokių veiksmų organizuojant per holdingo fondus, t. y. fondus, įsteigtus investuoti į kelis rizikos kapitalo fondus, garantinius fondus, paskolų fondus, miesto plėtros fondus, fondus ar kitas skatinimo programas, pagal kurias teikiamos paskolos, garantijos už grąžinamąsias investicijas, arba panašias priemones energijos vartojimo efektyvumui ir atsinaujinančiosios energijos naudojimui pastatuose, įskaitant jau pastatytuose būstuose, skatinti, valstybė narė arba vadovaujanti institucija juos įgyvendina, taikydamos vieną ar daugiau toliau išvardytų galimybių:

▼B

- a) sudarydama viešąją sutartį pagal taikytiną viešųjų pirkimų įstatymą;

▼M3

- b) kai pagal taikytinus viešųjų pirkimų teisės aktus sutartis nėra viešųjų paslaugų sutartis – suteikdama dotaciją, kuri šiuo tikslu apibrėžiama kaip tiesioginis negrąžintinas finansinis įnašas finansų įstaigai neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus, jei tai neprieštarauja nacionalinei teisei, atitinkančiai Sutarties nuostatas;

- c) suteikdama sutartį tiesiogiai EIB arba EIF.

▼B

103 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka Komisija priima šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės.

▼M5*44a straipsnis***Tam tikrų nuostatų netaikymo atvejai**

39, 55 ir 57 straipsniai netaikomi 44 straipsniu reglamentuojamiems veiksams.

▼B**5 skirsnis****Techninė parama***45 straipsnis***Techninė parama Komisijos iniciatyva**

1. Komisijos iniciatyva ir (arba) jos vardu fondai, laikydamiesi 0,25 % savo atitinkamo metinio asignavimo ribos, gali finansuoti parengiamąją, stebėsenos, administracinę ir techninę paramą, vertinimo, audito ir tikrinimo priemones, reikalingas šiam reglamentui įgyvendinti.

Šiuos veiksmus visų pirma sudaro:

- a) parama projektų rengimui ir įvertinimui, įskaitant EIB paramą atitinkamai dotacijų arba kitomis bendradarbiavimo formomis;
- b) studijos, susijusios su Bendrijos strateginių gairių dėl sanglaudos, Komisijos pranešimo dėl sanglaudos politikos ir kas treji metai teikiamo pranešimo apie sanglaudą rengimu;
- c) įvertinimai, ekspertų ataskaitos, statistiniai duomenys ir studijos, įskaitant tuos, kurie yra bendro pobūdžio, susiję su fondų veikla, kuriuos, prireikus, gali atlikti EIB arba EIF dotacijų ar kitokia bendradarbiavimo forma;
- d) priemonės, skirtos partneriams, fondų paramos gavėjams ir plačiajai visuomenei, įskaitant informavimo priemones;
- e) priemonės, skirtos informacijai skleisti, ryšiams užmegzti, sąmoningumui ugdyti, bendradarbiavimui bei keitimuisi patirtimi visoje Bendrijoje skatinti;
- f) kompiuterizuotų valdymo, stebėsenos, tikrinimo ir vertinimo sistemų įrengimas, eksploatavimas ir sujungimas;
- g) vertinimo metodų tobulinimas ir pasikeitimas informacija apie praktiką šioje srityje.

2. Kai yra numatyta ERPF arba Sanglaudos fondo parama, Komisija 103 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priima sprendimą dėl šio straipsnio 1 dalyje išvardytų veiksmų rūšių.

3. Kai yra numatyta ESF parama, Komisija, pasikonsultavusi su 104 straipsnyje nurodytu komitetu, 103 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priima sprendimą dėl šio straipsnio 1 dalyje išvardytų veiksmų rūšių.

▼B*46 straipsnis***Valstybių narių techninė parama**

1. Valstybės narės iniciatyva fondai gali finansuoti veiksmų programų parengiamąją, valdymo, stebėsenos, vertinimo, informacinę ir kontrolės veiklą bei veiklą, skirtą sustiprinti fondų paramos panaudojimo administracinius gebėjimus, neviršijant šių dydžių:

- a) 4 % visos sumos, skirtos pagal konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslus;
- b) 6 % visos sumos, skirtos pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą.

▼M3

Valstybių narių prašymu EIB arba EIF gali dalyvauti pirmoje pastraipoje nurodytoje techninės paramos teikimo veikloje.

▼B

2. Kiekvienam iš trijų tikslų techninės paramos veiksmai, neviršijant 1 dalyje nustatytų dydžių, iš esmės vykdomi pagal kiekvieną veiksmų programą. Tačiau laikantis papildomumo principo tokie veiksmai gali būti vykdomi iš dalies ir, laikantis 1 dalyje nustatytų bendrų techninės paramos dydžių, konkrečios veiksmų programos forma.

▼C3

3. Tuo atveju, jei valstybė narė nusprendžia imtis techninės paramos veiksmų pagal kiekvieną veiksmų programą, techninei paramai skirtos bendros sumos dalis kiekvienai veiksmų programai neviršija 1 dalyje nustatytų dydžių.

Šiuo atveju, kai techninės paramos veiksmai taip pat vykdomi konkrečios veiksmų programos forma, dėl techninei paramai skirtos bendros sumos tokioje konkrečioje programoje bendros techninės paramos iš fondų skirtų lėšų dalis neviršys 1 dalyje nustatytų dydžių.

▼B**IV ANTRAŠTINĖ DALIS****VEIKSMINGUMAS***I SKYRIUS**Vertinimas**47 straipsnis***Bendrosios nuostatos**

1. Vertinimais siekiama pagerinti fondų skiriamos paramos kokybę, veiksmingumą ir nuoseklumą bei veiksmų programų strategiją ir įgyvendinimą, atsižvelgiant į konkrečias struktūrines problemas, su kuriomis susiduria atitinkamos valstybės narės ir regionai, tuo pačiu atsižvelgiant į tvaraus vystymosi tikslą bei atitinkamus Bendrijos teisės aktus dėl poveikio aplinkai ir strateginio aplinkos įvertinimo.

▼B

2. Vertinimas gali būti atliekamas strateginiu požiūriu, kad galima būtų patikrinti, kaip kinta programa arba kelios programos pagal Bendrijos ir nacionalinius prioritetus, arba jis gali būti atliekamas veiklos požiūriu, siekiant paremti veiksmų programos stebėseną. Vertinama prieš programavimo laikotarpį, jo metu ir jam pasibaigus.

3. Laikantis 13 straipsnyje nustatyto proporcingumo principo, už vertinimą atsako atitinkamai valstybė narė arba Komisija.

Vertinimus atlieka vidaus arba nepriklausomi ekspertai arba įstaigos, funkcinio požiūriu nepriklausomi nuo 59 straipsnio b ir c punktuose nurodytų institucijų. Rezultatai skelbiami pagal taikytinas taisykles dėl galimybės susipažinti su dokumentais.

4. Vertinimai finansuojami iš techninės paramos biudžeto.

5. Komisija teikia preliminaras rekomendacijas dėl vertinimo metodų, įskaitant kokybės standartus, laikydamosi 103 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos.

*48 straipsnis***Valstybių narių atsakomybė**

1. Valstybės narės suteikia išteklius, būtinus vertinimams atlikti, organizuoja reikalingų duomenų parengimą bei surinkimą ir naudoja stebėsenos sistemos teikiamą įvairių rūšių informaciją.

Pagal Konvergencijos tikslą ir laikydamosi 13 straipsnyje nustatyto proporcingumo principo jos taip pat tam tikrais atvejais gali parengti vertinimo planą, kuriame nurodoma orientacinė vertinimo veikla, kurią valstybė narė ketina vykdyti skirtingais įgyvendinimo etapais.

2. Valstybės narės atskirai atlieka kiekvienos Konvergencijos tikslo veiksmų programos *ex ante* vertinimą. Tinkamai pagrįstais atvejais ir atsižvelgdamos į 13 straipsnyje nustatytą proporcingumo principą ir laikydamosi Komisijos bei valstybės narės susitarimo, valstybės narės taip pat gali atlikti daugiau nei vienos veiksmų programos atskirą *ex ante* vertinimą.

Pagal Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą valstybės narės atlieka visų veiksmų programų *ex ante* vertinimą arba kiekvieno fondo vertinimą, arba kiekvieno prioriteto vertinimą, arba kiekvienos veiksmų programos vertinimą.

Pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą valstybės narės kartu atlieka kiekvienos veiksmų programos arba kelių veiksmų programų *ex ante* vertinimą.

Už *ex ante* vertinimų atlikimą atsako už programavimo dokumentų parengimą atsakinga institucija.

Ex ante vertinimo tikslas – optimizuoti biudžetinių lėšų paskirstymą pagal veiksmų programas ir pagerinti programavimo kokybę. Vertinimu nustatomi ir įvertinami skirtumai, spragos ir vystymosi galimybės, siekiami tikslai, laukiami rezultatai, skaičiais išreikšti tikslai, regionui siūlomos strategijos darna (jei reikia), pridėtinė vertė Bendrijos lygiu, atsižvelgimo į Bendrijos prioritetus mastas, ankstesnio programavimo patirtis bei įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir finansų valdymo procedūrų kokybė.

▼ **M4**

3. Programavimo laikotarpiu valstybės narės atlieka vertinimus, susijusius su veiksmų programų stebėseną, visų pirma tais atvejais, kai stebėseną parodo, kad buvo gerokai nutolta nuo pirminių tikslų. Kai siūloma peržiūrėti veiksmų programas, kaip nurodyta 33 straipsnyje, pateikiama peržiūros priežasčių, įskaitant bet kokius su įgyvendinimu susijusius sunkumus, ir numatomo peržiūros poveikio, įskaitant poveikį veiksmų programos strategijai, analizė. Tokio vertinimo ar analizės rezultatai siunčiami veiksmų programos stebėsenos komitetui ir Komisijai.

▼ **B***49 straipsnis***Komisijos atsakomybė**

1. Komisija gali atlikti strateginį vertinimą.
2. Savo iniciatyva ir bendradarbiaudama su atitinkama valstybe nare Komisija gali atlikti vertinimus, susijusius su veiksmų programų stebėseną, kai programų stebėseną parodo, kad buvo gerokai nutolta nuo pirminių tikslų. Rezultatai siunčiami veiksmų programų stebėsenos komitetui.
3. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybe nare ir vadovaujančiomis institucijomis, atlieka kiekvieno tikslo *ex post* vertinimą.

Ex post vertinimas apima kiekvieno tikslo visas veiksmų programas; jo metu nagrinėjama lėšų naudojimo mastas, fondo programavimo efektyvumas ir veiksmingumas, ir socialinis bei ekonominis poveikis.

Jis atliekamas kiekvieno tikslo atžvilgiu ir juo siekiama parengti išvadas dėl ekonominės ir socialinės sanglaudos politikos.

Vertinimu nustatomi veiksniai, prisidėję prie sėkmingo arba nesėkmingo veiksmų programų įgyvendinimo, bei tinkama praktika.

Ex post vertinimas užbaigiamas iki 2015 m. gruodžio 31 d.

▼ **A1**

Kroatijos veiksmų programų *ex post* vertinimas užbaigiamas iki 2016 m. gruodžio 31 d.

▼ **B***II SKYRIUS***Rezervai***50 straipsnis***Nacionalinis įgyvendinimo rezervas**

1. Savo iniciatyva valstybė narė konvergencijos tikslui ir (arba) regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslui gali nuspręsti nustatyti nacionalinį sėkmingo įgyvendinimo rezervą, kurį sudarytų 3 % bendros kiekvienam tikslui jos skiriamų asignavimų sumos.

2. Valstybei narei nusprendus nustatyti tokį rezervą, ne vėliau kaip iki 2011 m. birželio 30 d. ji pagal kiekvieną iš tikslų įvertina savo veiksmų programų įgyvendinimą.

▼B

3. Ne vėliau kaip iki 2011 m. gruodžio 31 d. Komisija, remdamasi kiekvienos valstybės narės pasiūlymais ir glaudžiai su ja konsultuodamasi, paskirsto nacionalinį sėkmingo įgyvendinimo rezervą.

*51 straipsnis***Nacionalinis nenumatytų atvejų rezervas**

Savo iniciatyva valstybė narė gali atidėti 1 % struktūrinio fondo metinės paramos sumos konvergencijos tikslui ir 3 % struktūrinio fondo metinės paramos sumos regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslui, kad turėtų lėšų padengti išlaidas, patirtas dėl nenumatytų vietos ar sektorių krizių, susijusių su ekonominiu ir socialiniu pertvarkymu arba prekybos atvėrimo padariniais.

Valstybė narė gali paskirstyti kiekvienam tikslui skirtą rezervą konkrečiai nacionalinei programai arba veiksmų programoms.

▼A1*51a straipsnis*

50 ir 51 straipsniai Kroatijai netaikomi.

▼B

V ANTRAŠTINĖ DALIS

FONDŲ FINANSINĖ PARAMA*I SKYRIUS****Fondų parama****52 straipsnis***Paramos dydžių koregavimas**

Fondų parama gali būti koreguojama atsižvelgiant į:

- a) konkrečių problemų, ypač ekonominio, socialinio ar teritorinio pobūdžio problemų, rimtumą;
- b) kiekvienos prioritetinės krypties svarbą Bendrijos prioritetams, išdėstytiems Bendrijos strateginėse gairėse dėl sanglaudos, taip pat nacionaliniams ir regioniniams prioritetams;
- c) aplinkos apsaugą ir jos gerinimą, pirmiausia taikant atsargumo principą, prevencinių veiksmų principą ir principą „teršėjas moka“;
- d) privataus finansavimo sutelkimo mastą atitinkamose srityse, pirmiausia remiantis valstybės ir privataus sektoriaus partnerystėmis;
- e) tarpreregioninio bendradarbiavimo, nurodyto 37 straipsnio 6 dalies b punkte, įtraukimą pagal konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslus;
- f) pagal regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą – vietas, turinčias geografinių arba gamtinių kliūčių, kurios apibrėžiamos taip:
  - i) salose esančios valstybės narės, kurios atitinka Sanglaudos fondo finansavimo reikalavimus, ir kitos salos, išskyrus salas, kuriose yra valstybės narės sostinė arba kurios turi fiksuotą jungtį su pagrindine valstybės teritorija;
  - ii) kalnuotos vietovės, apibrėžtos valstybės narės nacionalinės teisės aktuose;

▼B

- iii) retai (mažiau kaip 50 gyventojų viename kvadratiname kilometre) ir labai retai (mažiau kaip 8 gyventojai viename kvadratiname kilometre) apgyvendintos vietovės;
- iv) vietovės, kurios 2004 m. balandžio 30 d. buvo Bendrijos išorės sienos ir kurios nuo kitos dienos po šios datos nustojo tokiomis būti.

*53 straipsnis***Fondų parama**

1. Fondų parama veiksmų programų lygiu apskaičiuojama atsižvelgiant į:
  - a) bendras finansavimo reikalavimus atitinkančias išlaidas, apimančias viešąsias ir privačias išlaidas;
  - b) arba viešąsias finansavimo reikalavimus atitinkančias išlaidas.
2. Fondų paramai konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslų veiksmų programų lygiu taikomos III priede nustatytos viršutinės ribos.

▼A1

3. Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo veiksmų programų, kai ne mažiau kaip vienas dalyvis priklauso valstybėms narėms, kurių vidutinis bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui 2001–2003 m. buvo mažesnis nei 85 % 25 valstybių narių ES vidurkio tuo pačiu laikotarpiu, arba programų, kuriose Kroatija yra dalyvaujanti šalis, atveju ERPF parama neviršija 85 % finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų. Visų kitų veiksmų programų atveju ERPF parama neviršija 75 % finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų, kurias bendrai finansuoja ERPF.

▼B

4. Fondų paramai prioritetinių krypčių lygiu III priedo 3 dalyje nustatytos viršutinės ribos netaikomos. Tačiau jos nustatomos tam, kad būtų laikomasi fondų paramos didžiausios sumos ir kiekvieno fondo didžiausių paramos dydžių veiksmų programų lygiu.

5. Veiksmų programoms, kurias bendrai finansuoja:

- a) ERPF ir Sanglaudos fondas; arba
- b) ERPF ir (arba) Sanglaudas fondas, skiriant papildomus asignavimus II priede numatytiems atokiausiems regionams,

veiksmų programą patvirtinančiame sprendime atskirai nustatomas kiekvieno fondo paramos didžiausias dydis ir didžiausia suma bei paskirstymas.

6. Veiksmų programą patvirtinančiame Komisijos sprendime kiekvienai veiksmų programai ir kiekvienai prioritetinei krypčiai nustatomas kiekvieno fondo paramos didžiausias dydis ir didžiausia suma. Sprendime atskirai nurodomi asignavimai regionams, gaunantiems pereinamojo laikotarpio paramą.

*54 straipsnis***Kitos nuostatos**

1. Fondų parama kiekvienai prioritetinei krypčiai yra ne mažesnė nei 20 % finansavimo reikalavimus atitinkančių viešųjų išlaidų.
2. Komisijos iniciatyva arba jos vardu įgyvendinamos techninės paramos priemonės gali būti finansuojamos 100 %.

▼B

3. Per atitikties finansavimo reikalavimams laikotarpį, nurodytą 56 straipsnio 1 dalyje:

- a) prioritetinei krypčiai vienu metu gali būti teikiama parama tik iš vieno fondo ir tik vienam tikslui;
- b) vienu metu veiksmui gali būti teikiama fondo parama tik pagal vieną veiksmų programą;
- c) veiksmui neteikiama fondo parama, viršijanti paskirtas bendras viešąsias išlaidas.

4. Teikiant valstybės pagalbą įmonėms pagal Sutarties 87 straipsnį, pagal veiksmų programas skiriama viešoji pagalba negali viršyti valstybės pagalbos viršutinių ribų.

5. Išlaidos, kurias fondai bendrai finansuoja, negali būti finansuojamos kito Bendrijos finansinio instrumento lėšomis.

*II SKYRIUS**Projektai, iš kurių gaunamos pajamos**55 straipsnis***Projektai, iš kurių gaunamos pajamos**

1. Šiame reglamente projektas, iš kurio gaunamos pajamos, yra veiksmas, susijęs su investicijomis į infrastruktūrą, už kurios naudojimą naudotojai tiesiogiai moka mokesčius, arba veiksmas, susijęs su žemės ar pastatų pardavimu arba nuoma arba kitu mokamų paslaugų teikimu.

2. Finansavimo reikalavimus atitinkančios išlaidos projektams, iš kurių gaunamos pajamos, neviršija išlaidų investicijoms einamosios vertės, atėmus grynujų pajamų iš investicijų per konkretų ataskaitinį laikotarpį einamąją vertę

- a) investicijoms į infrastruktūrą; arba
- b) kitiems projektams, kai iš anksto įmanoma objektyviai apskaičiuoti pajamas.

Tuo atveju, kai bendro finansavimo reikalavimus atitinka ne visos išlaidos investicijoms, grynosios pajamos proporcingai paskirstomos finansavimo reikalavimus atitinkančioms ir jų neatitinkančioms išlaidų investicijoms dalims.

Apskaičiuojant šias pajamas, vadovaujanti institucija atsižvelgia į atitinkamai investicijų kategorijai taikytiną ataskaitinį laikotarpį, projekto kategoriją, pelningumą, kurio paprastai tikimasi iš atitinkamos kategorijos investicijų, į principo „teršėjas moka“ taikymą bei prireikus į teisingumo sumetimus susijusius su atitinkamos valstybės narės santykine gerove.

▼M4

3. Tais atvejais, kai pajamų objektyviai apskaičiuoti iš anksto neįmanoma, per penkerius metus nuo veiksmo užbaigimo gautos grynosios pajamos atskaitomos iš išlaidų, kurios buvo deklaruotos Komisijai.

4. Tais atvejais, kai nustatoma, kad iš veiksmo buvo gauta grynujų pajamų, į kurias pagal 2 ir 3 dalis nebuvo atsižvelgta, tvirtinanti institucija išskaičiuoja tokias grynąsias pajamas ne vėliau nei pateikiami veiksmų programos dokumentai, nurodyti 89 straipsnio 1 dalies a punkte. Galutinio likučio mokėjimo paraiška atitinkamai koreguojama.

▼ M2

5. Šio straipsnio 1–4 dalių nuostatos taikomos tik ERPF arba Sanglaudos fondo bendrai finansuojamiems veiksams, kurių bendros išlaidos viršija 1 000 000 EUR.

▼ B

6. Šis straipsnis netaikomas projektams, kuriems taikomos taisyklės dėl valstybės pagalbos, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnyje.

*III SKYRIUS**Išlaidų tinkamumas finansuoti**56 straipsnis***Išlaidų tinkamumas finansuoti**

1. Išlaidos, įskaitant numatytas didelės apimties projektams, yra tinkamos finansuoti iš fondų, jeigu jos faktiškai buvo sumokėtos laikotarpiu nuo veiksmų programų pateikimo Komisijai arba nuo 2007 m. sausio 1 d., priklausomai nuo to, kuri data yra ankstesnė, iki 2015 m. gruodžio 31 d. Veiksmai neturi būti užbaigti iki pirmosios išlaidų tinkamumo finansuoti dienos.

▼ A1

Kroatijos atveju išlaidos yra tinkamos finansuoti iš fondų laikotarpiu nuo pirmosios išlaidų tinkamumo finansuoti dienos, nustatytos vadovaujantis pagal Reglamentą (EB) Nr. 1085/2006 priimtomis priemonėmis, iki 2016 m. gruodžio 31 d. Tačiau po įstojimo priimtų veiksmų programų atveju išlaidos yra tinkamos finansuoti iš fondų nuo įstojimo dienos, išskyrus atvejus, kai sprendime dėl atitinkamos programos nurodyta vėlesnė data.

▼ M3

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, įnašai natūra, nusidėvėjimo išlaidos ir pridėtinės išlaidos gali būti laikomos paramos gavėjų įgyvendinant veiksmus patirtomis išlaidomis, jai laikomais šios dalies trečioje pastraipoje nurodytų sąlygų.

Nukrypstant nuo 1 dalies, įnašai natūra, susiję su 78 straipsnio 6 dalies pirmoje pastraipoje apibrėžtomis finansų inžinerijos priemonėmis, jei laikomasi šios dalies trečioje pastraipoje nurodytų sąlygų, gali būti laikomi išlaidomis, patiriamomis formuojant fondus arba holdingo fondus arba darant įnašus į tų fondus ar holdingo fondus.

Pirmoje ir antroje pastraipose nurodytos išlaidos turi atitikti šias sąlygas:

- a) pagal 4 dalį priimtos atitikties finansavimo reikalavimams taisyklės numato, kad tokios išlaidos atitinka finansavimo reikalavimus;
- b) išlaidų dydis tinkamai pagrįstas patvirtinančiaisiais dokumentais, turinčiais sąskaitoms lygiavertę įrodomąją vertę, nedarant poveikio specifinių reglamentų nuostatų taikymui;
- c) įnašų natūra atveju, bendras finansavimas iš fondų neviršija visos finansavimo reikalavimus atitinkančios sumos, atėmus tokių įnašų vertę.

▼ B

3. Išlaidos atitinka finansavimo iš fondų reikalavimus tik tuo atveju, jei jos susijusios su veiksmais, dėl kurių sprendimą priėmė atitinkamai veiksmų programai vadovaujanti institucija arba jei jis buvo priimtas jos atsakomybe, remiantis stebėsenos komiteto nustatytais kriterijais.

▼M4

Kai nauja išlaidų, nurodytų Komisijos reglamento (EB) Nr. 1828/2006 ⁽¹⁾ II priedo A dalies 1 lentelėje, kategorija pridedama peržiūrint šio reglamento 33 straipsnyje nurodytą veiksmų programą, tai kategorijai priskiriamos išlaidos tampa tinkamomis finansuoti nuo tos dienos, kai Komisijai pateikiamas prašymas peržiūrėti veiksmų programą.

▼A1

Nepaisant 105a straipsnyje išdėstytų konkrečių nuostatų dėl tinkamumo finansuoti, Kroatijos atveju veiksmų programų stebėsenos komiteto nustatyti kriterijai netaikomi veiksmams, dėl kurių patvirtinimo sprendimas buvo priimtas prieš įstojimo dieną ir kurie buvo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1085/2006 priimtų priemonių dalis.

▼B

4. Išlaidų atitikimo finansavimo reikalavimams taisyklės nustatomos nacionaliniu lygiu, laikantis išimčių, numatytų kiekvieno fondo konkrečiuose reglamentuose. Jos taikomos visoms pagal veiksmų programą deklaruotoms išlaidoms.

5. Šio straipsnis nedaro įtakos 45 straipsnyje nurodytoms išlaidoms.

*IV SKYRIUS**Veiksmų patvarumas**57 straipsnis***Veiksmų patvarumas****▼M4**

1. Valstybė narė arba vadovaujanti institucija užtikrina, kad veiksmui, susijusiam su investicija į infrastruktūrą ar investicija į gamybą, būtų toliau teikiama fondų parama tik tuo atveju, jei per penkerius metus nuo veiksmo užbaigimo veiksmo nepadaroma esminių pakeitimų dėl infrastruktūros objekto nuosavybės pobūdžio pasikeitimo ar gamybinės veiklos nutraukimo, turinčių poveikio veiksmo pobūdžiui arba įgyvendinimo sąlygoms, arba bendrovei ar viešajai įstaigai suteikiančių pernelyg didelį pranašumą.

Veiksmams, kuriems galima skirti paramą iš ESF lėšų, skiriama parama turės būti grąžinta tik tuo atveju, jei jiems taikomas išipareigojimas išlaikyti investiciją pagal galiojančias valstybės pagalbos taisykles, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnyje, ir jei juose padaryta esminių pakeitimų, susijusių su gamybinės veiklos nutraukimu per minėtose taisyklėse nurodytą laikotarpį.

Valstybės narės gali sumažinti pirmoje pastraipoje nurodytą terminą iki trejų metų, jei išlaikomos mažųjų ir vidutinių įmonių investicijos.

▼B

2. Valstybė narė ir vadovaujanti institucija 67 straipsnyje numatytoje metinėje įvykdymo ataskaitoje informuoja Komisiją apie visus 1 dalyje nurodytus pakeitimus. Komisija informuoja kitas valstybes nares.

3. Neteisėtai sumokėtos sumos susigražinamos pagal 98–102 straipsnius.

⁽¹⁾ 2006 m. gruodžio 8 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1828/2006, nustatantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo, ir Europos Parlamento bei Tarybos reglamento (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo, įgyvendinimo taisykles (OL L 371, 2006 12 27, p. 1)

▼B

4. Valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad įmonėms, kurioms, perkėlus gamybinę veiklą valstybėje narėje arba į kitą valstybę narę, taikoma arba buvo taikoma išieškojimo procedūra pagal šio straipsnio 3 dalį, nebūtų skiriama fondų parama.

▼M4

5. 1–4 dalys netaikomos veiksmams, kuriuose padaryta esminių pakeitimų, susijusių su gamybinės veiklos nutraukimu dėl netyčinio bankroto.

▼B

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

VALDYMAS, STEBĖSENA IR KONTROLĖ

I SKYRIUS

Valdymo ir kontrolės sistemos

58 straipsnis

Bendrieji valdymo ir kontrolės sistemų principai

Valstybių narių parengtose veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemose:

- a) apibrėžiamos atitinkamų įstaigų valdymo ir kontrolės funkcijos bei funkcijų pasiskirstymas kiekvienoje įstaigoje;
- b) numatoma, kad turi būti laikomasi principo, pagal kurį šių įstaigų tarpusavio funkcijos ir funkcijos šiose įstaigose yra atskirtos;
- c) numatomos procedūros, užtikrinančios pagal veiksmų programą deklaruojamų išlaidų teisingumą ir reguliarumą;
- d) numatomos patikimos kompiuterizuotos apskaitos, stebėsenos ir finansinių ataskaitų teikimo sistemos;
- e) numatoma informavimo ir stebėsenos sistema tais atvejais, kai atsakingoji įstaiga patiki vykdyti užduotis kitai įstaigai;
- f) numatoma sistemų veikimo audito tvarka;
- g) numatomos tinkamos audito sekos užtikrinimo sistemos ir procedūros;
- h) numatomos informavimo apie pažeidimus bei neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimą ir stebėsenos procedūros.

59 straipsnis

Institucijų skyrimas

1. Kiekvienai veiksmų programai valstybė narė skiria:
  - a) vadovaujančią instituciją: tai yra nacionalinė, regioninė arba vietos valdžios institucija arba valstybinė ar privati įstaiga, valstybės narės paskirta vadovauti konkrečiai veiksmų programai;
  - b) tvirtinančią instituciją: tai yra nacionalinė, regioninė arba vietos valdžios institucija arba įstaiga, valstybės narės paskirta tvirtinti išlaidų ataskaitas ir mokėjimo paraiškas prieš siunčiant jas Komisijai;
  - c) audito instituciją: tai yra nacionalinė, regioninė arba vietos valdžios institucija ar įstaiga, funkciškai nepriklausoma nuo vadovaujančios institucijos ir tvirtinančios institucijos, valstybės narės paskirta kiekvienai veiksmų programai bei turinti užtikrinti veiksmingą valdymo bei kontrolės sistemos veikimą.

▼B

Tą pačią instituciją galima skirti daugiau nei vienai veiksmų programai.

2. Valstybė narė gali paskirti vieną ar kelias tarpines įstaigas, kurios vykdytų kelias arba visas vadovaujančios arba tvirtinančios institucijos užduotis minėtos institucijos atsakomybe.

3. Valstybė narė nustato taisykles, reglamentuojančias jos santykius su 1 dalyje nurodytomis institucijomis ir jų santykius su Komisija.

Nepažeidžiant šio reglamento, valstybė narė nustato 1 dalyje nurodytų institucijų, kurios savo užduotis vykdo visiškai laikydamosi tos valstybės narės institucinių, teisinių ir finansinių sistemų reikalavimų, savitarpio santykius.

4. Taikant 58 straipsnio b punktą, kelios arba visos 1 dalyje nurodytos institucijos gali būti tos pačios įstaigos dalimi.

5. Veiksmų programoms pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą Reglamente (EB) Nr. 1080/2006 nustatomos konkrečios valdymo ir kontrolės taisyklės.

6. Komisija 103 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka priima 60, 61 ir 62 straipsnių įgyvendinimo taisykles.

60 straipsnis

Vadovaujančios institucijos funkcijos

Vadovaujanti institucija atsako už veiksmų programos valdymą ir įgyvendinimą laikantis patikimo finansų valdymo principo, ir visų pirma:

- a) užtikrina, kad veiksmai finansavimui būtų atrinkti vadovaujantis veiksmų programai taikytiniais kriterijais ir kad visą jų įgyvendinimo laikotarpį jie atitiktų galiojančias Bendrijos ir nacionalines taisykles;
- b) patvirtina, kad bendrai finansuojami produktai yra pateikti bei paslaugos suteiktos ir tai, ar paramos gavėjų deklaruotos su veiksmais susijusios išlaidos buvo faktiškai patirtos ir atitinka Bendrijos bei nacionalines taisykles; atskirų veiksmų patikrinimą vietoje galima atlikti atrankos būdu, laikantis išsamių taisyklių, kurias Komisija turi patvirtinti 103 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka;
- c) užtikrina, kad veiktų kompiuterizuota apskaitos dokumentų apie kiekvieną pagal veiksmų programą vykdomą veiksmą registravimo bei saugojimo sistema, ir kad būtų renkami finansų valdymui, stebėsenai, patikrinimams, auditui bei vertinimui reikalingi duomenys apie įgyvendinimą;
- d) užtikrina, kad paramos gavėjai ir kitos veiksmus įgyvendinančios įstaigos turėtų atskirą apskaitos sistemą arba tinkamą visų su veiksmu susijusių sandorių apskaitos kodeksą, nepažeidžiant nacionalinių apskaitos taisyklių;
- e) užtikrina, kad 48 straipsnio 3 dalyje nurodytos veiksmų programos būtų vertinamos pagal 47 straipsnį;
- f) nustato procedūras, užtikrinančias, kad visi su išlaidomis ir auditu susiję dokumentai, reikalingi tinkamai audito sekai garantuoti, būtų saugomi laikantis 90 straipsnio reikalavimų;

▼B

- g) užtikrina, kad tvirtinanti institucija gautų visą būtiną informaciją apie tvirtinimo tikslais atliktas su išlaidomis susijusias procedūras ir patikrinimus;
- h) teikia gaires stebėsenos komiteto darbui ir pateikia šiam komitetui būtinus dokumentus, kad būtų galima vykdyti veiksmų programos įgyvendinimo kokybės stebėseną atsižvelgiant į jos konkrečius tikslus;
- i) rengia metines ir galutines įgyvendinimo ataskaitas, o jas patvirtinus stebėsenos komitetui, teikia jas Komisijai;
- j) užtikrina, kad būtų laikomasi informavimo ir viešumo reikalavimų, nustatytų 69 straipsnyje;
- k) teikia Komisijai informaciją, kad ji galėtų įvertinti didelės apimties projektus.

*61 straipsnis***Tvirtinančios institucijos funkcijos**

Veiksmų programą tvirtinanti institucija yra visų pirma atsakinga už:

- a) patvirtintų išlaidų ataskaitų ir paraiškų dėl mokėjimo parengimą ir pateikimą Komisijai;
- b) patvirtinimą, kad:
  - i) išlaidų ataskaita yra tiksli, grindžiama patikimomis apskaitos sistemomis ir parengta remiantis patikrinamais patvirtinamaisiais dokumentais;
  - ii) deklaruotos išlaidos atitinka taikomas Bendrijos ir nacionalines taisykles ir buvo patirtos vykdant veiksmus, atrinktus finansavimui pagal programai taikytinus kriterijus bei laikantis Bendrijos ir nacionalinių taisyklių;
- c) užtikrinimą tvirtinimo tikslais, kad iš vadovaujančios institucijos ji gavo tinkamą informaciją apie įvykdytas procedūras ir patikrinimus, susijusius su išlaidų ataskaitose nurodytomis išlaidomis;
- d) atsižvelgimą tvirtinimo tikslais į visų auditų, kuriuos atliko audito institucija arba kurie buvo atlikti jos atsakomybe, rezultatus;
- e) Komisijai deklaruotų išlaidų apskaitos įrašų saugojimą kompiuterinėse laikmenose;
- f) susigražintinių sumų apskaitą ir išimtų sumų apskaitą panaikinus dalį veiksmui skirtos paramos arba visą paramą. Susigražintos sumos sugražinamos į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą iki veiksmų programos vykdymo pabaigos, išskaitant jas iš kitos išlaidų ataskaitos.

*62 straipsnis***Audito institucijos funkcijos**

1. Veiksmų programos audito institucija visų pirma turi:

- a) užtikrinti, kad, siekiant patikrinti, ar veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos veikia efektyviai, būtų atliekamas auditas;

▼B

- b) užtikrinti, kad būtų atliekamas tinkamai atrinktų operacijų auditas, siekiant patikrinti deklaruotas išlaidas;
- c) per devynis mėnesius nuo veiksmų programos patvirtinimo pateikti Komisijai audito strategiją, nurodant ištaigas, kurios atliks a ir b punktuose nurodytą auditą, naudotiną metodą, veiksmų audito atrankos metodą ir preliminarų audito planą, užtikrinantį, kad bus patikrintos pagrindinės ištaigos ir kad auditas bus atliekamas tolygiai visu programavimo laikotarpiu.

▼A1

Kroatijos atveju veiksmų programos audito institucija per tris mėnesius nuo įstojimo dienos pateikia Komisijai atnaujintą metinį audito veiklos planą, kaip nurodyta 2007 m. birželio 12 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 718/2007, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1085/2006, nustatantį Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA) ⁽¹⁾, 29 straipsnio 2 dalies a punkte.

▼B

Jeigu bendra sistema taikoma kelioms veiksmų programoms, gali būti pateikta viena bendra audito strategija;

- d) 2008–2015 m. iki kiekvienų metų gruodžio 31 d.:

- i) pateikti Komisijai metinę kontrolės ataskaitą, nurodant audito, atlikto per praėjusį 12 mėnesių laikotarpį, pasibaigusį atitinkamų metų birželio 30 d., pagal veiksmų programos audito strategiją, rezultatus ir programos valdymo ir kontrolės sistemose nustatytus trūkumus. Pirmoji ataskaita, kuri turi būti pateikta iki 2008 m. gruodžio 31 d., apima 2007 m. sausio 1 d.–2008 m. birželio 30 d. laikotarpį. Informacija apie auditą, atliktą po 2015 m. liepos 1 d., įtraukiama į galutinę kontrolės ataskaitą, patvirtinančią e punkte nurodytą deklaraciją dėl užbaigimo.

▼A1

Kroatijos atveju pirma metinė kontrolės ataskaita pateikiama iki 2013 m. gruodžio 31 d.; ji apima laikotarpį nuo 2012 m. spalio 1 d. iki 2013 m. birželio 30 d. Vėlesnės ataskaitos, apimančios laikotarpius nuo 2013 m. liepos 1 d. iki 2014 m. birželio 30 d., nuo 2014 m. liepos 1 d. iki 2015 m. birželio 30 d. ir nuo 2015 m. liepos 1 d. iki 2016 m. birželio 30 d., pateikiamos Komisijai atitinkamai iki 2014 m. gruodžio 31 d., 2015 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Informacija apie auditą, atliktą po 2016 m. liepos 1 d., įtraukiama į galutinę kontrolės ataskaitą, patvirtinančią e punkte nurodytą deklaraciją dėl užbaigimo;

▼B

- ii) remdamasi jos atsakomybe atliktos kontrolės ir audito rezultatais pateikti nuomonę apie tai, ar valdymo ir kontrolės sistema veikia efektyviai ir gali deramai užtikrinti, kad Komisijai pateiktos išlaidų ataskaitos yra teisingos ir dėl to būtų deramai užtikrinta, kad pagrindiniai sandoriai yra teisėti ir reguliarūs;
- iii) prireikus pagal 88 straipsnį pateikti deklaraciją dėl dalinio užbaigimo, kurioje būtų įvertintas susijusių išlaidų teisėtumas ir reguliarumas.

⁽¹⁾ OL L 170, 2007 6 29, p. 1.

▼B

Jeigu bendra sistema taikoma kelioms veiksmų programoms, i papunktyje nurodytą informaciją galima pateikti vienoje bendroje ataskaitoje, o pagal ii ir iii papunkčius pateiktos nuomonė ir deklaracija gali apimti visas susijusias veiksmų programas;

- e) ne vėliau kaip iki 2017 m. kovo 31 d. pateikti Komisijai deklaraciją dėl užbaigimo, kurioje būtų įvertintas paraiškos galutiniam likučiui apmokėti pagrįstumas ir galutinėje išlaidų ataskaitoje nurodytų sandorių, kuriais ji pagrįsta, teisėtumas ir reguliarumas; deklaracija patvirtinama galutine kontrolės ataskaita.

▼A1

Kroatijos atveju deklaracija dėl užbaigimo, patvirtinta galutine kontrolės ataskaita, pateikiama Komisijai ne vėliau kaip 2018 m. kovo 31 d.

▼B

2. Audito institucija užtikrina, kad atliekant auditą būtų atsižvelgiama į tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus.
3. Jeigu 1 dalies a ir b punktuose nurodytą auditą ir kontrolę atlieka ne audito institucija, o kitos įstaigos, audito institucija užtikrina, kad tokios įstaigos būtų pakankamai funkciškai nepriklausomos.
4. Komisija pateikia savo pastabas dėl audito strategijos, pateiktos pagal 1 dalies c punktą, ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo jos gavimo. Pastabų nepateikus per nurodytą laikotarpį, audito strategija laikoma patvirtinta.

II SKYRIUS**Stebėseną****63 straipsnis****Stebėsenos komitetas**

1. Valstybė narė, pritariant vadovaujančiai institucijai, per tris mėnesius nuo tos dienos, kai valstybei narei buvo pranešta apie veiksmų programos patvirtinimą, įsteigia stebėsenos komitetą kiekvienai veiksmų programai. Kelioms veiksmų programoms galima įsteigti vieną bendrą stebėsenos komitetą.
2. Kiekvienas stebėsenos komitetas parengia savo darbo tvarkos taisyklės pagal atitinkamos valstybės narės institucinę, teisinę ir finansinę sistemą ir vadovaujančiai institucijai pritarus jas patvirtina, kad galėtų vykdyti pagal šį reglamentą jam skirtus uždavinius.

64 straipsnis**Sudėtis**

1. Stebėsenos komitetui pirmininkauja valstybės narės arba vadovaujančios institucijos atstovas.

Jo sudėtį nustato valstybė narė, pritarus vadovaujančiai institucijai.

2. Komisijos atstovas savo iniciatyva arba stebėsenos komiteto prašymu dalyvauja stebėsenos komiteto darbe patarėjo teisėmis. EIB ir EIF atstovas patarėjo teisėmis gali dalyvauti svarstant tas veiksmų programas, prie kurių finansavimo prisideda EIB arba EIF.

▼B*65 straipsnis***Uždaviniai**

Stebėsenos komitetas įsitikina veiksmų programos įgyvendinimo efektyvumu ir kokybe atsižvelgdamas į šias nuostatas:

- a) jis nagrinėja ir patvirtina finansuojamų veiksmų atrankos kriterijus per šešis mėnesius nuo veiksmų programos patvirtinimo dienos ir patvirtina minėtų kriterijų pakeitimus atsižvelgdamas į programavimo poreikius;
- b) remdamasis vadovaujančios institucijos pateiktais dokumentais, jis reguliariai tikrina, kokia pažanga padaryta siekiant konkrečių veiksmų programos tikslų;
- c) jis nagrinėja įgyvendinimo rezultatus, visų pirma tai, ar buvo įvykdyti kiekvienai prioritetinei krypčiai nustatyti tikslai, ir 48 straipsnio 3 dalyje nurodytų įvertinimų rezultatus;
- d) jis nagrinėja ir tvirtina 67 straipsnyje nurodytas metines ir galutines įgyvendinimo ataskaitas;
- e) jis informuojamas apie metinę kontrolės ataskaitą arba apie ataskaitos dalį, susijusią su atitinkama veiksmų programa, ir apie visas susijusias pastabas, kurias gali pateikti Komisija išnagrinėjusi minėtą ataskaitą arba pastabas, susijusias su ta ataskaitos dalimi;
- f) jis gali siūlyti vadovaujančiai institucijai pataisyti ar peržiūrėti veiksmų programą, kad būtų galima pasiekti 3 straipsnyje nurodytus fondų tikslus arba kad pagerėtų jos valdymas, įskaitant finansų valdymą;
- g) jis nagrinėja ir tvirtina visus pasiūlymus iš dalies pakeisti Komisijos sprendimo dėl fondų paramos turinį.

*66 straipsnis***Stebėsenos priemonės**

1. Vadovaujanti institucija ir stebėsenos komitetas užtikrina, kad veiksmų programa būtų įgyvendinama kokybiškai.
2. Vadovaujanti institucija ir stebėsenos komitetas vykdo stebėseną, remdamiesi veiksmų programoje nurodytais finansiniais rodikliais bei 37 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytais rodikliais.

Jei tai įmanoma atsižvelgiant į paramos pobūdį, statistiniai duomenys suskirstomi pagal lytį ir pagal paramą gaunančių įmonių dydį.

3. Šiuo tikslu Komisija ir valstybės narės keičiasi duomenimis elektroniniu būdu, laikydamosi 103 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka Komisijos priimtų šio reglamento įgyvendinimo taisyklių.

*67 straipsnis***Metinė ataskaita ir galutinė įgyvendinimo ataskaita**

1. Pirmą kartą 2008 m. ir iki kiekvienų metų birželio 30 d. vadovaujanti institucija išsiunčia Komisijai metinę ataskaitą, o iki 2017 m. kovo 31 d. galutinę ataskaitą dėl veiksmų programos įgyvendinimo.

▼A1

Kroatijos atveju vadovaujanti institucija išsiunčia galutinę ataskaitą dėl veiksmų programos įgyvendinimo iki 2018 m. kovo 31 d.

▼B

2. Kad būtų galima susidaryti aiškią nuomonę apie veiksmų programos įgyvendinimą, 1 dalyje nurodytose ataskaitose pateikiama informacija:

- a) apie pažangą, padarytą įgyvendinant veiksmų programą ir prioritetines kryptis, atsižvelgiant į jų konkrečius, patikrinamus tikslus, ir išreiškiant skaičiais, jeigu galima tai padaryti ir kai galima tai padaryti, naudojant 37 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytus rodiklius prioritetinės krypties lygiu;

▼M4

- b) apie skaičiais išreikštus 66 straipsnio 2 dalyje nurodytus finansinius rodiklius, kuriais nurodomas bendras finansinis veiksmų programos įgyvendinimas, kiekvienai prioritetinei krypčiai išsamiai nurodant:

- i) bendrą patvirtintų finansuoti tinkamų išlaidų, kurias sumokėjo paramos gavėjai, sumą ir atitinkamą valstybės finansinį įnašą;
- ii) bendros patvirtintų finansuoti tinkamų išlaidų, kurias sumokėjo paramos gavėjai, sumos ir bendrojo programos finansavimo, įskaitant Sąjungos ir nacionalinį finansavimą, proporciją.

Prireikus, apie finansinį įgyvendinimą vietovėse, kurios gauna pereinamojo laikotarpio paramą, informacija pateikiama atskirai apie kiekvieną veiksmų programą;

▼B

- c) tik informacijos tikslais pateikiamas preliminarus fondų lėšų suskirstymas į kategorijas laikantis 103 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka Komisijos priimtų įgyvendinimo taisyklių;

- d) apie priemones, kurių ėmėsi vadovaujanti institucija arba stebėsenos komitetas, siekiant užtikrinti kokybišką ir veiksmingą įgyvendinimą, visų pirma:

- i) stebėsenos ir vertinimo priemonės, įskaitant susitarimus dėl duomenų rinkimo;
- ii) visų svarbių problemų, atsiradusių įgyvendinant veiksmų programą, trumpą išdėstymą ir visas priemones, kurių buvo imtasi, įskaitant tam tikrais atvejais tas, kurių buvo imtasi reaguojant į pagal 68 straipsnio 2 dalį pateiktas pastabas;

- iii) techninės paramos panaudojimą;

- e) apie priemones, kurių imtasi, kad apie veiksmų programą būtų teikiama informacija ir ji būtų paviešinta;

- f) informacija apie svarbias problemas, susijusias su Bendrijos teisės laikymusi, su kuriomis buvo susidurta įgyvendinant veiksmų programą, bei apie priemones, kurių imtasi joms spręsti;

- g) tam tikrais atvejais apie pažangą, padarytą vykdant didelės apimties projektus, ir jų finansavimą;

- h) apie paramos, kuri buvo grąžinta po to, kai pagal 98 straipsnio 2 dalį buvo panaikintas valstybės finansinis įnašas vadovaujančiai institucijai arba kitai valdžios institucijai veiksmų programos įgyvendinimo laikotarpiu, panaudojimą;

- i) apie atvejus, kai buvo nustatyta, kad buvo padaryta esminių pakeitimų pagal 57 straipsnį;

▼M5

- j) pažanga, padaryta finansuojant ir įgyvendinant 44 straipsnyje apibrėžtas finansų inžinerijos priemones, visų pirma:
- i) finansų inžinerijos priemones ir įgyvendinimo tvarkos aprašymą;
  - ii) finansų inžinerijos priemonę įgyvendinančių subjektų, įskaitant tuos, kurie ją įgyvendina kaip dalį kontroliuojančiųjų fondų veiklos, nustatymą;
  - iii) struktūrinių fondų paramos ir nacionalinio bendrojo finansavimo lėšų išmokėjimo finansų inžinerijos priemonei sumas;
  - iv) struktūrinių fondų paramos ir nacionalinio bendrojo finansavimo lėšų, išmokėtų įgyvendinant finansų inžinerijos priemones, sumos.

▼B

Komisijai perduotos informacijos išsamumas yra proporcingas bendrai atitinkamų veiksmų programos išlaidų sumai. Jei tinka, galima pateikti tokios informacijos santrauką.

Informacija, nurodyta d, g, h ir i punktuose, neįtraukiama, jeigu po paskutiniosios ataskaitos nebuvo padaryta žymesnių pakeitimų.

3. 1 dalyje nurodytos ataskaitos laikomos priimtinomis, jeigu jose pateikiama visa 2 dalyje išvardyta atitinkama informacija. Komisija informuoja valstybes nares apie metinės ataskaitos priimtinumą per 10 darbo dienų nuo jos gavimo datos.

4. Komisija pateikia valstybei narei savo nuomonę apie vadovaujančios institucijos pateiktos priimtinos metinės įgyvendinimo ataskaitos turinį per du mėnesius nuo jos gavimo dienos. Sprendimui dėl galutinės veiksmų programos ataskaitos priimti nustatomas ne ilgesnis nei penkių mėnesių terminas nuo priimtinos ataskaitos gavimo dienos. Jei Komisija per nustatytą terminą nepateikia atsakymo, ataskaita laikoma priimta.

▼M5

5. Ne vėliau kaip kiekvienų metų spalio 1 d. Komisija pateikia vadovaujančių institucijų pagal 67 straipsnio 2 dalies j punktą atsiųstų duomenų apie pažangą, padarytą finansuojant ir įgyvendinant finansų inžinerijos priemones, santrauką.

▼B*68 straipsnis***Kasmetinis programų nagrinėjimas**

1. Kiekvienais metais, pateikus 67 straipsnyje nurodytą metinę įgyvendinimo ataskaitą, Komisija ir vadovaujanti institucija nagrinėja pažangą, padarytą įgyvendinant veiksmų programą, pagrindinius praėjusių metų rezultatus, finansinį įgyvendinimą bei kitus veiksnius, siekdamas pagerinti programos įgyvendinimą.

Taip pat gali būti nagrinėjami visi valdymo ir kontrolės sistemos veikimo aspektai, nurodyti 62 straipsnio 1 dalies d punkto i papunktyje minimoje metinėje kontrolės ataskaitoje.

2. Išnagrinėjus pagal 1 dalį, Komisija gali pateikti pastabas valstybei narei ir vadovaujančiai institucijai, kurios apie tai informuoja stebėsenos komitetą. Valstybė narė informuoja Komisiją, kokių veiksmų buvo imtasi, atsižvelgiant į tas pastabas.

3. Tam tikrais atvejais turint 2000–2006 m. programavimo laikotarpio suteiktos paramos *ex post* vertinimą, bendri rezultatai gali būti nagrinėjami kito kasmetinio nagrinėjimo metu.

III SKYRIUS

Informavimas ir viešumas

69 straipsnis

Informavimas ir viešumas

1. Valstybė narė ir veiksmų programos vadovaujanti institucija pateikia informaciją apie veiksmų programas ir bendrai finansuojamas programas ir ją paskelbia viešai. Informacija skiriama Europos Sąjungos piliečiams ir paramos gavėjams siekiant pabrėžti Bendrijos vaidmenį ir užtikrinti, kad fondų teikiama parama būtų skaidri.

Komisija priima šio straipsnio įgyvendinimo taisykles 103 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

2. Veiksmų programos vadovaujanti institucija atsako už jos viešinimą pagal šio reglamento įgyvendinimo taisykles, kurias Komisija priima 103 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

Valstybių narių ir komisijos atsakomybė

1 skirsnis

Valstybių narių atsakomybė

70 straipsnis

Valdymas ir kontrolė

1. Valstybės narės yra atsakingos už veiksmų programų valdymą ir kontrolę, visų pirma įgyvendinant šias priemones:

- a) užtikrinant, kad veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos būtų nustatytos laikantis 58–62 straipsnių ir veiktų efektyviai;
- b) užkertant kelią pažeidimams, juos nustatant ir ištaisant bei susigrąžinant neteisėtai sumokėtas sumas, tam tikrais atvejais su delspinigių palūkanomis. Jos apie tai praneša Komisijai ir nuolat informuoja Komisiją apie administracinio bei teismo nagrinėjimo eigą.

2. Kai neįmanoma susigrąžinti paramos gavėjui neteisėtai išmokėtų sumų, valstybė narė atsako už prarastų sumų grąžinimą į bendrą Europos Sąjungos biudžetą, nustačius, kad nuostoliai buvo patirti dėl jos klaidos ar aplaidumo.

3. 103 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka Komisija priima šio straipsnio 1 ir 2 dalių įgyvendinimo taisykles.

71 straipsnis

Valdymo ir kontrolės sistemų kūrimas

1. Iki pirmo tarpinio mokėjimo paraiškos pateikimo arba vėliausiai per dvylika mėnesių nuo kiekvienos veiksmų programos patvirtinimo valstybės narės pateikia Komisijai sistemų aprašymą, nurodant visų pirma organizaciją ir procedūras:

- a) vadovaujančių, tvirtinančių ir tarpinių institucijų;
- b) audito institucijos ir visų kitų įstaigų, atliekančių auditą jos atsakomybe.

▼A1

1a. Nepaisant 1 dalies, Kroatija kuo greičiau po įstojimo dienos arba ne vėliau kaip prieš Komisijai atliekant bet kurį mokėjimą pateikia Komisijai sistemų aprašymą, apimančią elementus, nurodytus tos dalies a ir b punktuose.

▼B

2. Šis aprašymas, nurodytas 1 dalyje, pateikiamas kartu su ataskaita, kurioje išdėstomi sistemų nustatymo vertinimo rezultatai ir pateikiama nuomonė dėl jų atitikties 58–62 straipsniams. Jei šioje nuomonėje esama išlygų, ataskaitoje nurodoma trūkumų rimtumas, o tais atvejais, kai trūkumai siejami ne su visa programa – atitinkama prioritetinė kryptis ar kryptys. Valstybė narė praneša Komisijai, kokių korekcinų priemonių reikia imtis ir jų įgyvendinimo tvarkaraštį, ir vėliau patvirtina, kad priemonės įgyvendintos ir kad atitinkamos išlygos buvo panaikintos.

Pirmoje pastraipoje nurodyta ataskaita laikoma priimta ir mokamas pirmas tarpinis mokėjimas šiomis aplinkybėmis:

- a) per du mėnesius nuo jos gavimo datos, jei antroje pastraipoje nurodyta nuomonė pateikiama be išlygų ir jei Komisija nepateikia pastabų;
- b) jei nuomonėje pateikiamos išlygos, Komisijai patvirtinus, kad su pagrindiniais sistemų elementais susijusios korekcinės priemonės buvo įgyvendintos ir atitinkamų išlygų buvo atsisakyta, ir jei Komisija per du mėnesius nuo jos patvirtinimo datos nepateikia pastabų.

Tais atvejais, kai išlygos susijusios tik su viena prioritetine kryptimi, pirmasis tarpinis mokėjimas atliekamas kitoms veiksmų programos prioritetinėms kryptims, dėl kurių išlygų nėra.

▼A1

2a. Kroatijai 2 dalis taikoma *mutatis mutandis*. Pirmoje pastraipoje nurodyta ataskaita laikoma priimta tomis pačiomis sąlygomis kaip ir tos, kurios nurodytos antroje pastraipoje. Tačiau toks ataskaitos priėmimas yra būtina išankstinio finansavimo sumos, nurodytos 82 straipsnyje, mokėjimo sąlyga.

▼B

3. 2 dalyje nurodytas ataskaitą ir nuomonę nustato audito institucija arba valstybės ar privati įstaiga, funkciškai nepriklausoma nuo vadovaujančios ir tvirtinančios institucijų, kuri atlieka savo darbą atsižvelgdama į tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus.

4. Jei kelioms veiksmų programoms taikoma bendra sistema, bendros sistemos apibūdinimas gali būti pateikiamas pagal 1 dalį, kartu pateikiant vieną bendrą ataskaitą ir nuomonę pagal 2 dalį.

5. 103 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka Komisija priima šio straipsnio 1 ir 4 dalių įgyvendinimo taisykles.

2 skirsnis

Komisijos atsakomybė

72 straipsnis

Komisijos atsakomybė

1. Komisija 71 straipsnyje nustatyta tvarka įsitikina, ar valstybės narės yra nustačiusios valdymo ir kontrolės sistemas, atitinkančias 58–62 straipsnius, ir, remdamasi metinėmis kontrolės ataskaitomis ir audito institucijos metine nuomone bei savo atliktu auditu, įsitikina, ar veiksmų programų įgyvendinimo laikotarpiu sistemos veikia efektyviai.

▼B

2. Nepažeidžiant valstybių narių atliekamo audito, Komisijos pareigūnai arba įgalioti Komisijos atstovai, pranešę mažiausiai prieš dešimt darbo dienų, išskyrus skubos atvejus, gali atlikti auditą vietoje, įskaitant veiksmų programoje numatytų veiksmų auditą, kad patikrintų, ar valdymo ir kontrolės sistemos veikia efektyviai. Valstybės narės pareigūnai arba įgalioti atstovai gali dalyvauti atliekant tokį auditą. 103 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka Komisija priima šio reglamento įgyvendinimo taisyklės dėl audito metu surinktų duomenų naudojimo.

Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai, tinkamai įgalioti atlikti auditą vietoje, turi teisę susipažinti su buhalterijos knygomis ir kitais dokumentais, įskaitant dokumentus ar metaduomenis, parengtus ar gautus ir įrašytus elektroninėse laikmenose, kurie susiję su fondų finansuojamomis išlaidomis.

Pirmiau minėti įgaliojimai atlikti auditą neturi įtakos taikant nacionalinės teisės aktų nuostatas, pagal kurias tam tikrus veiksmus atlieka tik specialiai pagal nacionalinės teisės aktus paskirti atstovai. Įgalioti Komisijos atstovai *inter alia* nedalyvauja gyvenamoje vietoje atliekamuose patikrinimuose ar oficialiose asmenų apklausose pagal konkrečios valstybės narės nacionalinės teisės aktus. Tačiau jie gali naudotis tokiu būdu gauta informacija.

3. Komisija gali reikalauti, kad valstybė narė atliktų auditą vietoje ir patikrintų, ar sistemos veikia efektyviai arba ar tinkamai sudaryti vienas ar keli sandoriai. Komisijos pareigūnai arba Komisijos įgalioti atstovai gali dalyvauti atliekant tokį auditą.

73 straipsnis

Bendradarbiavimas su valstybių narių audito institucijomis

1. Komisija bendradarbiauja su veiksmų programų audito institucijomis, kad būtų koordinuojami atitinkami jų audito planai ir audito metodai, ir nedelsdama keičiasi rezultatais, gautais atlikus valdymo ir kontrolės sistemų auditą, siekdama kuo veiksmingiau panaudoti išteklius ir išvengti nepagrįsto darbų dubliavimosi.

Siekdama sudaryti palankesnes sąlygas šiam bendradarbiavimui tais atvejais, kai valstybė narė skiria kelias audito institucijas, valstybė narė gali skirti koordinavimo įstaigą.

Komisija ir audito institucijos bei koordinavimo įstaiga, jei tokia buvo paskirta, reguliariai susitinka, ir bent kartą per metus, išskyrus kai susitaria kitaip, kad kartu išnagrinėtų metinę kontrolės ataskaitą ir nuomonę, pateiktą pagal 62 straipsnį, ir pasikeistų nuomonėmis dėl kitų klausimų, susijusių su veiksmų programų valdymo ir kontrolės gerinimu.

2. Rengdama savo audito strategiją Komisija nustato tas veiksmų programas, dėl kurių nuomonėje dėl sistemos atitikties pagal 71 straipsnio 2 dalį nebuvo išlygų arba jų neliko pritaikius korekcines priemones, jei audito institucijos audito strategija yra priimtina ir jei, remiantis Komisijos ir valstybės narės atlikto audito rezultatais, buvo deramai užtikrinta, kad valdymo ir kontrolės sistemos veikia efektyviai.

▼B

3. Dėl tų programų Komisija gali padaryti išvadą, kad ji iš esmės gali vadovautis 62 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktyje nurodyta nuomone dėl veiksmingo sistemų funkcionavimo ir kad ji pati atliks auditą vietoje tik tuomet, jei yra įrodymų, kad esama sistemos trūkumų, kurie paveikia išlaidas, patvirtintas Komisijai tiems metams, dėl kurių buvo pateikta 62 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktyje nurodyta nuomonė, kurioje nėra išlygų dėl šių trūkumų.

Jei Komisija padaro tokią išvadą, ji atitinkamai informuoja atitinkamą valstybę narę. Jei yra įrodymų, kad esama trūkumų, Komisija gali pareikalauti, kad valstybė narė atliktų auditą pagal 72 straipsnio 3 dalį arba pati gali atlikti auditą pagal 72 straipsnio 2 dalį.

3 skirsnis

Veiksmų programų kontrolės proporcingumas*74 straipsnis***Proporcingos kontrolės priemonės**

1. Veiksmų programoms, kurių visos finansavimo reikalavimus atitinkančios viešosios išlaidos neviršija 750 mln. EUR ir kurioms Bendrijos bendro finansavimo lygis neviršija 40 % visų viešųjų išlaidų:

- a) audito institucija neprivalo pateikti Komisijai audito strategijos pagal 62 straipsnio 1 dalies c punktą;
- b) jei nuomonė dėl sistemos atitikties pagal 71 straipsnio 2 dalį yra be išlygų ar jei išlygų neliko po to, kai imtasi korekcinų priemonių, Komisija gali padaryti išvadą, kad ji iš esmės gali vadovautis 62 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktyje nurodyta nuomone dėl veiksmingo sistemų funkcionavimo ir kad ji pati atliks auditą vietoje tik tuomet, jei yra įrodymų, kad esama sistemos trūkumų, kurie paveikia išlaidas, patvirtintas Komisijai tiems metams, dėl kurių buvo pateikta 62 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktyje nurodyta nuomonė, kurioje nėra išlygų dėl šių trūkumų.

Jei Komisija padaro tokią išvadą, ji atitinkamai informuoja atitinkamą valstybę narę. Jei yra įrodymų, kad esama trūkumų, Komisija gali pareikalauti, kad valstybė narė atliktų auditą pagal 72 straipsnio 3 dalį arba pati gali atlikti auditą pagal 72 straipsnio 2 dalį.

2. Dėl 1 dalyje nurodytų veiksmų programų valstybė narė gali papildomai naudotis galimybe pagal nacionalines taisykles įsteigti įstaigas ir nustatyti procedūras:

- a) vadovaujančios institucijos funkcijoms, susijusioms su bendrai finansuojamų produktų ir paslaugų bei pagal 60 straipsnio b punktą deklaruotų išlaidų patikrinimu, atlikti;
- b) tvirtinančios institucijos funkcijoms pagal 61 straipsnį atlikti; ir
- c) audito institucijos funkcijoms pagal 62 straipsnį atlikti;

▼B

Jei valstybė narė naudoja šią galimybę, ji neprivalo skirti tvirtinančios institucijos ir audito institucijos pagal 59 straipsnio 1 dalies b ir c punktus.

Mutatis mutandis taikomas 71 straipsnis.

Priimdama 60, 61 ir 62 straipsnių įgyvendinimo taisyklės Komisija nurodo, kokios nuostatos netaikomos veiksmų programoms, kurių atžvilgiu atitinkama valstybė narė pasinaudojo šioje dalyje nurodyta galimybe.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

FINANSŲ VALDYMAS

I SKYRIUS

Finansų valdymas

1 skirsnis

Biudžetiniai įsipareigojimai

75 straipsnis

Biudžetiniai įsipareigojimai

1. Bendrijos biudžetiniai įsipareigojimai veiksmų programose (toliau – biudžetiniai įsipareigojimai) vykdomi kasmet kiekvienam fondui ir tikslui 2007 m. sausio 1 d.–2013 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu. Pirmasis biudžetinis įsipareigojimas priimamas prieš Komisijai priimant veiksmų programą patvirtinantį sprendimą. Visus vėlesnius įsipareigojimus Komisija paprastai vykdo iki kiekvienų metų balandžio 30 d., remdamasi sprendimu skirti fondų paramą, kaip nurodyta 32 straipsnyje.

▼A1

1a. Kroatijos atveju atitinkami biudžetiniai įsipareigojimai iš ERPF, Sanglaudos fondo ir ESF 2013 m. vykdomi remiantis 28 straipsnio 3 dalyje nurodytu sprendimu prieš Komisijai priimant sprendimą dėl priimtos veiksmų programos peržiūros. 28 straipsnio 3 dalyje nurodytas sprendimas yra finansinis sprendimas, kaip apibrėžta Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 75 straipsnyje, dėl bet kurio biudžetinio įsipareigojimo Kroatijos atžvilgiu.

▼M9

1b. Nukrypstant nuo 1 dalies, biudžetiniai įsipareigojimai dėl II priedo 32 punkte nurodytų sumų prisiimami iki 2014 m. birželio 30 d.

▼B

2. Kai nebuvo buvo atlikta jokio mokėjimo, valstybė narė gali ne vėliau kaip iki n metų rugsėjo 30 d. prašyti perkelti bet kuriuos veiksmų programų, susijusių su nacionaliniu nenumatytų atvejų rezervu, nurodytu 51 straipsnyje, įsipareigojimus į kitas veiksmų programas. Savo prašyme valstybė narė nurodo veiksmų programas, į kurias įsipareigojimai perkeliama.

2 skirsnis

Bendros mokėjimų taisyklės

76 straipsnis

Bendros mokėjimų taisyklės

1. Komisija vykdo fondų paramos mokėjimus pagal biudžetinius asignavimus. Kiekvienas mokėjimas priskiriamas seniausiam atviram atitinkamo fondo biudžetiniam įsipareigojimui.

▼B

2. Mokėjimai apima išankstinius, tarpinius ir galutinio likučio mokėjimus. Juos atlieka valstybės narės paskirta įstaiga.
3. Ne vėliau kaip iki kiekvienų metų balandžio 30 d valstybės narės nusiunčia Komisijai tikėtinų mokėjimų paraiškų preliminarias prognozes einamiesiems ir kitiems finansiniams metams.
4. Komisija ir valstybių narių paskirtos institucijos bei įstaigos su finansiniais sandoriais susijusia informacija keičiasi elektroninėmis priemonėmis pagal įgyvendinimo taisykles, kurias Komisija priima 103 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka. *Force majeure* atvejais, visų pirma, jei sutrinka bendra kompiuterizuota sistema ar nėra patvaraus ryšio, valstybės narės gali perduoti spausdintas išlaidų ataskaitas ir mokėjimo paraiškas.

▼M6*77 straipsnis***Bendros tarpinių mokėjimų ir galutinio likučio mokėjimų apskaičiavimo taisyklės**

1. Tarpiniai mokėjimai ir galutinio likučio mokėjimai apskaičiuojami taikant bendro finansavimo normą, nustatytą sprendime dėl atitinkamos veiksmų programos kiekvienai prioritetinei kryptčiai, reikalavimus atitinkančioms išlaidoms, nurodytoms pagal tą prioritetinę kryptį kiekvienoje tvirtinančios institucijos patvirtintoje išlaidų ataskaitoje.

▼M8

2. Nukrypstant nuo 53 straipsnio 2 dalies, nuo 53 straipsnio 4 dalies antro sakinio ir nuo III priede nustatytų viršutinių ribų, tarpiniai mokėjimai ir galutinio likučio mokėjimai padidinami suma, atitinkančia kiekvienai prioritetinei kryptčiai taikytinos bendrojo finansavimo normos padidinimą 10 procentinių punktų, tačiau neviršijančia 100 proc., kuri turi būti taikoma reikalavimus atitinkančių išlaidų sumai, pastaruoju metu deklaruotai kiekvienoje patvirtintoje išlaidų ataskaitoje, pateiktoje iki programavimo laikotarpio pabaigos, kai, 21 m. gruodžio 2013 d. valstybė narė atitinka vieną iš šių sąlygų:

- a) finansinė parama jai teikiama pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 407/2010 ⁽¹⁾ arba iki to reglamento įsigaliojimo finansinę paramą jai teikė kitos euro zonos valstybės narės;
- b) vidutinio laikotarpio finansinė parama jai teikiama pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 332/2002 ⁽²⁾;
- c) finansinė parama jai teikiama pagal Europos stabilumo mechanizmo kūrimo sutartį šiai įsigaliojus.

▼M6

3. Valstybė narė, siekianti pasinaudoti nukrypti leidžiančia nuostata pagal 2 dalį, pateikia Komisijai prašymą raštu ne vėliau kaip 2012 m. vasario 21 d. arba per du mėnesius nuo tos dienos, kurią valstybė narė įvykdo 2 dalyje nurodytas sąlygas.

4. Pagal 3 dalį pateiktame prašyme valstybė narė pagrindžia nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo poreikį pateikdama informaciją, kuri yra būtina nustatyti:

- a) naudojantis jos makroekonominės ir fiskalinės padėties duomenimis – kad nėra išteklių nacionaliniam įnašui finansuoti;

⁽¹⁾ 2010 m. gegužės 11 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 407/2010, kuriuo nustatoma Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė (OL L 118, 2010 5 12, p. 1).

⁽²⁾ 2002 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 332/2002, dėl priemonės, teikiančios vidutinės trukmės finansinę pagalbą valstybių narių mokėjimų balansams, sukūrimo (OL L 53, 2002 2 23, p. 1).

▼ **M6**

- b) kad būtina padidinti mokėjimus, kaip nurodyta 2 dalyje, siekiant užtikrinti veiksmų programų įgyvendinimo tęstinumą;
- c) kad problemos neišsprendžiamos net jei naudojamos didžiausios III priede nustatytos bendro finansavimo normoms taikomos viršutinės ribos;
- d) kad ji atitinka vieną iš 2 dalies a, b arba c punkte nurodytų sąlygų, pateikdama nuorodą į Tarybos sprendimą arba į kitą teisės aktą, ir konkrečią datą, nuo kurios valstybei narei pradėta teikti finansinę paramą.

Komisija tikrina, ar pateikta informacija pagrindžia nukrypti leidžiančios nuostatos taikymą pagal 2 dalį. Komisijai suteikiamas 30 dienų nuo prašymo pateikimo laikotarpis pareikšti prieštaravimui dėl pateiktos informacijos tikslumo.

Jei Komisija nusprendžia pareikšti prieštaravimą dėl valstybės narės prašymo, naudodamasi teise priimti įgyvendinimo aktus, ji dėl to priima sprendimą, nurodydama priežastis.

Jei Komisija nepareiškia prieštaravimo dėl valstybės narės prašymo pagal 3 dalį, prašymas laikomas pagrįstu.

5. Be to, valstybės narės prašyme išsamiai aprašomas numatomas 2 dalyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos naudojimas ir pateikiama informacija apie papildomas priemones, numatytas siekiant sutelkti lėšas konkurencingumo, ekonomikos augimo ir užimtumo sritims, be kita ko, tam tikrais atvejais iš dalies pakeičiant veiksmų programas.

▼ **M8**▼ **M6**

7. Valstybei narei nustojus naudotis 2 dalyje nurodyta finansine parama, Komisija, skaičiuodama tarpinius mokėjimus ir galutinio likučio mokėjimus, neatsižvelgia į pagal tą dalį išmokėtas padidintas sumas.

Vis dėlto į tas sumas atsižvelgiama taikant 79 straipsnio 1 dalį.

8. Galimybė panaudoti taikant 2 dalį padidintus tarpinius mokėjimus kuo greičiau suteikiama vadovaujančiai institucijai ir jie naudojami tik mokėjimams įgyvendinant veiksmų programą.

9. Teikdamos strategines ataskaitas pagal 29 straipsnio 1 dalį valstybės narės teikia Komisijai tinkamą informaciją apie šio straipsnio 2 dalyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos naudojimą, iš kurios matyti, kaip padidinta paramos suma atitinkamoje valstybėje narėje buvo prisidėta skatinant konkurencingumą, ekonomikos augimą ir užimtumą. Į tą informaciją Komisija atsižvelgia rengdama 30 straipsnio 1 dalyje nurodytą strateginę ataskaitą.

10. Neatsižvelgiant į 2 dalį, Sąjungos įnašas tarpiniais mokėjimais ir galutinio likučio mokėjimais neviršija valstybės finansinio įnašo ir didžiausios fondų paramos sumos kiekvienai prioritetinei kryptiai, kaip nustatyta veiksmų programą patvirtinančiame Komisijos sprendime.

11. 2–9 dalys netaikomos veiksmų programoms siekiant Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo.

▼ **M8**

12. Nukrypstant nuo 10 dalies, Sąjungos įnašas vykdant galutinio likučio mokėjimus kiekvienai prioritetinei kryptiai neviršija kiekvienai prioritetinei kryptiai skiriamos fondų paramos maksimalios sumos daugiau negu 10 proc., kaip nustatyta Komisijos sprendime, kuriuo patvirtinama veiksmų programa. Vis dėlto Sąjungos įnašas vykdant galutinio likučio mokėjimus neviršija paskelbto viešojo įnašo ir kiekvieno fondo paramos kiekvienai veiksmų programai maksimalios sumos, kaip nustatyta Komisijos sprendime, kuriuo patvirtinama veiksmų programa.

▼ **B**

78 straipsnis

Išlaidų ataskaita

1. Kiekvienos prioritetinės krypties išlaidų ataskaitas sudaro pagal 56 straipsnį numatytų finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų, kurias paramos gavėjai patyrė įgyvendindami veiksmus, bendra suma ir atitinkama valstybės finansinio įnašo suma, sumokėta arba mokėtina paramos gavėjams pagal valstybės finansiniams įnašams nustatytas sąlygas. Paramos gavėjų apmokėtos išlaidos pagrindžiamos išrašytais sąskaitomis faktūromis arba lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentais. ► **M3** Paramos gavėjų apmokėtos išlaidos turi būti pagrįstos pasirašytais sąskaitomis arba lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentais, nebent specifiniuose reglamentuose dėl kiekvieno fondo nurodyta kitaip. ◀

Tačiau tik pagalbos schemų, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnyje, atveju be pirmesnėje pastraipoje nustatytų sąlygų paramą skirianti įstaiga paramos gavėjams turi būti sumokėjusi į išlaidų ataskaitą įtrauktas išlaidas atitinkančią valstybės finansinį įnašą.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės pagalbos, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnyje, atveju išlaidų ataskaitoje gali būti nurodytos sumos, pagalbą suteikiančios įstaigos avansu išmokamos paramos gavėjams laikantis visų šių sąlygų:

▼ **M4**

- a) joms taikoma banko ar kitos valstybėje narėje įsteigtos finansinės institucijos garantija;

▼ **M3**▼ **B**

- c) jos panaudojamos išlaidoms, kurias paramos gavėjai patiria įgyvendinami projektą ir pagrindžiamos išrašytais sąskaitomis faktūromis arba lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentais ne vėliau kaip po trejų metų nuo avansinio mokėjimo metų arba 2015 m. gruodžio 31 d., atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė; jei taip nėra, atitinkamai pataisoma artimiausia išlaidų ataskaita. ► **A1** Kroatijos atveju jos panaudojamos išlaidoms, kurias paramos gavėjai patiria įgyvendinami projektą, ir pagrindžiamos išrašytais sąskaitomis faktūromis arba lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentais ne vėliau kaip po trejų metų nuo avansinio mokėjimo metų arba 2016 m. gruodžio 31 d., atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė; jei taip nėra, atitinkamai pataisoma kita išlaidų ataskaita. ◀

▼ **M4**

Priemonė, kurią kaip garantiją pateikia viešasis subjektas ar pati valstybė narė, laikoma lygiaverte pirmos pastraipos a punkte nurodytai garantijai.

▼ **B**

3. Išlaidų ataskaitose kiekvienai veiksmų programai nustatomi 1 dalyje nurodyti elementai, susiję su pereinamojo laikotarpio paramą gaunančiais regionais.

▼ **M3**

4. Kai taikant 41 straipsnio 3 dalį Komisija atsisako didelės apimties projektui skirti finansinę paramą, išlaidų deklaracija atitinkamai pataisoma laikantis atitinkamo Komisijos sprendimo.

▼ **B**

5. Kai fondų įnašas apskaičiuojamas pagal viešąsias išlaidas, kaip numatyta 53 straipsnio 1 dalyje, bet kuri informacija apie išlaidas, išskyrus viešąsias išlaidas, nedaro įtakos mokėtinai sumai, kuri apskaičiuojama remiantis mokėjimo prašymu.

▼B

6. Nukrypstant nuo 1 dalies, 44 straipsnyje apibrėžtiems instrumentams finansų inžinerijos srityje išlaidų ataskaita apima visas išlaidas, sumokėtas steigiant tokius fondus ar holdingo fondus arba juos remiant.

Tačiau dalinai ar galutinai baigiant vykdyti veiksmų programą finansavimo reikalavimus atitinkančios išlaidos yra bendra šių sudedamųjų dalių suma:

- a) visų mokėjimų iš miesto plėtros fondų į investicijas į viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes arba kitus projektus, įtrauktus į integruotą miesto plėtros planą; arba
- b) visų mokėjimų investicijoms bendrovėse iš kiekvieno pirmiau minėto fondo; arba
- c) visų pateiktų garantijų, įskaitant garantijų fondų garantijoms skirtas sumas; ir

▼M4

- d) finansuoti tinkamų valdymo išlaidų ar mokesčių; ir
- e) paskolų ar garantijų už grąžinamąsias investicijas iš fondų arba pagal kitas skatinimo programas, pagal kurias teikiamos paskolos, garantijų už grąžinamąsias investicijas arba panašių priemonių energijos vartojimo efektyvumui ir atsinaujinančiosios energijos naudojimui pastatuose, įskaitant jau pastatytuose būstuose, skatinti.

▼B

Paramos gavėjo patirtoms finansavimo reikalavimus atitinkančioms išlaidoms taikoma bendro finansavimo norma.

Atitinkamai koreguojama atitinkama išlaidų ataskaita.

▼M4

7. Palūkanos, gautos iš mokėjimų pagal veiksmų programas 44 straipsnyje apibrėžtiems fondams, naudojamos finansuoti:

- a) miesto plėtros fondų atveju, – miesto plėtros projektus;
- b) finansų inžinerijos priemonės mažosioms ir vidutinėms įmonėms;
- c) fondų ar kitų skatinimo programų, pagal kurias teikiamos paskolos, garantijos už grąžinamąsias investicijas, arba panašių priemonių atveju, – energijos vartojimo efektyvumui ar atsinaujinančiosios energijos naudojimui pastatuose, įskaitant jau pastatytuose būstuose, skatinti.

Lėšas, grąžintas veiksmui iš investicijų, kurias daro fondai, kaip apibrėžta 44 straipsnyje, arba lėšas, likusias po to, kai buvo sumokėtos visos garantijos, atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos dar kartą panaudoja miesto plėtros projektams, mažosioms ar vidutinėms įmonėms arba energijos vartojimo efektyvumui ir atsinaujinančiosios energijos naudojimui pastatuose, įskaitant jau pastatytuose būstuose, skatinti.

▼M5*78a straipsnis***Reikalavimas pateikti papildomą informaciją išlaidų deklaracijoje apie finansų inžinerijos priemones ir sumas, išmokėtas avansu paramos gavėjams, teikiant valstybės pagalbą**

Prie Komisijai pateikiamos kiekvienos išlaidų deklaracijos pridedamame dokumente pateikiama V priede nustatyto formatu ši su visomis išlaidų deklaracijoje pateiktomis išlaidomis susijusi informacija:

- a) 44 straipsnyje apibrėžtų ir 78 straipsnio 6 dalyje nustatytų finansų inžinerijos priemonių atveju nurodoma visų išlaidų suma, sumokėta steigiant ar remiant tokius fondus ar kontroliuojančiuosius fondus, ir atitinkamas viešasis įnašas;
- b) avansu išmokėtų sumų teikiant valstybės pagalbą atveju pagal 78 straipsnio 2 dalį, nurodoma visų išlaidų suma, išmokėta avansu pagalbą suteikiančios įstaigos paramos gavėjams, ir atitinkamas viešasis įnašas.

▼B*79 straipsnis***Išankstinių ir tarpinių mokėjimų kaupimas**

1. Bendra kaupiamoji išankstinių ir tarpinių mokėjimų suma negali viršyti 95 % iš fondų veiksmų programai teikiamos paramos.
2. Pasiekus šią viršutinę ribą, tvirtinanti institucija toliau iki n metų gruodžio 31 d. perduoda Komisijai patvirtintą išlaidų ataskaitą, taip pat ne vėliau kaip iki n+1 metų vasario mėn. pabaigos – informaciją apie n metais susigrąžintas kiekvieno fondo sumas.

*80 straipsnis***Mokėjimo paramos gavėjams vientisumas**

Valstybės narės įsitikina, kad už mokėjimus atsakingos įstaigos užtikrintų, jog paramos gavėjai kuo greičiau gautų visą valstybės finansinių įnašų sumą. Neatimamos ir neišskaičiuojamos jokios sumos, ir neimamas joks papildomas specialus mokestis ar kitas lygiavertis mokestis, kuris sumažintų šias paramos gavėjams skirtas sumas.

*81 straipsnis***Euro naudojimas**

1. Valstybių narių pateiktose veiksmų programose, patvirtintose išlaidų ataskaitose, mokėjimo paraiškose nurodytos sumos ir metinėje ir galutinėje įgyvendinimo ataskaitoje minimos išlaidos išreiškiamos eurai.
2. Komisijos sprendimai dėl veiksmų programų ir Komisijos išpaieigojimai bei mokėjimai išreiškiami ir atliekami eurai.

▼B

3. Valstybės narės, kurios mokėjimo paraiškos pateikimo metu nėra įsivedusios euro kaip savo valiutos, nacionaline valiuta patirtas išlaidų sumas konvertuoja į eurus. Ši suma konvertuojama į eurus taikant Komisijos mėnesinį valiutos kursą, galiojantį tą mėnesį, kai atitinkamos veiksmų programos tvirtinančios institucijos sąskaitose buvo užregistruotos išlaidos. Šį kursą kiekvieną mėnesį elektroniniu būdu skelbia Komisija.

4. Kai euro tampa valstybės narės valiuta, 3 dalyje nustatyta konvertavimo tvarka toliau taikoma visoms išlaidoms, tvirtinančios institucijos sąskaitose užregistruotoms iki fiksuoto nacionalinės valiutos ir euro perskaičiavimo kurso įsigaliojimo datos.

3 skirsnis**Išankstinis finansavimas***82 straipsnis***Mokėjimas**

1. Komisijai priėmus sprendimą, patvirtinantį fondų paramą kiekvienai veiksmų programai, valstybės narės paskirtai įstaigai Komisija sumoka bendrą išankstinio finansavimo sumą 2007–2013 m. laikotarpiui.

Išankstinio finansavimo suma mokama tokiomis skirtingomis dalimis:

▼M3

- a) valstybėms narėms, įstojusioms į Europos Sąjungą anksčiau nei 2004 m. gegužės 1 d.: 2 % struktūrinių fondų įnašo veiksmų programai 2007 m., 3 % struktūrinių fondų įnašo veiksmų programai 2008 m. ir 2,5 % struktūrinių fondų įnašo veiksmų programai 2009 m;
- b) valstybėms narėms, įstojusioms į Europos Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d. ar vėliau: 2 % struktūrinių fondų įnašo veiksmų programai 2007 m., 3 % struktūrinių fondų įnašo veiksmų programai 2008 m. ir 4 % struktūrinių fondų įnašo veiksmų programai 2009 m;
- c) jei veiksmų programą apima Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslas ir bent vienas iš dalyvių yra valstybė narė, įstojusi į Europos Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d. ar vėliau – 2 % ERPF įnašo veiksmų programai 2007 m., 3 % ERPF įnašo veiksmų programai 2008 m. ir 4 % ERPF įnašo veiksmų programai 2009 m;

▼B

- d) valstybėms narėms, įstojusioms į Europos Sąjungą iki 2004 m. gegužės 1 d., 2 % Sanglaudos fondo įnašo veiksmų programai 2007 m., 3 % Sanglaudos fondo įnašo veiksmų programai 2008 m. ir 2,5 % Sanglaudos fondo įnašo veiksmų programai 2009 m;

▼B

- e) valstybėms narėms, įstojusioms į Europos Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d. ar vėliau, 2,5 % Sanglaudos fondo įnašo veiksmų programai 2007 m., 4 % Sanglaudos fondo įnašo veiksmų programai 2008 m. ir 4 % Sanglaudos fondo įnašo veiksmų programai 2009 m;

▼M4

- f) valstybėms narėms, kurioms 2009 m. pagal 2002 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 332/2002 dėl priemonės, teikiančios vidutinės trukmės finansinę pagalbą valstybių narių mokėjimų balansams, sukūrimo ⁽¹⁾, buvo suteiktos paskolos, arba valstybėms narėms, kurių BVP 2009 m. realia verte sumažėjo daugiau kaip 10 % palyginti su 2008 m.: 2010 m. 2 % paramos iš Sanglaudos fondo ir 4 % paramos iš ESF veiksmų programai.

Siekiant taikyti antros pastraipos f punkte nurodytus kriterijus BVP rodikliai grindžiami 2009 m. lapkričio mėn. paskelbtais Sąjungos statistiniais duomenimis ⁽²⁾.

▼A1

- 1a. Kroatijos atveju po to, kai priimama ataskaita, kaip nurodyta 71 straipsnio 2a dalyje, ir prisiimami atitinkami biudžetiniai išipareigojimai, kaip nurodyta 75 straipsnio 1a dalyje, kaip vienkartinė išmoka sumokama visa išankstinio finansavimo suma likusiam 2007–2013 m. laikotarpiui; ji sudarys 30 % paramos veiksmų programai iš struktūrinių fondų sumos ir 40 % paramos veiksmų programai iš Sanglaudos fondo sumos.

▼B

2. Valstybės narės paskirta įstaiga grąžina Komisijai visą išankstinio finansavimo sumą, jei per dvidešimt keturis mėnesiams nuo tos datos, kai Komisija sumokėjo pirmą išankstinio finansavimo sumos dalį, nebuvo išsiųsta mokėjimo paraiška pagal veiksmų programą.

Toks grąžinimas neturi įtakos bendrai fondų paramos veiksmų programai sumai.

*83 straipsnis***Palūkanos**

Nuo išankstinio finansavimo sumos priskaičiuotos palūkanos priskiriamos atitinkamai veiksmų programai, jos laikomos valstybės narės lėšomis kaip nacionalinis valstybės finansinis įnašas ir deklaruojamos Komisijai, galutinai užbaigiant vykdyti veiksmų programą.

*84 straipsnis***Patvirtinimas**

Sumokėta išankstinio finansavimo suma Komisijos sąskaitose visiškai patvirtinama baigus vykdyti veiksmų programą pagal 89 straipsnį.

⁽¹⁾ OL L 53, 2002 2 23, p. 1.

⁽²⁾ Europos ekonominės prognozės. 2009 m. ruduo (European Economy, 2009, Nr. 10, EB leidinių biuras, Liuksemburgas).

4 skirsnis

Tarpiniai mokėjimai

85 straipsnis

Tarpiniai mokėjimai

Tarpiniai mokėjimai atliekami kiekvienai veiksmų programai. Pirmas tarpinis mokėjimas atliekamas pagal 71 straipsnio 2 dalį.

86 straipsnis

Mokėjimo paraiškų priimtumas

1. Komisija atlieka tarpinį mokėjimą, jei yra įvykdytos šios sąlygos:
  - a) Komisijai pagal 78 straipsnį turėjo būti išsiųsta mokėjimo paraiška ir išlaidų ataskaita;
  - b) per visą laikotarpį Komisija kiekvienai prioritetinei krypčiai išmokėjo ne daugiau nei maksimalią fondų paramos sumą, nustatytą veiksmų programą patvirtinančiame Komisijos sprendime;
  - c) vadovaujanti institucija turėjo būti išsiuntusi Komisijai naujausią metinę įgyvendinimo ataskaitą pagal 67 straipsnio 1 ir 3 dalis;
  - d) Komisija nėra pateikusi pagrįstos nuomonės dėl pažeidimo pagal Sutarties 226 straipsnį veiksmo (-ų), dėl kurio (-ių) atitinkamoje mokėjimo paraiškoje deklaruojamos išlaidos, atžvilgiu.
2. Tuo atveju, jeigu nėra įvykdyta viena ar kelios iš 1 dalyje nurodytų sąlygų, Komisija per vieną mėnesį informuoja valstybę narę ir tvirtinančią instituciją, kad būtų imtasi reikalingų veiksmų padėčiai ištaisyti.

87 straipsnis

Mokėjimo paraiškų pateikimo data ir mokėjimo terminai

1. Tvirtinanti institucija įsitikina, kad su kiekviena veiksmų programa susijusių tarpinių mokėjimų prašymai būtų sugrupuoti ir išsiųsti Komisijai, jei įmanoma, tris kartus per metus. Paraiška dėl mokėjimo, kuri Komisija turi atlikti einamaisiais metais, pateikiama ne vėliau kaip spalio 31 d.
2. Jeigu yra lėšų ir mokėjimai nesustabdyti pagal 92 straipsnį, Komisija atlieka tarpinį mokėjimą ne vėliau kaip praėjus dviem mėnesiams nuo mokėjimo paraiškos, atitinkančios 86 straipsnyje nurodytas sąlygas, užregistravimo Komisijoje dienos.

5 skirsnis

Programos užbaigimas ir galutinio likučio mokėjimas

88 straipsnis

Dalinis užbaigimas

1. Veiksmų programą galima iš dalies užbaigti valstybės narės nustatytais laikotarpiais.

▼B

Dalinis užbaigimas taikomas veiksams, įvykdytiems iki praėjusių metų gruodžio 31 d. Taikant šį reglamentą, veiksmas laikomas baigtu vykdyti, jei su juo susijusi veikla buvo faktiškai įvykdyta ir kurio atžvilgiu buvo apmokėtos visos paramos gavėjų išlaidos bei sumokėti visi atitinkami valstybės finansiniai įnašai.

2. Dalinis užbaigimas įmanomas su sąlyga, jei valstybė narė iki atitinkamų metų gruodžio 31 d. Komisijai išsiunčia:

- a) išlaidų ataskaitą dėl 1 dalyje nurodytų veiksmų;
- b) deklaraciją dėl dalinio užbaigimo pagal 62 straipsnio 1 dalies d punkto iii papunktį.

3. Finansinis koregavimas pagal 98 ir 99 straipsnius, susijęs su veiksmis, kurie turi būti dalinai užbaigti, laikomas galutiniu finansiniu koregavimu.

▼M4

Tačiau kai pažeidimus veiksmuose, įtrauktuose į dalinio užbaigimo deklaraciją, nustato pati valstybė narė, taikomos 98 straipsnio 2 ir 3 dalys. Šio straipsnio 2 dalies a punkte nurodyta išlaidų ataskaita atitinkamai pakoreguojama.

▼B*89 straipsnis***Galutinio likučio mokėjimo sąlygos**

1. Komisija sumoka galutinį likutį, jei:
  - a) iki 2017 m. kovo 31 d. valstybė narė nusiunčia mokėjimo paraišką, kurioje pateikiami šie dokumentai:
    - i) paraiška išmokėti galutinį likutį ir išlaidų ataskaita pagal 78 straipsnį;
    - ii) galutinė veiksmų programos įgyvendinimo ataskaita, įskaitant 67 straipsnyje nurodytą informaciją;
    - iii) 62 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyta deklaracija dėl užbaigimo; ir
  - b) jei Komisija nėra pateikusi pagrįstos nuomonės dėl pažeidimo pagal Sutarties 226 straipsnį veiksmo (-ų), dėl kurio (-ių) konkrečioje mokėjimo paraiškoje deklaruojamos išlaidos, atžvilgiu.

▼A1

Kroatijos atveju mokėjimo paraiška, kurioje pateikiami a punkto i–iii papunkčiuose išvardyti dokumentai, išsiunčiama iki 2018 m. kovo 31 d.

▼B

2. Jeigu kuris nors iš 1 dalyje nurodytų dokumentų neišsiunčiamas Komisijai, įsipareigojimas išmokėti galutinį likutį automatiškai panaikinamas pagal 93 straipsnį.

3. Komisija praneša valstybei narei savo nuomonę dėl 1 dalies a punkto iii papunktyje nurodytos deklaracijos dėl užbaigimo turinio per penkis mėnesius nuo jos gavimo. Deklaracija dėl užbaigimo laikoma priimta, jei per penkis mėnesius Komisija nepateikia pastabų.

4. Atsižvelgdama į turimas lėšas, Komisija išmoka galutinį likutį ne vėliau kaip per keturiasdešimt penkias dienas nuo vėlesnės iš toliau nurodytų datų:

- a) dienos, kai ji priima galutinę ataskaitą pagal 67 straipsnio 4 dalį; ir
- b) dienos, kai ji priima šio straipsnio 1 straipsnio a punkto iii papunktyje nurodytą deklaraciją dėl užbaigimo.

▼B

5. Nepažeidžiant šio straipsnio 6 dalies, biudžetinio įsipareigojimo likutis panaikinamas praėjus dvylikai mėnesių nuo mokėjimo. Veiksmų programos užbaigimas sutampa su anksčiausiai įvykusi iš šių trijų įvykių data:

- a) galutinio likučio, kurį nustato Komisija remdamasi 1 dalyje nurodytais dokumentais, mokėjimu;
- b) skolos rašto sumoms, kurias Komisija neteisėtai sumokėjo valstybei narei veiksmų programai vykdyti, išsiuntimu;
- c) biudžetinio įsipareigojimo galutinio likučio panaikinimu.

Komisija praneša valstybei narei veiksmų programos užbaigimo datą per du mėnesius.

6. Nepaisant Komisijos arba Europos Audito Rūmų atlikto audito rezultatų, galutinis likutis, kurį Komisija išmoka veiksmų programai, gali būti pakeistas per devynis mėnesius nuo jo išmokėjimo dienos arba, jei valstybė narė turi apmokėti neigiamą likutį, per devynis mėnesius nuo skolos rašto išdavimo dienos. Toks likučio pakeitimas neturi įtakos veiksmų programos užbaigimo datai, kaip nustatyta 5 dalyje.

*90 straipsnis***Galimybė susipažinti su dokumentais**

1. Nepažeidžiant valstybės pagalbą reglamentuojančių taisyklių pagal Sutarties 87 straipsnį, vadovaujanti institucija užtikrina, kad Komisija ir Audito Rūmai galėtų susipažinti su visais patvirtinamaisiais dokumentais, susijusiais su atitinkamos veiksmų programos išlaidomis ir auditu:

▼C4

- a) trejus metus nuo veiksmų programos užbaigimo, kaip apibrėžta 89 straipsnio 5 dalyje;

▼B

- b) trejus metus nuo tų metų, kuriais įvyko dalinis užbaigimas, dokumentų, susijusių su 2 dalyje nurodytų veiksmų išlaidomis ir auditu, atveju.

Šie laikotarpiai gali būti nutraukti procesinių veiksmų atveju arba tinkamai pagrįstu Komisijos prašymu.

2. Vadovaujanti institucija Komisijos prašymu leidžia jai susipažinti su baigtų vykdyti veiksmų, kurie buvo iš dalies baigti pagal 88 straipsnį, sąrašu.

3. Bendrai priimtinosiose duomenų laikmenose saugomi dokumentų originalai arba originalus atitinkantys patvirtinti jų tekstai.

*6 skirsnis***Mokėjimų nutraukimas ir sustabdymas***91 straipsnis***Mokėjimo termino nutraukimas**

1. Įgaliojimus suteikiantis pareigūnas, turintis įgaliojimus pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002, gali nutraukti mokėjimo terminą ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui, jei:

- a) nacionalinės ar Bendrijos audito įstaigos ataskaitoje yra aiškių įrodymų, kad esama didelių valdymo ir kontrolės sistemų funkcionavimo trūkumų;

▼B

b) įgaliojimus suteikiantis pareigūnas, turintis įgaliojimus, turi atlikti papildomus patikrinimus gavęs informaciją, kad išlaidos, nurodytos patvirtintoje išlaidų ataskaitoje, susijusios su rimtu pažeidimu, kuris nebuvo pašalintas.

2. Valstybei narei ir tvirtinančiai institucijai nedelsiant pranešama apie mokėjimo termino nutraukimo priežastis. Nutraukimas baigiamas iš karto po to, kai valstybė narė ėmėsi reikiamų veiksmų.

*92 straipsnis***Mokėjimų sustabdymas**

1. Komisija gali sustabdyti visus tarpinius mokėjimus arba jų dalį prioritetinių krypčių arba programų lygiu, jei:

- a) programos valdymo ir kontrolės sistemoje esama didelių trūkumų, kurie turi įtakos mokėjimų tvirtinimo procedūros patikimumui ir kuriems ištaisyti nebuvo imtasi korekcinų priemonių; arba
- b) patvirtintoje išlaidų ataskaitoje yra didelė su išlaidomis susijusi neatitiktis, kuri neištaisyta; arba
- c) valstybė narė rimtai pažeidė savo įsipareigojimus pagal 70 straipsnio 1 ir 2 dalis.

2. Komisija gali nuspręsti sustabdyti visus tarpinius mokėjimus ar jų dalį, prieš tai suteikusi valstybei narei galimybę per du mėnesius pateikti pastabas.

3. Komisija nutraukia visų tarpinių mokėjimų ar jų dalies sustabdymą, jei valstybė narė ėmėsi būtinų priemonių, leidžiančių jį nutraukti. Jeigu valstybė narė nesiima būtinų priemonių, Komisija pagal 99 straipsnį gali priimti sprendimą atšaukti visą veiksmų programai numatytą Bendrijos finansavimą arba jo dalį.

*7 skirsnis***Automatiškas įsipareigojimo panaikinimas***93 straipsnis***Principai****▼M4**

1. Komisija automatiškai panaikina tą pagal antros pastraipos nuostatas apskaičiuotą su veiksmų programa susijusią biudžetinių įsipareigojimų dalį, kuri nebuvo panaudota išankstiniam finansavimui arba tarpiniams mokėjimams, arba už kurią pagal 86 straipsnį ne vėliau kaip antrųjų po biudžetinio įsipareigojimo pagal programą metų gruodžio 31 d. nebuvo išsiųsta mokėjimo paraiška, išskyrus 2 dalyje minimą išimtį.

Automatiško įsipareigojimų panaikinimo tikslu Komisija šių įsipareigojimų sumą apskaičiuoja taip: viena šeštoji metinių biudžetinių įsipareigojimų, kurie susiję su visa 2007 m. metinio finansavimo suma, sumos dalis pridedama prie kiekvienų 2008–2013 m. laikotarpio finansinių metų biudžetinių įsipareigojimų sumos.

▼B

►C4 2. Valstybėms narėms, kurių BVP 2001–2003 metais nesiekė 85 % 25 ES valstybių narių vidurkio tuo pačiu laikotarpiu, kaip išvardyta III priede, ◄ 1 dalyje nurodytas terminas yra trečių metų gruodžio 31 d., skaičiuojant nuo metinio biudžetinio įsipareigojimo, padaryto nuo 2007 m. iki 2010 m., pagal jų veiksmų programas, metų.

▼B

Šis terminas taip pat taikomas metiniam biudžetiniam išsipareigojimui nuo 2007 m. iki 2010 m. veiksmų programoje pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, jei bent viena iš dalyvių yra valstybė narė, nurodyta pirmoje pastraipoje.

▼M4

2a. Nukrypstant nuo 1 dalies pirmos pastraipos ir 2 dalies, automatiško išsipareigojimų panaikinimo terminai netaikomi metiniams biudžetiniams išsipareigojimams, kurie susiję su visa 2007 m. metinio finansavimo suma.

▼M8

2b. Nukrypstant nuo 1 dalies pirmos pastraipos ir 2 dalies, valstybėms narėms, kurių būsimiems sanglaudos politikos asignavimams taikoma didžiausia suma 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu negali viršyti 110 proc. jų realios vertės 2007–2013 m. laikotarpiu, 1 dalyje nurodytas terminas yra trečių metų gruodžio 31 d., skaičiuojant nuo metinio biudžetinio išsipareigojimo, priimto nuo 2007 m. iki 2012 m. pagal jų veiksmų programas, metų.

▼B

3. 2015 m. gruodžio 31 d. vis dar atviri išsipareigojimai automatiškai panaikinami, jei Komisija iki 2017 m. kovo 31 d. pagal juos negavo priimtinos mokėjimo paraiškos.

▼M8

Pirmosios pastraipos nuostatos netaikomos 2b dalyje nustatytam terminui dėl toje dalyje nurodytų valstybių narių 2012 m. biudžeto išsipareigojimų.

▼A1

3a. Nukrypstant nuo 1–3 dalių, Kroatijos atveju Komisija taiko 1 dalyje apibūdintą išsipareigojimų panaikinimo mechanizmą taip:

- i) terminas bet kuriai atvirai 2010 m. išsipareigojimo daliai – 2013 m. gruodžio 31 d.;
- ii) terminas bet kuriai atvirai 2011 m. išsipareigojimo daliai – 2014 m. gruodžio 31 d.;
- iii) terminas bet kuriai atvirai 2012 m. išsipareigojimo daliai – 2015 m. gruodžio 31 d.;
- iv) 2016 m. gruodžio 31 d. vis dar atviros 2013 m. išsipareigojimų dalys automatiškai panaikinamos, jei Komisija iki 2018 m. kovo 31 d. pagal jas negavo priimtinos mokėjimo paraiškos.

▼B

4. Jeigu šis reglamentas įsigalioja po 2007 m. sausio 1 d., laikotarpis, po kurio gali būti pirmą kartą automatiškai naikinamas išsipareigojimas, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, gali būti pratęstas pirmajam išsipareigojimui tiek mėnesių, kiek jų yra nuo 2007 m. sausio 1 d. iki pirmojo biudžetinio išsipareigojimo dienos.

▼M4*94 straipsnis***Didelės apimties projektų ir pagalbos schemų nutraukimo laikotarpis**

1. Kai valstybė narė pateikia didelės apimties projekto paraišką, atitinkančią visus 40 straipsnio reikalavimus, iš sumų, kurių mokėjimo išsipareigojimai gali būti automatiškai panaikinti, išskaičiuojamos metinės sumos, susijusios su tokiais didelės apimties projektais.

Komisijai priėmus sprendimą leisti įgyvendinti pagalbos schemą, iš sumų, kurių mokėjimo išsipareigojimai gali būti automatiškai panaikinti, išskaičiuojamos metinės sumos, susijusios su tokiomis pagalbos schemomis.

2. Metinėms sumoms, nurodytoms 1 dalyje, pradinė automatinio išsipareigojimų panaikinimo terminų, nurodytų 93 straipsnyje, skaičiavimo data yra vėlesnio sprendimo, būtino leisti vykdyti tokius didelės apimties projektus ar pagalbos schemas, priėmimo data.

▼B*95 straipsnis***Nutraukimo dėl teismo ir administracinio nagrinėjimo laikotarpis**

Iš sumos, kuri gali būti automatiškai panaikinama, išskaičiuojamos sumos, kurių tvirtinanti institucija negalėjo deklaruoti Komisijai, nes veiksmai buvo sustabdyti dėl stabdantį poveikį turinčio teismo ar administracinio nagrinėjimo, jei valstybė narė iki antrų ar trečių metų po biudžetinio įsipareigojimo metų, kaip nurodyta 93 straipsnyje, gruodžio 31 d. nusiunčia Komisijai priežastis nurodančią informaciją.

▼C4

93 straipsnio 3 dalyje nurodytas laikotarpis įsipareigojimams, kurie vis dar atviri 2015 m. gruodžio 31 d., nutraukiamas tomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos su atitinkamais veiksmais susijusiai sumai.

▼A1

Nukrypstant nuo pirmos ir antros pastraipų, Kroatijos atveju 93 straipsnio 3a dalyje nurodyti laikotarpiai nutraukiami šio straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytomis sąlygomis, kurios taikomos su atitinkamais veiksmais susijusiai sumai.

▼B

Pirmiau minėto sumos sumažinimo galima prašyti vieną kartą, jei sustabdymas truko iki vienerių metų, arba kelis kartus – tiek, kiek metų praėjo nuo teismo ar administracinio sprendimo sustabdyti veiksmo įgyvendinimą datos iki galutinio teismo ar administracinio sprendimo datos.

*96 straipsnis***Automatiškam įsipareigojimų panaikinimui taikomos išimtys**

Skaičiuojant automatišką įsipareigojimo panaikinimą, nėra atsižvelgiama į:

- a) tą biudžetinio įsipareigojimo dalį, kuriai buvo pateikta mokėjimo paraiška, bet kurios mokėjimus Komisija nutraukė arba sustabdė iki antrų ar trečių metų po biudžetinio įsipareigojimo metų, kaip nurodyta 93 straipsnyje, gruodžio 31 d. ir pagal 91 ir 92 straipsnius. Išsprendus problemą, dėl kurios buvo nutrauktas arba sustabdytas mokėjimas, automatiško panaikinimo taisyklė taikoma atitinkamai biudžetinio įsipareigojimo daliai;
- b) tą biudžetinių įsipareigojimų dalį, kuriai buvo pateikta mokėjimo paraiška, bet kuriai mokėjimas buvo apribotas, ypač dėl biudžeto lėšų stokos;
- c) tą biudžetinių įsipareigojimų dalį, kuriai nebuvo įmanoma pateikti priimtinos mokėjimo paraiškos dėl *force majeure* aplinkybių, turėjusių didelį poveikį veiksmų programos įgyvendinimui. *Force majeure* aplinkybės nurodančios nacionalinės valdžios institucijos turi įrodyti jų tiesioginį poveikį visos veiksmų programos arba jos dalies įgyvendinimui.

*97 straipsnis***Procedūra**

1. Komisija laiku informuoja atitinkamą valstybę narę ir valdžios institucijas, jei esama rizikos, kad bus pritaikytas 93 straipsnyje numatytas automatiškas įsipareigojimų panaikinimas. Komisija, remdamasi turima informacija, valstybei narei ir atitinkamoms institucijoms praneša, kokiai sumai įsipareigojimas bus automatiškai panaikintas.

2. Valstybė narė per du mėnesius nuo tos informacijos gavimo dienos pritaria sumos dydžiui arba pateikia savo pastabas. Komisija automatiškai panaikina įsipareigojimą praėjus ne daugiau kaip devyneriems mėnesiams po 93 straipsnyje nustatyto laikotarpio.

▼B

3. Iš fondo paramos veiksmų programai atitinkamais metais išskaičiuojama automatiškai panaikinta suma. Valstybė narė per du mėnesius nuo panaikinimo datos pateikia peržiūrėtą finansavimo planą, atspindintį sumažintą paramos sumą pagal vieną ar kelias veiksmų programos prioritetines kryptis. Jei ji to nepadaro, Komisija proporcingai sumažina kiekvienai prioritetinei krypčiai paskirtas sumas.

*II SKYRIUS**Finansinis koregavimas*

1 skirsnis

Valstybių narių atliekamas finansinis koregavimas*98 straipsnis***Valstybių narių atliekamas finansinis koregavimas**

1. Valstybės narės visų pirma atsako už pažeidimų nagrinėjimą ir turi imtis priemonių, jei esama įrodymų, kad yra pokyčių, kurie daro poveikį veiksmų ar veiksmų programų įgyvendinimo ar kontrolės pobūdžiui ar sąlygoms, ir jos atsako už reikiamą finansinį koregavimą.

2. Valstybė narė atlieka reikiamą finansinį koregavimą, susijusį su veiksmuose arba veiksmų programose nustatytais pavieniais ar sistemingais pažeidimais. Koregavimą valstybė narė atlieka panaikindama visą valstybės finansinį įnašą ar jo dalį veiksmų programai. Valstybė narė atsižvelgia į pažeidimų pobūdį, svarbą ir fondų finansinius nuostolius.

Tokiu būdu suteiktas fondų lėšas valstybė narė gali dar kartą panaudoti atitinkamoje veiksmų programoje iki 2015 m. gruodžio 31 d. laikydamasi šio straipsnio 3 dalies nuostatų.

▼A1

Kroatijos atveju Kroatija tokiu būdu suteiktas fondų lėšas gali dar kartą panaudoti iki 2016 m. gruodžio 31 d.

▼B

3. Pagal šio straipsnio 2 dalį panaikintas įnašas negali būti dar kartą panaudotas veiksmui arba veiksmams, kurie buvo koreguojami, arba, jei įvykdytas sistemingo pažeidimo finansinis koregavimas – veiksmams, vykdomiems pagal visą prioritetinę kryptį, kurioje šis sistemingas pažeidimas buvo padarytas, ar jos dalį.

4. Nustačius sistemingą pažeidimą, valstybė narė tiria visus veiksmus, kuriuos vykdant galėjo būti padaryti pažeidimai.

2 skirsnis

Komisijos atliekamas finansinis koregavimas*99 straipsnis***Koregavimo kriterijai**

1. Komisija gali atlikti finansinį koregavimą, panaikindama visą Bendrijos finansavimą veiksmų programai arba jo dalį, jei, atlikusi būtiną tyrimą, nustato, kad:

- a) esama rimtų programos valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų, keliančių pavojų Bendrijos lėšoms, kurios jau buvo programai išmokėtos;

▼B

b) patvirtintoje išlaidų ataskaitoje nurodytos išlaidos yra netinkamos ir valstybė narė jų nepakoregavo prieš pradėdant šioje dalyje numatytą koregavimo procedūrą;

c) valstybė narė neįvykdė savo įsipareigojimų pagal 98 straipsnį prieš pradėdant taikyti šioje dalyje nustatytą koregavimo procedūrą.

2. Siekdama nustatyti, ar taikyti vienodo dydžio, ar ekstrapoliuotą koregavimą, Komisija savo finansinį koregavimą grindžia atskirais nustatyto pažeidimo atvejais, atsižvelgdama į šio pažeidimo sisteminumą.

3. Nustatydamas koregavimo sumą Komisija atsižvelgia į pažeidimo pobūdį ir rimtumą bei į atitinkamos veiksmų programos trūkumų mastą ir finansines pasekmes.

4. Jeigu Komisija savo poziciją grindžia ne savo tarnybų auditorių nustatytais faktais, ji parengia savo išvadą dėl finansinių pasekmių, išnagrinėjusi priemones, kurių atitinkama valstybė narė ėmėsi pagal 98 straipsnio 2 dalį, pagal 70 straipsnio 1 dalies b punktą pateiktas ataskaitas ir visus valstybės narės atsiliepimus.

5. Jeigu valstybė narė nevykdo 15 straipsnio 4 dalyje nustatytų įsipareigojimų, Komisija, atsižvelgdama į šių įsipareigojimų nesilaikymo laipsnį, gali atlikti finansinį koregavimą, panaikindama visą struktūrinių fondų finansavimą atitinkamai valstybei narei arba jo dalį.

Šioje dalyje nurodytam finansiniam koregavimui taikoma norma nustatoma šio reglamento įgyvendinimo taisyklėse, kurias Komisija priima 103 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

*100 straipsnis***Procedūra**

1. Prieš priimdama sprendimą dėl finansinio koregavimo, Komisija pradeda procedūrą, informuodama valstybę narę apie savo preliminarį išvadą ir prašydama jos per du mėnesius pateikti savo pastabas.

Jeigu Komisija siūlo ekstrapoliaciją grindžiamą finansinį koregavimą arba vienodo dydžio koregavimą, valstybei narei suteikiama galimybė įrodyti, nagrinėjant atitinkamus dokumentus, kad faktinis pažeidimo mastas buvo mažesnis nei nustatė Komisija. Gavusi Komisijos sutikimą, valstybė narė gali apriboti tyrimo mastą ir nagrinėti tik atitinkamų dokumentų dalį arba atrinktus dokumentus. Šiam tyrimui skirtas laikas negali viršyti dar vieno dviejų mėnesių laikotarpio, praėjus pirmoje pastraipoje nurodytiems dviems mėnesiams, išskyrus deramai pagrįstus atvejus.

2. Komisija atsižvelgia į visus valstybės narės per 1 dalyje minėtą terminą pateiktus įrodymus.

3. Jeigu valstybė narė nesutinka su Komisijos preliminarėmis išvadomis, ji yra kviečiama į Komisijos posėdį, kuriame abi pusės, bendradarbiaudamos partnerystės pagrindu, stengiasi susitarti dėl pastabų ir darytinų išvadų.

4. Susitarus, valstybė narė gali vėl panaudoti atitinkamus Bendrijos fondus laikantis 98 straipsnio 2 dalies antros pastraipos.

▼B

5. Nesusitarus, Komisija priima sprendimą dėl finansinio koregavimo per šešis mėnesius nuo posėdžio datos, atsižvelgdama į visą procedūros metu pateiktą informaciją ir pastabas. Jei posėdis neįvyksta, šešių mėnesių laikotarpis pradedamas skaičiuoti praėjus dviem mėnesiams nuo Komisijos kvietimo išsiuntimo datos.

*101 straipsnis***Valstybių narių pareigos**

Komisijos atliekamas finansinis koregavimas nepažeidžia valstybės narės pareigos siekti susigrąžinti sumas pagal šio reglamento 98 straipsnio 2 dalį ir susigrąžinti valstybės pagalbą pagal Sutarties 87 straipsnį ir pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 88 straipsnio taikymo taisykles ⁽¹⁾, 14 straipsnį.

*102 straipsnis***Gražinimas**

1. Visos Europos Sąjungos bendrajam biudžetui grąžintinos sumos sumokamos iki mokėjimo dienos, nurodytos susigrąžinimo pavedime, parengtame pagal Reglamento (EB) Euratomas) Nr. 1605/2002 72 straipsnį. Sumos grąžinimo terminas yra antro mėnesio po pavedimo išdavimo paskutinė diena.

2. Uždelsus grąžinti sumą yra nustatomi delspinigiai, kurie pradami skaičiuoti nuo mokėjimo termino iki faktinio mokėjimo dienos. Tokių delspinigių dydis yra 1,5 procentinio punkto didesnis už Europos centrinio banko savo pagrindiniams perfinansavimo veiksams taikomą normą to mėnesio, kurį sueina mokėjimo terminas, pirmą darbo dieną.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS**KOMITETAI***I SKYRIUS****Fondų koordinavimo komitetas****103 straipsnis***Komiteto procedūra**

1. Komisijai padeda fondų koordinavimo komitetas (toliau – fondų koordinavimo komitetas).

2. Darant nuorodą į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai.

3. Darant nuorodą į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nurodytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

⁽¹⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu. Redakcinė pastaba: Reglamento (EB) Nr. 659/1999 antraštinė dalis buvo pataisyta, siekiant atsižvelgti į Europos bendrijos steigimo sutarties straipsnių peneravimą pagal Amsterdamo sutarties 12 straipsnį; pirminė nuoroda buvo į Sutarties 93 straipsnį.

▼B

4. Fondų koordinavimo komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

5. EIB ir EIF kiekvienas iš jų paskiria savo atstovus, neturinčius balsavimo teisės.

*II SKYRIUS**Komitetas pagal Sutarties 147 straipsnį**104 straipsnis***Komitetas pagal Sutarties 147 straipsnį**

1. Komisijai padeda komitetas, įsteigtas pagal Sutarties 147 straipsnį (toliau – komitetas). Komitetą sudaro po vieną vyriausybės atstovą, vieną darbuotojų organizacijų atstovą ir vieną darbdavių organizacijų atstovą iš kiekvienos valstybės narės. Komisijos narys, atsakingas už pirmininkavimą komitetui, gali perduoti tą pareigą vyresniajam Komisijos pareigūnui.

2. Kiekviena valstybė narė paskiria kiekvienos kategorijos, nurodytos 1 dalyje, atstovą ir pakaitinį atstovą. Nedalyvaujant vienam nariui, pakaitinis narys automatiškai įgyja teisę dalyvauti komiteto veikloje.

3. Taryba Komisijos pasiūlymu skiria narius ir jų pavaduotojus trejų metų laikotarpiui. Jie gali būti paskirti kitai kadencijai. Taryba stengiasi užtikrinti, kad skirtingoms suinteresuotoms kategorijoms komitete būtų tinkamai atstovaujama. Jeigu darbotvarkės klausimai susiję su EIB ir EIF, jie gali paskirti savo atstovą, neturintį balsavimo teisės.

4. Komitetas:

a) teikia nuomonę dėl šio reglamento įgyvendinimo taisyklių;

b) teikia nuomones dėl su programavimu susijusių Komisijos sprendimų projektų, jei parama skiriama iš ESF;

c) su juo konsultuojamasi, kai jis sprendžia klausimus, susijusius su 45 straipsnyje nurodytomis techninės paramos priemonių kategorijomis, jei parama skiriama iš ESF, ir kitus atitinkamus klausimus, turinčius poveikį ES lygiu įgyvendinant užimtumo, mokymo ir socialinės įtraukties strategijas, susijusias su ESF.

5. Komisija gali konsultuotis su komitetu kitais 4 dalyje nenurodytais klausimais.

6. Komiteto nuomonėms priimti reikalinga absoliuti galiojančių balsų dauguma. Komisija komitetą informuoja apie tai, kaip buvo atsižvelgta į jo nuomones.

IX ANTRAŠTINĖ DALIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

105 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas neturi įtakos bendrai iš struktūrinių fondų finansuojamos paramos ar bendrai iš Sanglaudos fondo finansuojamo projekto testinimui ar keitimui, kuriuos patvirtino Komisija, remdamasi Reglamentais (EEB) Nr. 2052/88 ⁽¹⁾, (EEB) Nr. 4253/88 ⁽²⁾, (EB) Nr. 1164/94 ⁽³⁾ ir (EB) Nr. 1260/1999 arba bet kuriais kitais teisės aktais, kurie tai paramai taikomi 2006 m. gruodžio 31 d. ir kurie tai paramai ar atitinkamiems projektams taikomi ir po tos datos iki jų užbaigimo, įskaitant visos paramos ar projekto arba jų dalies atšaukimą.

2. Priimdama sprendimus dėl veiksmų programų, Komisija atsižvelgia į visą bendrai iš struktūrinių fondų finansuojamą paramą ar visus bendrai iš Sanglaudos fondo finansuojamus projektus, Tarybos ar Komisijos patvirtintus prieš įsigaliojant šiam reglamentui ir turinčius finansinių pasekmių laikotarpiu, kurį apima tos veiksmų programos.

3. Nukrypstant nuo Reglamento (EB) Nr. 1260/1999 31 straipsnio 2 dalies, 32 straipsnio 4 dalies ir 37 straipsnio 1 dalies, automatiškai panaikinami išpareigojimai išmokėti dalines bendrai finansuojamas iš ERPF ar ESF paramos sumas, Komisijos patvirtintas 2000 m. sausio 1 d.– 2006 m. gruodžio 31 d., dėl kurių per 15 mėnesių nuo finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų galutinio termino, nurodyto sprendime, kuriuo skiriamos fondų lėšos, Komisijai nebuvo pateikta patvirtinta iš tikrųjų sumokėtų išlaidų ataskaita, galutinė įgyvendinimo ataskaita ir to reglamento 38 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyta ataskaita, ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo to termino, nuo kurio neteisėtai išmokėtos sumos turi būti grąžintos.

Apskaičiuojant sumą, kurios išmokėjimo išpareigojimas turi būti automatiškai panaikintas, neatsižvelgiama į veiksmams arba programoms skirtas sumas, kurių mokėjimas buvo sustabdytas dėl stabdančių poveikį turinčio teisminio ar administracinio nagrinėjimo.

105a straipsnis

Specialios nuostatos, taikomos po Kroatijos įstojimo

1. Programos ir svarbiausi projektai, kurie Kroatijos stojimo dieną yra patvirtinti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1085/2006 ir kurių įgyvendinimas tą dieną dar nėra užbaigtas, laikomi Komisijos patvirtintais pagal šį reglamentą, išskyrus programas, patvirtintas pagal Reglamento (EB) Nr. 1085/2006 3 straipsnio 1 dalies a ir e punktuose nurodytus komponentus.

⁽¹⁾ 1988 m. birželio 24 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2050/88 dėl struktūrinių fondų užduočių ir jų efektyvumo bei jų veiklos koordinavimo tarpusavyje, taip pat su Europos investicijų banko operacijomis ir kitais esamais finansiniais instrumentais (OL L 185, 1988 7 15, p. 9). Reglamentas panaikintas Reglamentu (EB) Nr. 1260/1999.

⁽²⁾ 1988 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 4253/88, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 2052/88 įgyvendinimo nuostatas, susijusias su įvairių struktūrinių fondų veiklos koordinavimu tarpusavyje, taip pat su Europos investicijų banko operacijomis ir kitais esamais finansiniais instrumentais (OL L 374, 1988 12 31, p. 1). Reglamentas panaikintas Reglamentu (EB) Nr. 1260/1999.

⁽³⁾ 1994 m. liepos 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1164/94, įsteigiantis Sanglaudos fondą (OL L 130, 1994 5 25, p. 1). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.

▼ A1

Be to, tai taip pat nėra taikoma šioms programoms, kurios priklauso Reglamento (EB) Nr. 1085/2006 3 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytam komponentui:

- a) „Pasirengimo narystei pagalbos priemonės tarpvalstybinio bendradarbiavimo Adrijos jūros regione programai“;
- b) tarpvalstybinei programai „Kroatija–Bosnija ir Hercegovina“;
- c) tarpvalstybinei programai „Kroatija–Juodkalnija“;
- d) tarpvalstybinei programai „Kroatija–Serbija“.

Nedarant poveikio 2–7 dalių taikymui, šiems veiksmams ir svarbiausiems projektams taikomos nuostatos, kuriomis vadovaujantis įgyvendinami pagal šį reglamentą patvirtinti veiksmai ir svarbiausi projektai.

2. Bet kuri su 1 dalyje nurodytais veiksmais pagal programas ar svarbiausiais projektais susijusi viešojo pirkimo procedūra, dėl kurios įstojimo dieną *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* jau paskelbtas kvietimas dalyvauti konkurse, vykdoma pagal tame kvietime dalyvauti konkurse nustatytas taisykles. Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 165 straipsnis netaikomas.

Be to, bet kuri su 1 dalyje nurodytais veiksmais pagal programas ar svarbiausiais projektais susijusi viešojo pirkimo procedūra, dėl kurios įstojimo dieną *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* nėra paskelbtas kvietimas dalyvauti konkurse, vykdoma pagal Sutarčių ar pagal Sutartis priimtų aktų nuostatas, taip pat laikantis šio reglamento 9 straipsnio.

Kiti nei pirmoje ir antroje pastraipose nurodyti veiksmai, dėl kurių buvo pradėti pasiūlymų konkursai pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 718/2007 158 straipsnį arba paraiškos dėl kurių kompetentingoms institucijoms buvo pateiktos iki įstojimo dienos, o sutartys gali būti galutinai sudarytos tik po tos dienos, įgyvendinami laikantis sąlygų ir atitikties reikalavimams taisyklių, paskelbtų atitinkamame pasiūlymų konkurse ar iš anksto praneštų galimiems paramos gavėjams.

3. Komisijos atlikti mokėjimai pagal 1 dalyje nurodytas programas laikomi parama iš fondų pagal šį reglamentą ir priskiriami seniausiam atviram išipareigojimui, įskaitant išipareigojimus pagal Pasirengimo narystei pagalbos priemonę.

Pagal 1 dalyje nurodytas programas Komisijos prisiimtų išipareigojimų dalys, kurios dar atviros įstojimo dieną, nuo įstojimo dienos reglamentuojamos šiuo reglamentu.

4. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1085/2006 patvirtintų veiksmų, dėl kurių patvirtinimas buvo suteiktas arba dėl kurių atitinkami dotacijų susitarimai su galutiniais paramos gavėjais buvo pasirašyti prieš įstojimo dieną, atveju tebetaikomos išlaidų atitikimo finansavimo reikalavimams taisyklės, nustatytos pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 718/2007 arba juo remiantis, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, dėl kurių turi nuspręsti Komisija Kroatijos prašymu.

Pirmoje pastraipoje nustatyta atitikimo reikalavimams taisyklė taip pat taikoma 1 dalyje nurodytiems svarbiausiems projektams, dėl kurių dvišaliai susitarimai dėl projektų buvo pasirašyti prieš įstojimo dieną.

5. Kroatijos atveju nuorodos į fondus, kaip apibrėžta 1 straipsnio antroje pastraipoje, apima ir nuorodą į Pasirengimo narystei pagalbos priemonę, patvirtintą Reglamentu (EB) Nr. 1085/2006.

▼ A1

6. Konkretūs Kroatijai taikomi terminai taip pat taikomi šioms tarpvalstybinėms programoms pagal Reglamento (EB) Nr. 1085/2006 3 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą komponentą, kuriose Kroatija dalyvauja:

a) tarpvalstybinei programai „Vengrija–Kroatija“ ir

b) tarpvalstybinei programai „Slovėnija–Kroatija“.

Konkretūs pagal šį reglamentą Kroatijai taikomi terminai netaikomi veiksmų programoms pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo, kurio dalyvaujanti šalis yra Kroatija, tarpvalstybinį ir tarpregioninį komponentus.

7. Jeigu Kroatijos perėjimui nuo pasirengimo narystei režimo prie režimo, kuris susidaro dėl šio straipsnio taikymo, palengvinti būtinos tam tikros priemonės, Komisija patvirtina reikiamas priemones.

▼ B*106 straipsnis***Nuostata dėl peržiūros**

Taryba peržiūri šį reglamentą ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d. Sutarties 161 straipsnyje nustatyta tvarka.

*107 straipsnis***Panaikinimas**

Nepažeidžiant šio reglamento 105 straipsnio 1 dalyje išdėstytų nuostatų, Reglamentas (EB) Nr. 1260/1999 panaikinamas nuo 2007 m. sausio 1 d.

Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

*108 straipsnis***Įsigaliojimas**

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

1–16, 25–28, 32–40, 47–49, 52–54, 56, 58–62, 69–74, 103–105 ir 108 straipsniuose išdėstytos nuostatos taikomos nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos tik 2007–2013 m. laikotarpio programoms. Kitos nuostatos taikomos nuo 2007 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼ **M9***I PRIEDAS*

Metinis 2007–2013 m. įsipareigojimų asignavimų paskirstymas
(nurodyta 18 straipsnyje)

(EUR, 2004 m. kainomis)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
42 863 000 000	43 318 000 000	43 862 000 000	43 860 000 000	44 073 000 000	44 723 000 000	45 843 551 107

II PRIEDAS

Finansinė programa

18 straipsnyje nurodyti kriterijai ir metodika

Lėšų paskirstymo regionams, kurie atitinka finansavimo pagal 5 straipsnio 1 dalyje nurodytą Konvergencijos tikslą reikalavimus, metodus

1. Kiekvienai valstybei narei skirtos lėšos yra asignavimų jos atskiriems finansavimo reikalavimus atitinkantiems regionams suma, apskaičiuota remiantis santykinę regiono ir šalies gerove bei nedarbo lygiu, atliekant šiuos veiksmus:

- a) nustatoma absoliuti suma (eurais), gaunama padauginus atitinkamo regiono gyventojų skaičių iš to regiono BVP vienam gyventojui, apskaičiuoto perkamosios galios paritetais, ir 25 ES valstybių narių BVP vienam gyventojui vidurkio skirtumo;

- b) pirmiau minėtai absoliučiai sumai taikomas procentinis dydis siekiant nustatyti minėtam regionui skirtą finansinį paketą; šis procentinis dydis įvairuoja pagal santykinę valstybės narės, kurioje yra finansavimo reikalavimus atitinkantis regionas, gerovę, palyginus su 25 ES valstybių narių vidurkiu, t. y.:

- valstybių narių regionams, kurių BNP vienam gyventojui nesiekia 82 % Bendrijos vidurkio: 4,25 %,

- valstybių narių regionams, kurių BNP vienam gyventojui yra nuo 82 % iki 99 % Bendrijos vidurkio: 3,36 %,

- valstybių narių regionams, kurių BNP vienam gyventojui yra didesnės nei 99 % Bendrijos vidurkio: 2,67 %;

- c) prie sumos, gautos atliekant b punkte nustatytą veiksmą, jei taikoma, pridedama suma, gaunama paskyrus 700 EUR priemoną už kiekvieną bedarbę, taikoma tame regione esančių bedarbių skaičiui, kuriuo viršijamas tas skaičius, kuris būtų tuo atveju, jei būtų taikomas vidutinis visų ES konvergencijos regionų nedarbo lygis.

Lėšų paskirstymo regionams, kurie atitinka finansavimo iš 5 straipsnio 2 dalyje nurodyto Sanglaudos fondo reikalavimus, metodus

2. Bendras teorinis Sanglaudos fondo finansinio paketo dydis gaunamas padauginus vidutinę pagalbą vienam gyventojui, kuri yra 44,7 EUR, iš reikalavimus atitinkančio gyventojų skaičiaus. Šio teorinio finansinio paketo dydis, *a priori* nustatytas kiekvienai finansavimo reikalavimus atitinkančiai valstybei narei, atitinka procentinį dydį, grindžiamą jos gyventojų skaičiumi, plotu ir šalies gerove, bei gaunamas atliekant šiuos veiksmus:

- a) apskaičiuojamas aritmetinis tos valstybės narės gyventojų skaičiaus ir ploto dalių vidurkis, palyginus su visų finansavimo reikalavimus atitinkančių valstybių narių bendru gyventojų skaičiumi ir plotu; tačiau jei valstybės narės bendro gyventojų skaičiaus dalis 5 kartus ar daugiau viršija jos bendro ploto dalį, o tai rodo labai didelį gyventojų tankumą, atliekant šį veiksmą atsižvelgiama tik į bendro gyventojų skaičiaus dalį;

- b) tokiu būdu gauti procentiniai dydžiai patikslinami pritaikius koeficientą, išreiškiantį vieną trečiąją procentinės dalies, kuria tos valstybės narės BNP vienam gyventojui, skaičiuojamas perkamosios galios paritetais, viršija arba yra mažesnis už visų finansavimo reikalavimus atitinkančių valstybių narių BNP vienam gyventojui vidurkį (vidurkis išreikštas 100 %).

▼B

3. Siekiant atsižvelgti į valstybių narių, kurios įstojo į Europos Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d. ar vėliau, didelius poreikius transporto ir aplinkos infrastruktūros srityse, iš Sanglaudos fondo skiriama lėšų suma bus lygi vienam trečdaliui bendros joms skirtos finansinio asignavimo sumos (struktūriniai fondai ir Sanglaudos fondas), vidutiniškai skirtos tam laikotarpiui. Kitoms valstybėms narėms skirtas finansinio fondo dydis tiesiogiai nustatomas taikant 2 dalyje apibūdintą lėšų paskirstymo metodą.

Lėšų paskirstymo valstybėms narėms ir regionams, kurie atitinka finansavimo pagal 6 straipsnyje nurodytą Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą reikalavimus, metodas

4. Kiekvienai konkrečiai valstybei narėi nustatyta dalis yra finansavimo reikalavimus atitinkanti jos regionams skirtų dalių suma, kuri nustatoma pagal šiuos kriterijus ir naudojant šiuos koeficientus: bendras gyventojų skaičius (koeficientas – 0,5), bedarbių skaičius NUTS 3 lygio regionuose, kuriuose nedarbo lygis viršija grupės vidurkį (koeficientas – 0,2), darbo vietų skaičius, būtinas, kad būtų pasiektas 70 % užimtumo lygis (koeficientas – 0,15), žemo išsilavinimo dirbančių asmenų skaičius (koeficientas – 0,10) ir mažas gyventojų tankumas (koeficientas – 0,05). Po to dalys tikslinamos pagal santykinę regionų gerovę (kiekvienam regionui atitinkamai + 5 %/–5 % padidinama arba sumažinama bendra dalis, atsižvelgiant į tai, ar jo BVP vienam gyventojui yra mažesnis ar didesnis už grupės vidutinį BVP vienam gyventojui). Tačiau kiekvienos valstybės narės dalis neturi būti mažesnė nei trys ketvirtosios dalies, skirtos jai iš 2006 m. bendro finansavimo pagal 2 ir 3 tikslus.

Lėšų paskirstymo 7 straipsnyje nurodytam Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui metodas

5. Lėšos tarp paramą gaunančių valstybių narių (įskaitant ERPF paramą 21 straipsnyje 2 dalyje nurodytoms Europos kaimynystės ir partnerystės priemonėi ir Pasirengimo narystei paramos priemonei) paskirstomos taip:
  - a) peržengiančiai sieną daliai, nurodytai 7 straipsnio 1 dalyje, remiantis NUTS 3 lygio regionų, esančių srityse prie sausumos ir jūrų sienų, gyventojų skaičiumi, kuris yra bendro visų finansavimo reikalavimus atitinkančių regionų gyventojų skaičiaus dalis;
  - b) tarpvalstybinei daliai, nurodytai 7 straipsnio 2 dalyje, remiantis bendru valstybės narės gyventojų skaičiumi, kuris yra bendro visų atitinkamų valstybių narių gyventojų skaičiaus dalis;

▼A1

- c) Kroatijos atveju peržengiančiam sieną bendradarbiavimui skiriamos lėšos – 7 028 744 EUR 2004 m. kainomis;
- d) Kroatijos atveju tarpvalstybiniam bendradarbiavimui skiriamos lėšos – 1 874 332 EUR 2004 m. kainomis.

▼B

Lėšų paskirstymo valstybėms narėms ir regionams, kurie atitinka reikalavimus 8 straipsnyje nurodytai pereinamojo laikotarpio paramai gauti, metodas

6. 8 straipsnyje nurodytos pereinamojo laikotarpio paramos lėšos bus paskirstomos taikant šiuos kriterijus:
  - a) 8 straipsnio 1 dalyje apibrėžtiems regionams 2007 m. bus suteikta 80 % 2006 m. jiems nustatyto pagalbos vienam gyventojui intensyvumo dydžio, vėliau taikant linijinį pagalbos sumažinimą, kol 2013 m. bus pasiektas nacionalinis vidutinis pagalbos vienam gyventojui intensyvumo dydis pagal Regionų konkurencingumo ir užimtumo tikslą. Prie tokiu būdu gauto asignavimo, jei taikoma, pridedama suma, gaunama paskyrus 600 EUR priemoną už bedarbį, taikoma tame regione esančių bedarbių skaičiui, kuriuo viršijamas tas skaičius, kuris būtų tuo atveju, jei būtų taikomas vidutinis visų ES konvergencijos regionų nedarbo lygis.

▼B

- b) 8 straipsnio 2 dalyje apibrėžtiems regionams 2007 m. bus suteikta 75 % 2006 m. jiems nustatyto pagalbos vienam gyventojui intensyvumo dydžio, vėliau taikant linijinį pagalbos sumažinimą, kol 2013 m. bus pasiektas nacionalinis vidutinis pagalbos vienam gyventojui intensyvumo dydis pagal Regionų konkurencingumo ir užimtumo tikslą. Prie tokiu būdu gauto asignavimo, jei taikoma, pridėjama suma, gaunama paskyrus 600 EUR priemoną už bedarbį, taikoma tame regione esančių bedarbių skaičiui, kuriuo viršijamas tas skaičius, kuris būtų tuo atveju, jei būtų taikomas vidutinis visų ES konvergencijos regionų nedarbo lygis;
- c) 8 straipsnio 3 dalyje apibrėžtomis valstybėms narėms skirti asignavimai mažės 7 metus ir 2007 m. sudarys 1,2 mlrd. EUR, 2008 m. – 850 mln. EUR, 2009 m. – 500 mln. EUR, 2010 m. – 250 mln. EUR, 2011 m. – 200 mln. EUR, 2012 m. – 150 mln. EUR ir 2013 m. – 100 mln. EUR.

Maksimali iš sanglaudą remiančių fondų pervedamų lėšų suma

7. Siekiant prisidėti prie sanglaudai skirtų lėšų tinkamo sutelkimo mažiausiai išsivysčiusiuose regionuose bei valstybėse narėse ir vidutinio pagalbos vienam gyventojui intensyvumo skirtumų, atsirandančių dėl viršutinių ribų nustatymo, sumažinimo, nustatoma ši kiekvienai atskirai valstybei narei iš fondų pagal šį reglamentą pervedamų lėšų maksimali suma:

- valstybėms narėms, kurių vidutinės BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. nesiekia 40 % 25 ES valstybių narių vidurkio: 3,7893 % jų BVP,
- valstybėms narėms, kurių vidutinės BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. sudaro arba viršija 40 %, bet nesiekia 50 % 25 ES valstybių narių vidurkio: 3,7135 % jų BVP,
- valstybėms narėms, kurių vidutinės BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. sudaro arba viršija 50 %, bet nesiekia 55 % 25 ES valstybių narių vidurkio: 3,6188 % jų BVP,
- valstybėms narėms, kurių vidutinės BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. sudaro arba viršija 55 %, bet nesiekia 60 % 25 ES valstybių narių vidurkio: 3,5240 % jų BVP,
- valstybėms narėms, kurių vidutinės BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. sudaro ar viršija 60 %, bet nesiekia 65 % 25 ES valstybių narių vidurkio: 3,4293 % jų BVP,
- valstybėms narėms, kurių vidutinės BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. sudaro arba viršija 65 %, bet nesiekia 70 % 25 ES valstybių narių vidurkio: 3,3346 % jų BVP,
- valstybėms narėms, kurių vidutinės BNP vienam gyventojui (išreikštos PGS) 2001–2003 m. sudaro arba viršija 70 %, bet nesiekia 75 % 25 ES valstybių narių vidurkio: 3,2398 % jų BVP,
- vėliau maksimali perkeliama lėšų suma mažinama 0,09 BVP procentinio punkto kiekvienam 2001–2003 m. BNP (išreikštų PGS) vienam gyventojui vidurkio padidėjimui 5 procentiniais punktais palyginti su 25 ES valstybių narių vidurkiu.

▼A1

- 7a. Kroatijos atveju maksimali iš fondų pervedamų lėšų suma bus 3,5240 % jos BVP.

▼B

8. Pirmiau 7 dalyje nurodytos ribos apima ERPF paramą Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės ir Pasirengimo narystei paramos priemonės peržengiančio sieną taikymo finansavimui, ir taip pat paramą, skiriamą EŽŪFKP panaudojant Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo Orientavimo skyriaus lėšas ir paramą, skiriamą iš EŽF.
9. Komisijos atliekami BVP apskaičiavimai bus grindžiami statistiniais duomenimis, paskelbtais 2005 m. balandžio mėn. Komisijos 2005 m. balandžio mėn. prognozuoti individualūs šalių BVP augimo tempai 2007–2013 m. bus taikomi atskirai kiekvienai valstybei narei.

▼A1

- 9a. Kroatijos atveju Komisijos atliekami BVP skaičiavimai bus grindžiami 2011 m. gegužės mėn. paskelbtais statistiniais duomenimis ir prognozėmis.

▼B

10. 2010 m. nustačius, kad kurios nors valstybės narės kaupiamasis BVP 2007–2009 m. daugiau nei $\pm 5\%$ nukrypo nuo kaupiamojo BVP, numatyto pagal 9 dalį, įskaitant pasikeitimus, atsiradusius dėl valiutos kurso pokyčių, bus atitinkamai patikslintos tai valstybei narei pagal 7 dalį tuo laikotarpiu skirtos sumos. Šių patikslinimų bendras grynasis teigiamas ar neigiamas rezultatas negali viršyti 3 mlrd. EUR. Bet kuriuo atveju, jei grynasis rezultatas yra teigiamas, 2007–2010 m. laikotarpiu visos papildomos lėšos ribojamos taip, kad išlaidų lygis būtų mažesnis negu IB kategorijai nustatytos ribos 2006 m. gegužės 17 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo. Galutinės patikslintos sumos lygiomis dalimis paskirstomos 2011–2013 m.
11. Siekiant atspindėti Lenkijos zlotų vertę ataskaitiniu laikotarpiu, 7 dalyje Lenkijai apibrėžtos maksimalios sumos taikymo rezultatai bus padauginti iš koeficiento 1,04 laikotarpiu iki peržiūros, nurodytos 10 dalyje (2007–2009 m.).

Papildomos nuostatos

12. Tuo atveju, kai konkrečioje valstybėje narėje 8 straipsnio 1 dalyje apibrėžtų regionų, kuriems parama bus laipsniškai panaikinama, gyventojai sudaro ne mažiau kaip vieną trečdalį viso regionų, 2006 m. visiškai atitinkančių paramos teikimo pagal 1 tikslą reikalavimus, gyventojų skaičiaus, 2007 m. jiems suteikiama 80 % 2006 m. jiems nustatyto pagalbos viename gyventojui intensyvumo dydžio, 2008 m. – 75 %, 2009 m. – 70 %, 2010 m. – 65 %, 2011 m. – 60 %, 2012 m. – 55 % ir 2013 m. – 50 %.
13. Regionų, kurie 2000–2006 m. laikotarpiu neatitiko 1 tikslo reikalavimų arba kurie šiuos reikalavimus pradėjo atitikti 2004 m., atžvilgiu 6 dalies a ir b punktuose nurodytoms pereinamojo laikotarpio priemonėms 2007 m. taikomas pradinis taškas bus 90 % šių regionų teorinio 2006 m. pagalbos viename gyventojui intensyvumo dydžio, kuris apskaičiuojamas remiantis 1999 m. Berlyne patvirtintu lėšų paskirstymo metodu, jų regioninį BVP lygį viename gyventojui prilyginant 75 % 15 ES valstybių narių vidurkio.
14. Nepaisant 7 dalies, Lenkijos NUTS 2 lygio Lubelskie, Podkarpackie, Warmińsko-Mazurskie, Podlaskie ir Świętokrzyskie regionams, kurių BVP viename gyventojui (išreikštų PGS) dydžiai yra penki iš mažiausių 25 ES valstybių narių, skiriamas finansavimas iš ERDF, viršijantis finansavimą, kurio reikalavimus jie atitinka. Šis papildomas finansavimas sieks 107 EUR viename gyventojui 2007–2013 m. laikotarpiu pagal Konvergencijos tikslą. Pagal 10 dalį Lenkijai skirtų lėšų patikslinimai didinant sumas apskaičiuojami atėmus šį papildomą finansavimą.

▼B

15. Nepaisant 7 dalies, NUTS 2 lygio Közép-Magyarország regionui 2007–2013 m. laikotarpiu skiriamas papildomas 140 mln. EUR paketas. Šiam regionu bus taikomos tos pačios teisės aktų nuostatos kaip ir 8 straipsnio 1 dalyje nurodytiems regionams.
16. Nepaisant 7 straipsnio, NUTS 2 lygio Prahos regionui pagal Regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą 2007–2013 m. laikotarpiu skiriamas papildomas 200 mln. EUR paketas.
17. 2007–2013 m. Kipriui bus taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės, taikytinos 6 dalies b punkte apibrėžtiems regionams, 2007 m. pradinį tašką jam nustatant pagal 13 dalį.
18. NUTS 2 lygio Itä-Suomi ir Madeiros regionams, paliekant jiems regionų, kuriems parama bus laipsniškai teikiama, statusą, bus taikomos 6 dalies a punkte išdėstytos pereinamojo laikotarpio finansinės priemonės.
19. NUTS 2 lygio Kanarų salų regionui, remiantis 8 straipsnio 2 dalyje nurodyta pereinamojo laikotarpio parama, 2007–2013 m. laikotarpiu skiriamas papildomas 100 mln. EUR paketas.
20. Sutarties 299 straipsnyje nustatytiems atokiausiems regionams ir NUTS 2 lygio regionams, atitinkantiems Austrijos, Suomijos ir Švedijos stojimo sutarties Protokolo Nr. 6 2 straipsnyje išdėstytus kriterijus, teikiamas papildomas finansavimas iš ERPF atsižvelgiant į konkrečius jiems būdingus suvaržymus. Šis finansavimas sieks po 35 EUR vienam gyventojui kasmet ir papildys finansavimą, kurio reikalavimus šie regionai atitinka.
21. Skirstant 7 straipsnio 1 dalyje nurodyto Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo peržengiančiam sieną taikymui skirtas lėšas, pagalbos intensyvumas regionams, esantiems tarp 15 ES valstybių narių ir 12 ES valstybių narių bei tarp 25 ES valstybių narių ir 2 ES valstybių narių buvusių išorės sausumos sienų, bus 50 % didesnis nei kitiems atitinkamiems regionams.
22. Pripažįstant ypatingas pastangas, dedamas dėl Šiaurės Airijos taikos proceso, PEACE programai 2007–2013 m. laikotarpiu bus skiriama iš viso 200 mln. EUR. PEACE programa įgyvendinama kaip peržengianti sieną programa, kaip apibrėžta 3 straipsnio 2 dalies c punkte, ir siekiant skatinti socialinį ir ekonominį stabilumą atitinkamuose regionuose visų pirma apima veiksmus, skirtus skatinti bendruomenių sanglaudą. Finansavimo reikalavimus atitinkančios vietovės yra visa Šiaurės Airija ir Airijos pasienio apskritys. Ši programa bus įgyvendinama pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, visiškai atsižvelgiant į struktūrinių fondų intervencijos papildomumą.
23. Švedijos regionams, atitinkantiems regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą, skiriamas papildomas 150 mln. EUR paketas iš ERPF.
24. Nepaisant 7 dalies, Estijai, Latvijai ir Lietuvai, kurios sudaro atskirus NUTS 2 lygio regionus, 2007–2013 m. laikotarpiu skiriamas papildomas po 35 EUR vienam gyventojui finansavimas.
25. Austrijos regionams, atitinkantiems regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą ir esantiems prie buvusių Europos Sąjungos išorės sienų, skiriamas papildomas 150 mln. EUR paketas iš ERPF. Bavarijai skiriamas papildomas panašus 75 mln. EUR paketas pagal regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą.

▼B

26. Ispanijai 2007–2013 m. laikotarpiu skiriamas papildomas 2,0 mlrd. EUR asignavimas iš Europos regioninės plėtros fondo siekiant skatinti įmonių atliekamus ir joms naudingus mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1080/2006 4 straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnio 1 dalyje. Orientacinis sumos padalijimas yra toks: 70 % – 5 straipsnyje nurodytiems konvergencijos tikslo regionams, 5 % – regionams, kurie atitinka reikalavimus 8 straipsnio 1 dalyje nurodytai pereinamojo laikotarpio paramai gauti bei 10 % – 6 straipsnyje nurodytiems regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslo regionams ir 15 % – regionams, kurie atitinka reikalavimus 8 straipsnio 2 dalyje nurodytai pereinamojo laikotarpio paramai gauti.
27. Seutai ir Melilijai, atsižvelgiant į 8 straipsnio 1 dalyje nurodytą pereinamojo laikotarpio paramą, 2007–2013 m. laikotarpiu skiriamas papildomas 50 mln. EUR paketas iš ERPF.
28. Italijai bus skiriamas papildomas 1,4 mlrd. EUR paketas iš struktūrinių fondų: 828 mln. EUR regionams, atitinkantiems finansavimo pagal 5 straipsnio 1 dalyje nurodytą konvergencijos tikslą reikalavimus, 111 mln. EUR regionams, atitinkantiems reikalavimus 8 straipsnio 1 dalyje nurodytai pereinamojo laikotarpio paramai gauti, 251 mln. EUR regionams, atitinkantiems reikalavimus 8 straipsnio 2 dalyje nurodytai pereinamojo laikotarpio paramai gauti ir 210 mln. EUR regionams, atitinkantiems finansavimo pagal 6 straipsnyje nurodytą regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą reikalavimus.
29. Prancūzijai 2007–2013 m. laikotarpiu skiriamas papildomas 100 mln. EUR asignavimas pagal regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą, pripažįstant Korsikos (30 mln. EUR) ir Prancūzijos Hainaut provincijos (70 mln. EUR) ypatingas aplinkybes.
30. Vokietijos rytinėms žemėms, kurios atitinka paramos pagal 5 straipsnio 1 dalyje nurodytą konvergencijos tikslą reikalavimus, skiriamas papildomas 167 mln. EUR asignavimas. Vokietijos Rytų žemėms, kurios atitinka reikalavimus 8 straipsnio 1 dalyje nurodytai pereinamojo laikotarpio paramai gauti, skiriamas papildomas 58 mln. EUR asignavimas.
31. Nepaisant 7 dalies, papildomas 300 milijonų EUR ERPF asignavimas Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui paskirstomas taip: 200 milijonų EUR tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, kaip apibrėžta 7 straipsnio 2 dalyje, ir 100 milijonų EUR regioniniam bendradarbiavimui, kaip apibrėžta 7 straipsnio 3 dalyje.

▼M9

32. 2013 m. papildomas 125 513 290 EUR paketas iš ESF bus paskirstytas taip: 83 675 527 EUR bus skirta Prancūzijai, 25 102 658 EUR – Italijai ir 16 735 105 EUR – Ispanijai.

▼ **A1***III PRIEDAS*

**Bendro finansavimo normoms taikomos viršutinės ribos
(nurodyta 53 straipsnyje)**

Kriterijai	Valstybės narės	ERPF ir ESF Finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų procentas	Sanglaudos fondas Finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų procentas
1. Valstybės narės, kurių vidutinis BVP vienam gyventojui 2001–2003 m. laikotarpiu nesiekė 85 % 25 ES valstybių narių vidurkio per tą patį laikotarpį	Bulgarija, Čekija, Estija, Graikija, Kroatija, Kipras, Latvija, Lietuva, Vengrija, Malta, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Slovėnija, Slovakija	85 % konvergencijos ir regioninio konkurencingumo bei užimtumo tikslams	85 %
2. Kitos nei 1 dalyje išvardytos valstybės narės, 2007 m. sausio 1 d. atitinkančios Sanglaudos fondo pereinamojo laikotarpio režimo reikalavimus	Ispanija	80 % konvergencijos tikslui bei regionams, atitinkantiems laipsniško paramos teikimo reikalavimus pagal regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslą 50 % regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslui už regionų, atitinkančių laipsniško paramos teikimo reikalavimus, ribų	85 %
3. Kitos nei 1 ir 2 dalyse nurodytos valstybės narės	Belgija, Danija, Vokietija, Prancūzija, Airija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Austrija, Suomija, Švedija ir Jungtinė Karalystė	75 % konvergencijos tikslui	—
4. Kitos nei 1 ir 2 dalyse nurodytos valstybės narės	Belgija, Danija, Vokietija, Prancūzija, Airija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Austrija, Suomija, Švedija ir Jungtinė Karalystė	50 % regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslui	—
5. SESV 349 straipsnyje nurodyti atokiausi regionai, kurie naudojami papildomais asignavimais šiems regionams, numatytais II priedo 20 dalyje	Ispanija, Prancūzija ir Portugalija	50 %	—
6. SESV 349 straipsnyje nurodyti atokiausi regionai	Ispanija, Prancūzija ir Portugalija	85 % pagal konvergencijos ir regioninio konkurencingumo bei užimtumo tikslus	—

▼C1

IV PRIEDAS
Išlaidų kategorijos
(nurodytos 9 straipsnio 3 dalyje)

	Tikslai: konvergencija ir regioninis konkurencingumas ir užimtumas
	Tikslas: „konvergencija“ ir regionai, nurodyti 8 straipsnio 2 dalyje, nepažeidžiant sprendimo, priimto pagal Reglamento (EB) Nr. 1080/2006 5 straipsnio 3 dalies paskutinę pastraipą.
Kodas	Prioritetinės temos
	Moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra (MTTP), inovacijos ir verslumas
01	MTTP veikla mokslinių tyrimų centruose
02	MTTP infrastruktūra (įskaitant pačią įmonę, prietaisus ir didelės spartos kompiuterių tinklus, jungiančius mokslinių tyrimų centrus) ir konkrečios technologijos kompetencijos centrai.
03	Technologijų perdavimas ir mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ), mažųjų įmonių ir kitų įmonių bei universitetų, visų rūšių aukštesniojo švietimo įstaigų, regionų valdžios institucijų, mokslinių tyrimų centrų ir mokslo bei technologijų polių (mokslo ir technologijų parkų, technopolių ir t. t.) bendradarbiavimo tinklų tobulinimas.
04	Parama MTTP, visų pirma MVĮ (įskaitant galimybę naudotis MTTP paslaugomis mokslinių tyrimų centruose)
05	Aukšto lygio paramos bendrovėms ir bendrovių grupėms paslaugos
06	Parama MVĮ skatinant aplinką tausojančius produktus ir gamybos procesus (veiksmingos aplinkos valdymo sistemos įdiegimas, taršos prevencijos technologijų patvirtinimas ir naudojimas, švarių technologijų integravimas bendrovės gamyboje).
07	Investicijos į bendroves, tiesiogiai susijusias su moksliniais tyrimais ir inovacijomis (novatoriškos technologijos, naujų bendrovių prie universitetų steigimas, esami MTTP centrai ir bendrovės ir t. t.).
08	Kitos investicijos į bendroves
09	Kitos priemonės, skirtos skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas bei verslumą MVĮ
	Informacinė visuomenė
10	Telefoninio ryšio infrastruktūros (įskaitant plačiajuosčio interneto tinklus)
11	Informacijos ir ryšio technologijos (prieiga, saugumas, sąveika, rizikos prevencija, moksliniai tyrimai, inovacijos, e. turinys ir t. t.)
12	Informacijos ir ryšio technologijos (TEN-IRT)
13	Paslaugos ir taikomosios programos piliečiams (e. sveikata, e. vyriausybė, e. mokymasis, e. įtrauktis ir t. t.)
14	Paslaugos ir taikomosios programos MVĮ (e. komercija, švietimas ir mokymas, tinklai ir t. t.)
15	Kitos priemonės, skirtos gerinti MVĮ prieigą prie IRT ir jų naudojimą
	Transportas
16	Geležinkeliai
17	Geležinkeliai (TEN-T)
20	Greitkeliai
21	Greitkeliai (TEN-T)
26	Įvairiarūšis transportas

▼C1

27	Įvairiarūšis transportas (TEN-T)
28	Protingos transporto sistemos
29	Oro uostai
30	Uostai
32	Vidaus vandens keliai (TEN-T)
	Energija
34	Elektros energija (TEN-E)
36	Gamtinės dujos (TEN-E)
38	Benzino produktai (TEN-E)
39	Atsinaujinanti energija: vėjo
40	Atsinaujinanti energija: saulės
41	Atsinaujinanti energija: biomasės
42	Atsinaujinanti energija: hidroelektrinės, geoterminiai šaltiniai ir kt.
43	Energijos efektyvumas, bendra gamyba, energijos valdymas
	Aplinkos apsauga ir rizikos prevencija
52	Švaraus miesto transporto skatinimas
	Darbuotojų ir bendrovių, įmonių ir verslininkų gebėjimo prisitaikyti didinimas
62	Mokymosi visą gyvenimą sistemų ir strategijų rengimas bendrovėse; mokymas ir paslaugos darbuotojams siekiant padidinti jų gebėjimą prisitaikyti prie pokyčių; verslumo ir inovacijų skatinimas.
63	Novatoriškų ir produktyvesnių darbo organizavimo būdų kūrimas ir platinimas
64	Konkrečių užimtumo, mokymo ir paramos paslaugų plėtojimas pertvarkant sektorius ir bendroves bei sistemų, skirtų numatyti ekonominius pokyčius ir būsimus reikalavimus, susijusius su darbo vietomis ir gebėjimais, rengimas.
	Užimtumo ir tvarumo galimybių gerinimas
65	Darbo rinkos institucijų atnaujinimas ir stiprinimas
66	Aktyvių ir prevencinių priemonių įgyvendinimas darbo rinkoje
67	Priemonės, kuriomis skatinamas aktyvus senėjimas ir ilginamas darbingumo amžius
68	Parama savisamdai ir verslo kūrimui
69	Priemonės, skirtos pagerinti užimtumo galimybes ir didinti tvarų moterų dalyvavimą ir pažangą užimtumo srityje siekiant mažinti segregaciją dėl lyties darbo rinkoje, ir derinti darbą ir asmeninį gyvenimą, pavyzdžiui, sudarant geresnes sąlygas naudotis vaikų priežiūros ir išlaikomų asmenų globos galimybėmis.
70	Konkretūs veiksmai, kuriais didinamas migrantų užimtumas ir taip stiprinama jų socialinė integracija
	Socialiai pažeidžiamų žmonių socialinės integracijos gerinimas
71	Būdai integruoti ir sugrąžinti į darbą socialiai pažeidžiamus žmones; kova su galimybių dalyvauti darbo rinkoje ir daryti joje pažangą diskriminacija bei įvairovės darbo vietoje pripažinimo skatinimas.

▼ **C1**

	Žmogiškojo kapitalo gerinimas
72	Švietimo ir mokymo sistemų reformų kūrimas, diegimas ir įgyvendinimas siekiant plėtoti galimybes gauti darbą, gerinant pradinio ir profesinio švietimo bei mokymo pritaikymą darbo rinkos poreikiams ir atnaujinant mokymo personalo įgūdžius atsižvelgiant į inovacijas ir žiniomis paremtą ekonomiką.
73	Priemonės, skirtos didinti dalyvavimą švietime ir mokyme visą gyvenimą, šiuo tikslu taip pat imantis veiksmų, skirtų sumažinti anksti mokyklą paliekančių asmenų skaičių, lytimi pagrįstą mokymosi dalykų segregaciją ir sudaryti geresnes galimybes gauti kokybišką pradinį profesinį ir paslaugų sektoriaus išsilavinimą ir mokymą.
74	Žmogiškojo potencialo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje plėtojimas, visų pirma skatinant antrosios ir trečiosios pakopų studijas, mokslo darbuotojų mokymą bei užmezgant ryšius tarp universitetų, mokslinių tyrimų centrų ir įmonių.

▼ **M5***V PRIEDAS*

Prie išlaidų deklaracijos pridedamas dokumentas, nurodytas 78a straipsnyje

Veiksmų programos nuoroda (CCI Nr.): .....

Veiksmų programos pavadinimas: .....

Laikino sąskaitų uždarymo data: .....

Pateikimo Komisijai data: .....

Finansų inžinerijos priemonės (78 straipsnio 6 dalis) (kaupiamosios sumos):

Prioritetinė kryptis	Bendrijos finansinio įnašo (viešojo ar bendro) apskaičiavimo pagrindas	2007–2015	
		Bendra pagal 78 straipsnio 6 dalį deklaruotų reikalavimus atitinkančių išlaidų suma	
1 prioritetinė kryptis			
2 prioritetinė kryptis			
3 prioritetinė kryptis			
Iš viso			

Sumos, išmokėtos avansu teikiant valstybės pagalbą (78 straipsnio 2 dalis) (kaupiamosios sumos):

Prioritetinė kryptis	Bendrijos finansinio įnašo (viešojo ar bendro) apskaičiavimo pagrindas	2007–2015	
		Bendra pagal 78 straipsnio 2 dalį deklaruotų reikalavimus atitinkančių išlaidų suma	
1 prioritetinė kryptis			
2 prioritetinė kryptis			
3 prioritetinė kryptis			
Iš viso			

Pastaba: jei veiksmų programoje numatyti keli tikslai ar keli fondai, prioritetine kryptimi nurodomi tikslas (-ai) ir susijęs (-ę) fondas (-ai).